

Raport

o stanie
Gminy Miasta Sanoka
za rok 2019.

Burmistrz Miasta Sanoka
Tomasz Matuszewski

Sanok - 23 lipca 2020 r.

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce raport o stanie Gminy Miasta Sanoka, zawierający kalendarium działań władzy wykonawczej samorządu miejskiego w roku 2019. Ograniczeniem dla realizacji wszystkich naszych planów i założeń w tym okresie była Uchwała budżetowa podjęta przez radnych miejskich poprzedniej kadencji, jednakże dzięki pracy i wielu staraniom rok 2019 możemy uznać za rekordowy pod względem wykorzystania dotacji zewnętrznych przy inwestycjach na poziomie 64.4 proc. Ponadto wynik bieżący budżetu w stosunku do planu był lepszy o 900 tys. złotych, deficyt zaś na koniec roku 2019 okazał się mniejszy od zaplanowanego o prawie 6 mln złotych.

To był pracowity okres, w którym skupiliśmy się na pozyskiwaniu funduszków zewnętrznych na realizację zaplanowanych inwestycji. Aby robić to skuteczniej, w nowym schemacie organizacyjnym UM powstał Wydział Rozwoju i Obsługi Inwestora. Dzięki pozyskanym dotacjom oraz po korektach do Uchwały budżetowej mogliśmy usprawnić infrastrukturę drogową, oświetlenie, stworzyć nowe tereny rekreacyjne, zwiększyć zasoby zieleni, a tym samym zadbać o bezpieczeństwo mieszkańców i estetykę miasta.

Filary, na którym oparłem swój program wyborczy, dedykowany wielopokoleniowym rodzinom, to: rozwój i praca, bezpieczeństwo i zdrowie oraz kultura i sport. Rok 2019 dał fundament pod realizację tych założeń. Zostały wyznaczone priorytetowe kierunki aktywności: zwiększenie dostępności mieszkań poprzez budowę bloków wielorodzinnych m.in. w systemie budownictwa społecznego, ponieważ młodzi tylko w ten sposób zwiążą swoją przyszłość z Sanokiem.

Rok 2019 to ważny rok dla kultury. Obchodziliśmy 90. rocznicę urodzin Zdzisława Beksińskiego. Imprezy okolicznościowe, zorganizowane z tej okazji, były zauważane i omawiane w ogólnopolskich mediach. Sanoczanie uczcili 100. rocznicę urodzin Mariana Pankowskiego. Płyta z muzyką ilustrującą wiersze Janusza Szubera była odtwarzana w rozgłośniach radiowych w kraju i za granicą, a poeta został nagrodzony Doroczną Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Inwestujemy w utalentowaną sportową młodzież, aby pielęgnować tradycje i dbać o wszechstronny rozwój dyscyplin sportowych. Rok 2019 zainaugurował przyznanie Złotej Karty Sportowca uprawniającej do bezpłatnego korzystania z bogatej infrastruktury sportowej wyróżniającym się zawodnikom i honorującej ich osiągnięcia.

Sanok to nie tylko ważny na Podkarpaciu ośrodek kultury i sportu. Sanok to także subregionalne centrum technologiczno-przemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju. Na taką wizytówkę miasta pracujemy już rok, szukając najlepszych rozwiązań. Budowaniu tej marki służy m.in. szeroko pojęta współpraca z przedsiębiorcami oraz organizacja Forum Gospodarczego, którego pierwsza edycja odbyła się w roku 2019.

Oddając raport, dziękuję moim współpracownikom, radnym Rady Miejskiej, kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Miasta Sanoka, spółek komunalnych i wszystkim, którzy – dostrzegając potencjał Sanoka – aktywnie włączają się w realizację działań prorozwojowych.

Burmistrz Miasta Sanoka

Tomasz Matuszewski

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	7
2.	Ogólna charakterystyka Gminy Miasta Sanoka	7
3.	Położenie geograficzne i środowisko naturalne	9
4.	Władze Miasta Sanoka	10
4.1.	Urząd Miasta Sanoka	10
4.2.	Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023)	10
4.3.	Skład osobowy Rad Dzielnic w Sanoku	11
4.4.	Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka	12
4.5.	Działalność Burmistrza Miasta Sanoka	13
4.5.1.	Zmiany organizacyjne Urzędu Miasta Sanoka	13
4.5.2.	Rok 2019 Zdzisława Beksińskiego	14
4.5.3.	Udział w konferencjach i forach	15
4.5.4.	Ważniejsze spotkania	15
4.5.5.	Konferencje prasowe	17
4.5.6.	Porozumienia o współpracy	17
4.6.	Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka	18
4.7.	Działalność uchwałodawcza Rady miasta Sanoka	18
4.7.1.	Wybory ławników dokonane przez Radę Miasta Sanoka	20
4.7.2.	Komisje Stałe Rady Miasta Sanoka	20
5.	WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA	23
5.1.	Wykonanie budżetu Miasta Sanoka	24
5.2.	Dochody budżetu Sanoka	24
5.3.	Wykonanie dochodów budżetowych Miasta Sanoka w 2019 r.	25
5.4.	Wydatki budżetu Gminy Miasta Sanoka	26
5.5.	Przychody i rozchody	28
5.6.	Zadłużenie Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019 r.	28
5.7.	Majątek Gminy Miasta Sanoka	30
5.8.	Majątek jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019r.	31
5.9.	Kapitały i zobowiązania jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019 r.	31
5.10.	Wykonanie planów rzeczowo-finansowych przez jednoosobowe spółki Gminy w 2019 r.	32
6.	DEMOGRAFIA SANOKA	32
6.1.	Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców	32
6.2.	Baza Usług Stanu Cywilnego - Aplikacja „Źródło”	34
6.3.	Informacje uzupełniające z zakresu spraw społeczno-obywatelskich	36

7.	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA	37
7.1.	Aktualna sytuacja planistyczna.....	37
7.2.	Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w Sanoku w 2019 r..	38
7.3.	Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym wydane przez burmistrza.....	39
7.4.	Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej w 2019 r.	40
7.5.	Sprawy z zakresu gospodarki przestrzennej, zgodnie z przepisami ustawy	41
8.	DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA	42
8.1.	Inwestycje drogowe	42
8.1.1.	Wydane w 2019 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg.....	44
8.2.	Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic	45
8.3.	Inwestycje infrastrukturalne	46
8.3.	Pozostałe projekty zrealizowane w gminie miasta Sanoka w 2019 r.....	50
8.4.	Obowiązujące dokumenty planistyczne.....	53
8.4.1.	Zrównoważona strategia rozwoju miasta Sanoka na lata 2013 – 2024	53
8.4.2.	Plan gospodarki niskoemisyjnej miasta Sanoka (PGN).....	54
8.4.3.	Aktualizacja lokalnego programu rewitalizacji Miasta Sanoka na lata 2016-2022 (LPR).....	55
8.5.	Sanockie Forum Gospodarcze	55
9.	OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA.....	57
9.1.	Jakość powietrza atmosferycznego.....	57
9.2.	Zieleń miejska	59
9.3.	Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka	61
10.	KOMUNIKACJA MIEJSKA	66
11.	STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA	67
12.	GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA	68
12.1.	System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę	68
12.2.	Jakość wody pitnej	69
12.3.	System kanalizacyjny	70
12.4.	Ciepłownictwo.....	71
12.5.	Gospodarka odpadami komunalnymi	72
12.6.	Gospodarka mieszkaniowa	75
12.7.	Sanockie nekropolie	78
12.8.	Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej w 2019 r.....	78
13.	EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA	79
13.1.	Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku.....	79
13.1.1.	Żłobki	81

13.1.2.	Przedszkola.....	81
13.1.3.	Szkoły.....	83
13.2.	Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka	87
13.3.	Osiągnięcia edukacyjne uczniów.....	89
13.4.	Szkolna baza sportowa	89
13.5.	Pomoc socjalno–materialna uczniom	89
13.6.	Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie.....	90
13.7.	Pozostałe kwestie związane z oświatą.....	91
14.	ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA.....	92
14.1.	Ochrona zdrowia	92
14.2.	Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	94
14.3.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku.....	102
14.4.	Punkt Informacyjno–Konsultacyjny Ds. Problemów Alkoholowych.....	103
14.5.	Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	104
14.6.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	104
14.7.	Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka	105
14.8.	Sanocka Rada Seniorów	106
15.	MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU	107
15.1.	Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2019 roku	107
15.1.2.	Finansowanie Sanockiego Domu Kultury w 2019 r.....	110
15.2.	Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku.....	110
15.3.	Pozostałe imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka	113
16.	DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W 2019 r.	114
16.1.	Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”.....	115
16.2.	Dom Sportowca „Błonie”	116
16.3.	Tor Lodowy	117
16.4.	Stadion Sportowy Wierchy.....	118
16.5.	Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku	119
16.6.	Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej	120
16.7.	Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Sosenki”	120
16.8.	Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR Sanok W 2019 Roku.....	120
17.	BEZPIECZEŃSTWO, ZARZADZANIE KRYZYSOWE I OBRONNOŚĆ SANOKA - W 2019R	122
17.1.	Zarządzanie kryzysowe	122
17.2.	Obrona cywilna	123
17.3.	Działania burmistrza miasta Sanoka w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2019 r..	125
17.4.	Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka	126

18.	DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ GMINY MIASTA SANOKA.....	127
19.	ZAKOŃCZENIE	131

1. WSTĘP

W myśl rozwiązań ustawowych samorząd gminny w Polsce jest samodzielnym podmiotem gospodarującym, dysponującym określonym zakresem swobody w decydowaniu o sobie, drodze swojego rozwoju, wspólnym majątku oraz realizacji zadań publicznych. Fundamentem ich wykonywania są władze i administracja samorządowa oraz własne mienie i finanse.

Podstawowym zadaniem własnym gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Innymi słowy, celem jest tworzenie jak najlepszego środowiska życia mieszkańców. Rozwój gminy ma charakter wieloaspektowy. Składa się on bowiem z wielu zdarzeń, zjawisk i procesów zaliczanych do różnych sfer życia społeczności lokalnej. Oznacza to, że nie powinny być one rozpatrywane oddzielnie, samoistnie, lecz przeciwnie -właśnie w ścisłych współzależnościach, jakie między nimi zachodzą, mających charakter przyczynowo skutkowy, przestrzenny bądź strukturalno-funkcjonalny. Stąd też rozwój gminy winien dokonywać się równocześnie w sferze: przyrodniczej, społecznej, przestrzennej, gospodarczej i kulturowej. Jest on niezbędnym warunkiem wzrostu: atrakcyjności lokalizacyjnej (inwestycyjnej) oraz rangi miasta w otoczeniu, a w konsekwencji wzrostu liczby mieszkańców, podmiotów gospodarczych i turystów, zatrudnienia, dochodów indywidualnych mieszkańców i dochodów budżetu gminy, a w konsekwencji wzrostu jakości życia mieszkańców wskutek coraz lepszego zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIASTA SANOKA

Miasto Sanok to subregionalne centrum technologiczno-przemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju. Główną atrakcją turystyczną, wyróżnioną w 2019 roku Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej jest Muzeum Budownictwa Ludowego (Skansen), które w roku 2019 odwiedziło ponad 155 tys. turystów oraz zamek z kolekcją ikon i galerią obrazów Zdzisława Beksińskiego (liczba odwiedzających w roku 2019 wyniosła ok 70 tys. osób). Miasto posiada wysokie walory krajobrazowe (ciekawe i różnorodne ukształtowanie terenu, piękny krajobraz, ciekawy układ urbanistyczny, ład przestrzenny i estetykę).

Sanok - miasto powiatowe w województwie podkarpackim wchodzi w skład Euroregionu „Karpaty”. Jest nazywany bramą Bieszczad, a przez miasto przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Obwodnica Sanoka, to nie tylko znaczące ułatwienie komunikacyjne w regionie, ma też strategiczne znaczenie z punktu widzenia jego rozwoju gospodarczo-społecznego. Sanok jest dobrze skomunikowany z większymi miastami w Polsce i stanowi ośrodek lokalnego życia społecznego i gospodarczego. Znajduje się tu siedziba władz gminy i powiatu. W mieście funkcjonuje szpital, oddział Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego, jednostka powiatowa policji i straży pożarnej. Swą siedzibę ma Uczelnia Państwowa im. Jana

Grodka. Kształcenie ponadpodstawowe oferuje sześć placówek. Edukację muzyczną realizuje Państwowa Szkoła Muzyczna I i II st. W Sanoku funkcjonują większe zakłady przemysłowe, produkcyjne i usługowe. Na terenie miasta działają różnorodne organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia udzielające się w niemal wszystkich dziedzinach życia społecznego. Jako miasto turystyczne posiada też bazę noclegową w postaci hoteli, schronisk i kempingów. Rozbudowana jest infrastruktura sportowo-rekreacyjna, jak chociażby Centrum Rehabilitacji i Sportu, tor lodowy, stadiony. Zapleczem kulturalnym są domy kultury, galerie, biblioteki wychodzące z szeroką ofertą kulturową do mieszkańców i turystów (Festiwal im. A. Didura, Jarmark Ikon, Jarmark Adwentowy, Karpaty – Góry Kultury, Międzynarodowe Forum Pianistyczne "Bieszczady bez granic", spotkania gitarowe, plener malarski, warsztaty teatralne, działalność zespołów tanecznych). Sanok zamieszkuje ludność wielowyznaniowa: grekokatolicy, katolicy, prawosławni, wspólnota zielonoświątkowa, adwentyści dnia siódmego, Żydzi oraz świadkowie Jehowy. Miasto Sanok w ramach współpracy międzynarodowej realizuje umowy partnerskie z miastami: Reinheim w Niemczech od 1994 r., Humennem na Słowacji od 1996 r. Ostersund w Szwecji od 1997 r. Kamieniec Podolski na Ukrainie od 2002 r., Gynogyosna Węgrzech od 2003 r., Drohobycz na Ukrainie od 2007 r. i Cestas we Francji od 2003 r.

fot. Archiwum UM

3. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE I ŚRODOWISKO NATURALNE

Sanok leży w południowo-wschodniej Polsce, na terenie Kotliny Sanockiej stanowiącej wschodnią część Dołów Jasielsko - Sanockich oraz częściowo w Górach Słonnych, stanowiących północny fragment Gór Sanocko -Turczyńskich. Zajmuje powierzchnię 38,08 km². Przez miasto przebiega granica pomiędzy Karpatami Wschodnimi i Zachodnimi.

Dolina Sanu ma liczne naturalne odsłonięcia ułatwiające identyfikację geologiczną. W rejonie Sanoka pojawiają się na powierzchni trzy jednostki tektoniczne fliszu karpackiego: śląska, podśląska i skolska. Południową część terenu miasta tworzą utwory jednostki śląskiej, natomiast północną utwory jednostki podśląskiej i skolskiej. Powierzchnię terenu Sanoka pokrywają też gliny zwietrzelinowe, koluwia osuwiskowe, piaski i żwiry rzeczne. U podnóża stoków występują utwory deluwialne, a w obniżeniach namuły, także organiczne.

Bliski kontakt trzech jednostek tektonicznych, duża różnorodność litostratygraficzna i tektoniczna miała m. in. wpływ na atrakcyjność krajobrazową. Teren Sanoka położony jest od 278 do 668 m n.p.m. Różnica wysokości pomiędzy korytem Sanu a centralnie położoną w mieście górą Parkową (364 m n.p.m.) wynosi 86 m. Sieć wodną Sanoka tworzą: rzeka San i potoki: Płowiecki, Dworzyska, Kiczury oraz Olchowiecki, a także kilka mniejszych cieków spływających z otaczających miasto wzniesień Pogórza Bukowskiego i Gór Słonnych lub mających swe źródła w granicach miasta. Średni roczny przepływ wód Sanu wynosi ok. 40 m³/s.

Sanok leży w strefie klimatu górskiego. Rzeźba terenu miasta powoduje występowanie lokalnego zróżnicowania mikroklimatu. Średnia roczna temperatura wynosi +8 °C. Średnia stycznia -3 °C, średnia lipca +18 °C. Średnia roczna ilość opadów wynosi 718 mm. Dominują tu ciepłe wiatry południowe wiejące od przełęczy karpackich. Najdłuższe okresy ciszy występują w sierpniu i we wrześniu. Okres zimowy trwa w Sanoku przeciętnie 89 dni. Długość okresu wegetacyjnego to 222 dni.

Oprócz stref zurbanizowanych, część gruntów miejskich obejmują użytki rolne oraz lasy, które oprócz funkcji gospodarczej wraz z parkiem miejskim pełnią funkcję rekreacyjną dla mieszkańców i odwiedzających miasto turystów. Sanok jest jedną z najważniejszych i najatrakcyjniejszych części bieszczadzkiego regionu turystycznego.

4. WŁADZE MIASTA SANOKA

4.1. Urząd Miasta Sanoka

- Burmistrz Miasta Sanoka **Tomasz Matuszewski**
- Zastępca Burmistrza ds. Rozwoju
 - do 31.09. **Paweł Hydzik**
 - od 18.11. **Artur Kondrat**
- Zastępca Burmistrza ds. Społecznych **Grzegorz Kornecki**
- Sekretarz Miasta **Bogdan Struś**
- Skarbnik Miasta **Bogdan Florek**

4.2. Skład osobowy Rady Miasta VIII Kadencji (2018-2023)

1. Romaniak Andrzej – Przewodniczący Rady Miasta
2. Kordela-Borczyk Zofia – Wiceprzewodnicząca Rady Miasta
3. Kozak Grzegorz – Wiceprzewodniczący Rady Miasta
4. Babiak Roman
5. Drwięga Maciej
6. Karaczkowski Ryszard
7. Kot Piotr
8. Kot Wanda
9. Kornecka-Mitadis Agnieszka
10. Kornecki Adam
11. Lisowska Teresa
12. Małek Bogusława
13. Miklicz Sławomir
14. Osika Jakub
15. Radożycki Łukasz
16. Rogowska-Cheć Grażyna
17. Ryniak Adam
18. Sieradzka Katarzyna
19. Tymoczko Henryka
20. Wituszyński Radosław
21. Wróbel Beata

W 2019 r. nastąpiła zamiana osobowa w składzie Rady Miasta, w miejsce Stanisława Chećcia zgodnie z Postanowieniem Komisarza Wyborczego Nr 2/2019 z dnia 17.01.2019 r.

mandat objęła Bogusława Małek, która na sesji Nr V/2019 w dniu 24.01.2019 r. złożyła ślubowanie. Po złożeniu rezygnacji z mandatu przez Marka Karasia zgodnie z Postanowieniem nr 88/2019 Komisarza Wyborczego, mandat objął Piotr Kot, który na sesji Nr XVII/19 w dniu 26.09.2019 r. złożył ślubowanie.

Struktura polityczna Rady Miasta Sanoka w 2019 r.:

Klub	Przewodniczący	Liczba radnych
Klub Prawo i Sprawiedliwość	Wanda Kot	8
Klub Radnych Łączy nas Sanok	Radosław Wituszyński	4
Klub Radnych Demokraci Ziemi Sanockiej	Jakub Osika	4
Klub Radnych Niezależnych	Beata Wróbel	4
Radni nie należący do Klubów	Roman Babiak	1

4.3. Skład osobowy Rad Dzielnic w Sanoku

Jednostkami pomocniczymi samorządu w Sanoku jest 7 dzielnic. Na czele Rad Dzielnic stoją Przewodniczący Rad, którzy czynnie uczestniczą w sesjach Rady Miasta.

W 2019 r. z uwagi na fakt złożenia rezygnacji przez panią Aleksandrę Cywińską-Krzysztof z pełnienia funkcji Radnej Dzielnic Zatorze, Rada Miasta Sanoka podjęła Uchwałę Nr XX/147/19 z dnia 26.11.2019r. w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Rady Dzielnic Zatorze. Konieczność podjęcia stosownej uchwały wynikała z faktu, że skład osobowy Rady Dzielnic był mniejszy niż wymogi stawiane przez Statut. Po wypełnieniu całego kalendarza wyborczego, nowymi Radnymi Dzielnic Zatorze zostali panowie Henryk Antoniewicz i Jan Rycyk.

Dzielnica	Imię i nazwisko przewodniczącego Rady	Imię i nazwisko Przewodniczącego Zarządu	Adres
Śródmieście	Anna Demkowska	Krzysztof Szul	ul. Jagiellońska 20
Wójtostwo	Jerzy Robel	Marian Osekowski	ul. Staszica 18
Błonie	Grzegorz Pasztyła	Adam Sieczkowski	ul. Kochanowskiego 25
Dąbrówka	Agnieszka Matuła	Józef Kornecki	ul. Krakowskiej 36
Posada	Witold Smuga	Bogusława Małek	ul. Lipińskiego 51
Olchowce	Maria Hassinger	Grzegorz Kozak	ul. Przemyskiej 58
Zatorze	Janusz Florek	Jolanta Hipner	ul. Konarskiego 22

4.4. Młodzieżowa Rada Miasta Sanoka

Burmistrz Miasta Sanoka zwrócił się do Rady Miasta Sanoka z wnioskiem dot. powołania Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka i nadania jej Statutu. Nastąpiło to na mocy podjętej uchwały Nr XIV/98/19 Rady Miasta Sanoka w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka i nadania jej Statutu z dnia 29 lipca 2019 roku.

➤ Skład osobowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka jest następujący:

1. Nogaj Grzegorz – Przewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta
2. Pelczar Kacper – Wiceprzewodniczący Młodzieżowej Rady Miasta
3. Marczak Nadia – Wiceprzewodnicząca Młodzieżowej Rady Miasta
4. Jadczyzyn Amelia – Sekretarz Młodzieżowej Rady Miasta
5. Borek Gabriela
6. Jagniszczak Natalia
7. Jaśkowiec Amelia
8. Kluska Maksymilian
9. Mołczan Ernest
10. Niezgoda Radomir
11. Ostrowska Klara
12. Puchalik Aleksandra
13. Sękowska Martyna
14. Starościak Michał

Rada Młodzieży oficjalnie rozpoczęła swoją działalność 14 października 2019 r. Podczas I posiedzenia rady radni uroczystie złożyli ślubowanie, wybrali spośród siebie przewodniczącego, wiceprzewodniczących oraz powołali zespoły problemowe. W 2019 r. młodzi radni obradowali trzykrotnie.

Zgodnie ze Statutem Młodzieżowa Rada Miasta powołała ze swojego grona Komisję Rewizyjną oraz zespoły problemowe takie jak:

- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. współpracy z samorządami szkolnymi,
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta ds. edukacji, nauki i kultury,
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. zdrowia, sportu i turystyki,
- Zespół Problemowy Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka ds. promocji, rozwoju i informacji.

4.5. Działalność Burmistrza Miasta Sanoka

4.5.1. Zmiany organizacyjne Urzędu Miasta Sanoka

Burmistrz wydał w 2019 r. łącznie 551 zarządzeń. Zarządzeniem nr 42/2019 wprowadzony został regulamin Urzędu Miasta Sanoka, który zmieniał zarządzenie 19/2011 dotyczące struktury urzędu. Należało tak skonstruować schemat organizacyjny urzędu, by ułatwić realizację zadań wynikających z obowiązujących przepisów prawa, zaś celem było umożliwić łatwiejszy dostęp do załatwiania spraw. Najważniejsze zmiany dotyczyły kilku wydziałów. Z dwóch wydziałów utworzony został Wydział Rozwoju Miasta i Obsługi Inwestora. Wydział realizuje takie zadania jak: pozyskiwanie środków zewnętrznych, inicjowanie i wspieranie nowych przedsięwzięć i inicjatyw gospodarczych, opracowywanie i wdrażanie planów oraz strategii rozwoju miasta, a także przygotowywanie i prowadzenie inwestycji. Przekształcone zostało Biuro Burmistrza Miasta, które realizuje zadania z zakresu obsługi medialnej, organizacji spotkań burmistrza, konferencji, działalności informacyjnej urzędu. W wyniku połączenia dwóch wydziałów utworzony został Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, do którego należy realizacja zadań z zakresu: gospodarki odpadami komunalnymi, gospodarki lokalowej i mieszkaniowej, a także spraw związanych z utrzymaniem czystości w mieście. Wyodrębnione zostały Biuro Audytu i Kontroli Zarządczej oraz Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności. W urzędzie funkcjonują: Wydział Gospodarki Przestrzennej, Wydział Edukacji, Kultury i Turystyki, Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich, Wydział Organizacyjny i Kadr, Biuro Zamówień Publicznych, Biuro Prawne, Biuro Rady Miasta, Referat Księgowości Budżetowej, Referat Podatkowy, Urząd Stanu Cywilnego i Straż Miejską.

4.5.2. Rok 2019 Zdzisława Beksińskiego

2019 rok decyzją Rady Miasta na wniosek burmistrza Miasta Sanoka został ustanowiony rokiem Zdzisława Beksińskiego. Z najważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Sanoku należy wymienić Długi Weekend z Beksińskim na sanockim zamku. W ramach sierpniowego wydarzenia zainteresowani wzięli udział w wernisażach wystaw, koncertach, obejrzeni filmy dokumentalne i spektakl. Dokumentalny film o Zdzisławie Beksińskim, pt. *Z wnętrza*, którego twórcą jest m.in. sanoczanin Tomasz Szwan, znalazł się w programie Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Nowe Horyzonty. Jego projekcja odbyła się także w ramach kina letniego w Sanoku. Pod koniec listopada w Sanockim Domu Kultury spektaklem „**Wywiad, którego nie będzie**” z udziałem mieszkańców Sanoka symbolicznie zakończyły się obchody roku Beksińskiego. Należy nadmienić, że w całej Polsce w różnych ośrodkach kultury wydarzenia upamiętniające rocznicę urodzin Zdzisława Beksińskiego cieszyły się dużą popularnością wśród mieszkańców. Wiesław Banach promował twórczość Zdzisława Beksińskiego oraz Sanok, podczas prelekcji, prezentacji i spektaklu.

fol. Muzeum Historyczne/Archiwum UM

4.5.3. Udział w konferencjach i forach

- 21 stycznia, I Forum Słowackie, spotkanie zastępcy burmistrza m.in. z wiceministrem środowiska Sławomirem Mazurkiem
- 23 lutego, III Ogólnopolskie Forum Samorządów w G2A Arena w Jasionce.
- 26 lutego, XXXVII Ogólne Zgromadzenie Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych
- 5 marca, XLII Zgromadzenie Ogólne Związku Miast Polskich w Poznaniu
- 29 marca, I Konferencja Roczna Euroregionu Karpackiego
- 1 kwietnia, I Krajowe Forum Miejskie, którego organizatorem było Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju we współpracy z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Osiedli Ludzkich w Krakowie
- 4 kwietnia, Forum Bieszczadzkie w PWSZ, pn. "Gospodarka turystyczno-zdrowotna Regionu Bieszczadzkiego"
- 8-9 kwietnia, V Europejski Kongres Samorządów w Krakowie
- 9 maja, Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Podkarpacia w Rzeszowie, Tomasz Matuszewski został Wiceprezesem Zarządu
- 20 sierpnia, Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Podkarpacia
- 2 października, I Forum Fundacji Instytutu Rozwoju Infrastruktury Sportowej dla Samorządów, w ramach VIII Ogólnopolskiego Forum FIRIS w Łodzi.

4.5.4. Ważniejsze Spotkania

- 8 stycznia, z przedstawicielem PGE Energia Ciepła Józefem Pilchem
- 30 stycznia, w urzędzie miasta z senator Alicją Zając
- 1 marca, z Piotrem Babinetzem Posłem na Sejm RP - Zastępcą Przewodniczącego Sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu
- 4 marca, w Ministerstwie Sportu i Turystyki w Warszawie z Marcinem Żyłowskim, dyrektorem departamentu Infrastruktury Sportowej
- 7 marca, z ministrem Jerzym Kwiecińskim oraz wiceministrem Adamem Hamryszczakiem w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju
- 10 maja, z burmistrzem miasta Humenne Milošem Meričką ws. przygotowań projektów Interreg Polska – Słowacja
- 14 maja, z Tomaszem Porębą - Posłem do Parlamentu Europejskiego oraz Piotrem Babinetzem Posłem na Sejm RP, którzy wizytowali obiekty inwestycyjne w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Sanoku
- 15 czerwca, z przedstawicielami samorządów ze Słowacji, Gruzji oraz Polski.
- 7 lipca, wizyta dr Michaela Groβα, Konsula Generalnego Niemiec w Sanoku
- 30 lipca, w Ministerstwie Sportu i Turystyki z Marcinem Żyłowskim - dyrektorem Departamentu Infrastruktury Sportowej.

- 22 sierpnia, w Ministerstwie Infrastruktury z sekretarzem stanu Rafałem Weberem.
- 3 września, z Dorotą Łukaszyk Pełnomocnikiem Premiera RP Mateusza Morawieckiego ds. strategicznej inwestycji w regionie, jaką ma być budowa Centralnego Ośrodka Sportu w Bieszczadach. Burmistrz Tomasz Matuszewski został członkiem grupy eksperckiej powołanej w celu realizacji tej inwestycji.
- 13 września, z Wojciechem Bakunem – prezydentem Przemyśla.
- 14 września, z Ministrem Sportu i Turystyki Witoldem Bańką, podczas otwarcia Memorium Kamili Skolimowskiej w Chorzowie.
- 1 października, w Krakowie z Konsulem Generalnym dr Michaeliem Großem, z okazji Dnia Jedności Niemiec.
- 9 października, w urzędzie miasta z generałem dyw. Jarosławem Gromadzińskim.
- 10 października, z Mieczysławem Borowcem, dyrektorem PKP PLK Oddział w Rzeszowie, ws. planowanych prac na Dąbrówce pomiędzy ulicami Pomorską, Piastowską a Krakowską, w obrębie przejazdu kolejowego.
- 22 października, w Ministerstwie Sportu i Turystyki z Marcinem Żyłowskim – Dyrektorem Departamentu Infrastruktury Sportowej.
- 22 października, z ministrem Witoldem Bańką w Ministerstwie Sportu i Turystyki
- 23 października, w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju z Małgorzatą Jarosińską – Jedynek Podsekretarz Stanu.

➤ **Spotkania burmistrza z mieszkańcami dzielnic w Sanoku:**

- 7 lutego, z mieszkańcami dzielnicy Posada
- 27 sierpnia, z mieszkańcami dzielnicy Dąbrówka
- 4 września, z mieszkańcami dzielnicy Wójtostwo
- 18 września, z mieszkańcami dzielnicy Zatorze
- 9 października, z mieszkańcami dzielnicy Olchowce
- 4 grudnia, z mieszkańcami dzielnicy Błonie
- 18 grudnia, z mieszkańcami dzielnicy Śródmieście

Podczas 10 dyżurów w urzędzie miasta burmistrz miasta **Tomasz Matuszewski** spotkał się z 240 mieszkańcami Sanoka.

4.5.5. Konferencje prasowe

- 11 marca, „Pozyskanie środków zewnętrznych dla budżetu w wysokości blisko 5 mln zł oraz zmiany organizacyjne w Urzędzie Miasta”.
- 26 kwietnia, „45 Bieszczadzki Wyścig Górski”.
- 20 maja: „Przyszłość sanockiego hokeja”, z udziałem sanockich przedsiębiorców: Józefa Leśniaka – prezesa Spółki Automet Group, Ryszarda Ziarki – prezesa firmy Ciarko, oraz Macieja Łyki – prezesa PHU Buksan-Łyko, którzy zdecydowali się sponzorować drużynę seniorów w hokeju na lodzie.
- 1 lipca, „Sytuacja w Sanockim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej”
- 9 lipca, „Zagospodarowanie terenów brzegów rzeki San w Sanoku”
- 15 lipca, „Sytuacja zalanych basenów”
- 31 lipca, „Aktualna sytuacja w Centrum Rehabilitacji i Sportu”
- 4 września, „Aktywność finansowa i inwestycyjna miasta, w okresach: grudzień 2014- sierpień 2015, grudzień 2018- sierpień 2019”.
- 13 września, Konferencja prasowa Burmistrza Miasta Sanoka
- 6 października „Inwestycje zrealizowane w Sanoku i plany rozwoju”, z udziałem Rafała Webera – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury, Tomasza Poręby – posła do Parlamentu Europejskiego i Piotra Babinetza – posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.
- 18 listopada, „Gospodarowanie odpadami komunalnymi”
- 19 listopada, „Podsumowanie roku Burmistrza Miasta Sanoka Tomasza Matuszewskiego Listopad 2018 – Listopad 2019”

4.5.6. Porozumienia o współpracy

- czerwiec, porozumienie w sprawie realizacji mikroprojektu wspólnego pt.: Aktywni na Szlaku Ikon – rowerem z Sanoka Do Humennego. Porozumienie zawarte pomiędzy Gminą Miasta Sanoka występującą jako Partner Wiodący a Miastem Humenne.
- lipiec, list intencyjny w celu budowy drogi rowerowej nad Sanem VeloSan z burmistrzem miasta i gminy Zagórz, burmistrzem Leska, wójtem Olszanicy i nadleśniczym Nadleśnictwa Lesko.
- lipiec, list intencyjny dotyczący współpracy w celu realizacji przedsięwzięcia polegającego na stworzeniu sieci wodociągowej z burmistrzem Brzozowa, Szymonem Stapińskim.
- wrzesień, porozumienie z dr hab. Elżbietą Ciporą, prof. Uczelni Państwowej im. Jana Grodka, na mocy którego studenci uczelni będą odbywali praktyki studenckie w placówkach oświatowych i jednostkach miejskich na terenie Sanoka.
- listopad, porozumienie z Burmistrzem miasta Kętrzyn Ryszardem Niedziółką, które ma na celu wsparcie działań ujętych w projekcie Programu “Rozwój Lokalny” w ra-

mach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.

4.6. Pozostałe jednostki organizacyjne i spółki Gminy Miasta Sanoka

Nazwa jednostki	Adres
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej	Sanok, ul. Jana Pawła II 59
Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkanio- wej	Sanok, ul. Konarskiego 22
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Sanok, ul. Zamkowa 30
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Sanok, ul. Królowej Bony 4
Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Zespół Gabinetów Lekarskich	Sanok, ul. Sobieskiego 1
Instytucje kultury:	
Sanocki Dom Kultury	Sanok, ul. Mickiewicza 24
Osiedlowy Dom Kultury Gagatek	Sanok, ul. Traugutta 9
Osiedlowy Dom Kultury Puchatek	Sanok, ul. Kochanowskiego 25
Miejska Biblioteka Publiczna im. Grzegorza z Sanoka	Sanok, ul. Lenartowicza 2
Filia nr 1 Dąbrówka	Sanok, ul. Piastowska 69
Filia nr 2 Posada	Sanok, ul. Robotnicza 19
Filia nr 3 Wójtostwo	Sanok, ul. Traugutta 17
Filia nr 4 Olchowce	Sanok, ul. Przemyska 58
Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Sanocka	Sanok, ul. Rynek 14

Wykaz jednostek oświatowych znajduje się na stronie 80

4.7. Działalność uchwałodawcza Rady Miasta Sanoka

Radni w 2019 r. obradowali podczas **19 sesji**, z czego 3 miały charakter nadzwyczajny, a 2 uroczyste. Rada Miasta Sanoka w 2019 roku podjęła **140 uchwał** z czego **106** uchwał zostało zrealizowanych, **10** uchwał zostało niezrealizowanych, **19** uchwał jest w trakcie realizacji, **5** uchwał zostało uchylonych w całości przez RIO lub wojewodę podkarpackiego.

Wojewoda Podkarpacki uchyliła w całości cztery Uchwały Rady Miasta dot.:

- Uchwała Nr VI/37/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 28.02.2019r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i schroniskach dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi lub noclegowni;
- Uchwała Nr XXII/160/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019r. w sprawie uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Sanoka;
- Uchwała Nr XXII/161/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów;
- Uchwała Nr XXII/164/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019r. w sprawie ustalenia górnych stawek opłat za odbiór odpadów komunalnych.

Jedną Uchwałę Wojewoda Podkarpacki uchyliła w części:

- Uchwała Nr XIV/95/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29.07.2019 r. w sprawie powołania Sanockiej Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie uchyliła w całości jedną uchwałę:

- Uchwała Nr V/30/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 24.01.2019 r. dot. zmiany uchwały ws. emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania nabywania i wykupu.

Ponadto RIO w Rzeszowie uchyliło w części takie uchwały jak:

- Uchwała Nr XIV/88/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29.07.2019r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej;
- Uchwała Nr XXII/162/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami;
- Uchwała Nr XXII/159/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Nr XXIII/163/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia terminu częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Klub Radnych Demokraci Ziemi Sanockiej wystąpił dwukrotnie z inicjatywą uchwałodawczą dot.:

1. podjęcia uchwały w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej.
2. podjęcie uchwały w sprawie zlecenia Komisji Rewizyjnej przeprowadzenia kontroli. (dot. MOSIR w Sanoku i Urzędu Miasta w zakresie prowadzenia nadzoru nad realizacją inwestycji Centrum Rehabilitacji i Sportu w okresie od 2016 do 2019 r. oraz kosztów jakie poniosła Gmina Miasta Sanoka z tytułu wynagrodzenia osób nadzorujących tę inwestycję.

W 2019 roku wpłynęło do Przewodniczącego Rady Miasta 12 interpelacji Radnych Rady Miasta.

4.7.1. Wybory ławników dokonane przez Radę Miasta Sanoka

W roku 2019 Rada Miasta Sanoka na wniosek Prezesa Sądu Okręgowego w Krośnie dokonała wyboru 2 ławników do Sądu Rejonowego w Sanoku, Sądu Rejonowego w Sanoku Wydział Pracy - 3 ławników i Sądu Okręgowego w Krośnie - 8 ławników. W tym celu Uchwałą Nr XII/85/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 czerwca 2019r. dokonano wyboru zespołu opiniującego kandydatów na ławników. Po dokonaniu weryfikacji zgłoszonych kandydatów przez powołany zespół Uchwałą Nr XIX/132/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 października 2019r. dokonała wyboru ławników do poszczególnych sądów.

4.7.2 Komisje Stałe Rady Miasta Sanoka

➤ **Komisja Finansowo – Gospodarcza**

Komisja w 2019 r. odbyła 16 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, pracami na projektem budżetu, rozpatrywaniem wniosków oraz sprawami bieżącymi.

W trakcie roku 2019 nastąpiła zmiana w składzie osobowym Komisji, w związku z rezygnacją z funkcji radnego, a tym samym z członkostwa Komisji zrezygnował pan Marek Karaś, który pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Finansowo-Gospodarczej. Po zmianach osobowych pani Grażyna Rogowska-Chęć została nową Przewodniczącą Komisji Finansowo-Gospodarczej, a pan Piotr Kot, został członkiem Komisji Finansowo-Gospodarczej.

➤ **Komisja Rewizyjna**

Komisja Rewizyjna pracowała na podstawie Uchwały Nr III/11/18 Rady Miasta Sanoka z dnia 19.12.2018r. w sprawie planu pracy Komisji na rok 2019 i odbyła 13 posiedzeń. Zrealizowała wszystkie punkty planu pracy oraz dodatkowo Uchwałą XVII/117/19 Rady Miasta

Sanoka z dnia 26.09.2019r. w sprawie zlecenia przeprowadzenia kontroli w MOSIR i Urzędzie Miasta w zakresie prowadzenia nadzoru nad realizacją inwestycji Centrum Rehabilitacji i Sportu w okresie od 2016 roku do 2019 roku oraz kosztów jakie poniosła Gmina Miasta Sanoka z tyt. wynagrodzenia osób nadzorujących tę inwestycję.

➤ **Komisja Infrastruktury Miejskiej**

Komisja Infrastruktury Miejskiej w 2019 r. odbyła 13 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwały, takich jak: sprzedaż, wynajęcie bądź zakup działek położonych w Sanoku, scalenia i podział nieruchomości położonych w Sanoku. Odbyła również 7 objazdowych wizji lokalnych po dzielnicach miasta Sanoka w celu zinventaryzowania potrzeb inwestycyjnych poszczególnych dzielnic.

➤ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki:**

Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki w 2019 roku odbyła 16 posiedzeń, na których zajmowała się: wnioskami o Nagrody Rady Miasta Sanoka, opiniowaniem projektów uchwał w sprawie przyznania prawa do używania Herbu Miasta Sanoka, dostosowaniem sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, nadaniem Honorowego Obywatelstwa, powołaniem Rady Seniorów oraz Młodzieżowej Rady Miasta Sanoka, sytuacją finansową gazety samorządowej „Tygodnik Sanocki” i powołaniem Rady Programowej Tygodnika Sanockiego.

➤ **Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej**

Komisja Ochrony Zdrowia i Pomocy Społecznej w 2019 r. odbyła 13 posiedzeń, na których zajmowała się: kwestią przeniesienia siedziby MOPS do części administracyjnej byłego aresztu śledczego, likwidacją barier dla osób niepełnosprawnych na terenie miasta, powołaniem Rady Społecznej w Samodzielnego Publicznego Miejskiego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej, sprawozdaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sprawozdaniem SPMZPOZ, rozpatrzeniem pism Dyrektora Szpitala Specjalistycznego SPZOZ w Sanoku, w sprawie pomocy finansowej dla szpitala.

➤ **Komisja Ochrony Środowiska i Porządku Publicznego**

Komisja w roku 2019 odbyła 14 posiedzeń, na których zajmowała się opiniowaniem projektów uchwał, pracami na projektem budżetu, przyjęciem sprawozdania z działalności Straży Miejskiej oraz sprawami bieżącymi jakie wpływały do Komisji od m.in. mieszkańców miasta.

➤ **Komisja Skarg Wniosków i Petycji**

Komisja w roku 2019 odbyła 13 posiedzeń, na których zajmowała się rozpatrzeniem skarg oraz petycji.

Komisja rozpytywała następujące skargi:

- skarga pani Agnieszki Jessup na dyrekcję Szkoły Podstawowej Nr 4 w Sanoku – skarga uznana za bezzasadną;
- skarga pana Michała Żuka na dyrektora Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – skarga uznana za bezzasadną;
- skarga złożona przez dziennikarzy portalu esanok, dziennika Super Nowości, Tygodnika Nowe Podkarpacie na działalność Burmistrza Miasta skarga w głosowaniu Komisji została nie rozstrzygnięta, Komisja nie zajęła stanowiska w przedmiotowej sprawie,
- skarga pana Pawła Marcinkowskiego na zaniedbanie i beczynność Burmistrza Miasta – skarga uznana za bezzasadną;
- skarga pana Mirosława Pieli na Burmistrza Miasta – skarga uznana za bezzasadną.

Komisja rozpatrywała następujące petycje:

- petycja złożona przez radcę prawnego Konrada Cezarego Łakomego dot. wdrożenia Polityki Zarządzania Konfliktem Interesów zgodnie z zaleceniami Centralnego Biura Antykorupcyjnego zawartymi w dokumencie pt. „Korupcja Polityczna. Wskazówki dla przedstawicieli organów władzy wybieranych wyborach powszechnych” – petycja została odrzucona;
- petycja pana Konrada Kawy i pana Michała Lecha dot. budowy lamp ulicznych oraz dokończenia budowy nawierzchni asfaltowej ul. Jodłowej w Sanoku – Komisja ze względu na charakter petycji podjęła decyzję, aby przekazać ją do Komisji Infrastruktury Miejskiej i Komisji Finansowo-Gospodarczej w celu rozpatrzenia przy pracach nad budżetem na rok 2020 oraz do wiadomości Burmistrza Miasta.
- petycja pani Renaty Sutor w zakresie zmiany przepisów prawa miejscowego oraz w zakresie dokonania pełnej Intronizacji Jezusa Chrystusa na Króla Polski według zaleceń Rozalii Celakówny – punkty w petycji nie dotyczące gminy, zostały przekazane zgodnie z kompetencjami do właściwych podmiotów, natomiast na kwestie dot. gminy została udzielona odpowiedź.
- petycja dotycząca zasad udostępniania mieszkańcom obiektów sportowych znajdujących się w zasobach miasta – została udzielona odpowiedź wnioskodawcy petycji.

W trakcie roku 2019 została dokonana zamiana w składzie osobowym Komisji - z członkostwa w Komisji zrezygnowała Pani Grażyna Rogowska-Chęć pełniąca funkcję Przewodniczącej Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Nowym Przewodniczącym Komisji Skarg Wniosków i Petycji wybrany został Pan Piotr Kot.

5. WYKONANIE BUDŻETU I MAJĄTEK GMINY MIASTA SANOKA

Budżet miasta jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostki samorządu terytorialnego. Ma on formę uchwały budżetowej, która stanowi główny i podstawowy dokument gospodarki finansowej gminy.

Budżet miasta Sanoka na rok 2019 został przyjęty Uchwałą Nr IV/25/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 17 stycznia 2019 roku. W ciągu całego roku były dokonywane zmiany w planach dochodów i wydatków uchwałami Rady i Zarządzeniami Burmistrza Miasta i wystąpiło:

- 11 zmian Uchwałami Rady Miasta Sanoka,
- 20 zmian Zarządzeniami Burmistrza Miasta Sanoka.

Dochody miasta to: dochody własne, dotacje celowe i subwencje ogólne. Dochody własne to: podatki i opłaty, udziały w podatkach budżetu państwa, dochody z majątku i dochody jednostek samorządu terytorialnego. Dochodami są także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej i inne środki określone w odrębnych przepisach.

Źródła dochodów oraz zasady ustalania i ich gromadzenia, a także zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnie i dotacji celowych z budżetu państwa zostały szczegółowo przedstawione i uregulowane w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki budżetu dzielone są głównie na bieżące i majątkowe. Wydatki bieżące to: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie 23 organów.

Wydatki majątkowe to: wydatki inwestycyjne (w tym zakupy i inwestycje) jednostek budżetowych oraz dotacje przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji, wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Podstawą do dokonywania wydatków jest plan wydatków, który określony w uchwale budżetowej stanowi nieprzekraczalny limit. Limity budżetu na wydatki mają charakter limitów rocznych. Wyjątkiem od tej zasady jest uchwalenie limitów na wydatki wieloletnie i tzw. wydatki niewygasające.

5.1. Wykonanie budżetu Miasta Sanoka

Wykonanie budżetu miasta Sanoka w 2019 r. (w PLN) ilustruje tabela:

I.p.	Wyszczególnienie	Kwota (PLN)
1.	Dochody budżetu, w tym: <i>- dochody majątkowe</i>	191.972.105,92 <i>31.813.875,00</i>
2.	Wydatki budżetu, w tym: <i>- wydatki inwestycyjne</i>	200.574.872,61 <i>39.968.068,68</i>
3.	Wynik budżetu: deficyt (poz.1-2)	8.602.766,69
4.	Przychody budżetu, w tym: <i>- emisja obligacji</i> <i>- wolne środki z 2017</i>	21.358.297,53 <i>18.099.000,00</i> <i>3.259.297,53</i>
5.	Rozchody (spłaty kredytów)	5.753.932,00
6.	Ogółem (poz.1+4)	213.330.403,45
7.	Ogółem (poz.2+5)	206.328.804,61
8.	Końcowy wynik finansowy (poz.6-7)	7.001.598,84

Dochody i przychody ogółem wyniosły **213.330.403,45 zł**, a wydatki i rozchody **206.328.804,61 zł**.

Budżet Miasta Sanoka w 2019 roku zamknął się deficytem w wysokości **8.602.766,69 zł**. Uwzględniając końcowy wynik finansowy przychody i rozchody, wynik finansowy zamknął się nadwyżką w wysokości **7.001.598,84 zł**, która stanowi tzw. wolne środki.

5.2. Dochody budżetu Sanoka

W 2019 roku dochody budżetu miasta wyniosły **191.972.105,92 zł**, w tym:

- *dochody bieżące* – 160.158.230,92 zł,

- *dochody majątkowe* – 31.813.875,00 zł

Dochody własne wyniosły **114.439.886,47 zł** (czyli takie, na których pozyskanie, samorządy mają wpływ) stanowiły **59,61%** % dochodów budżetowych ogółem, w tym m.in.:

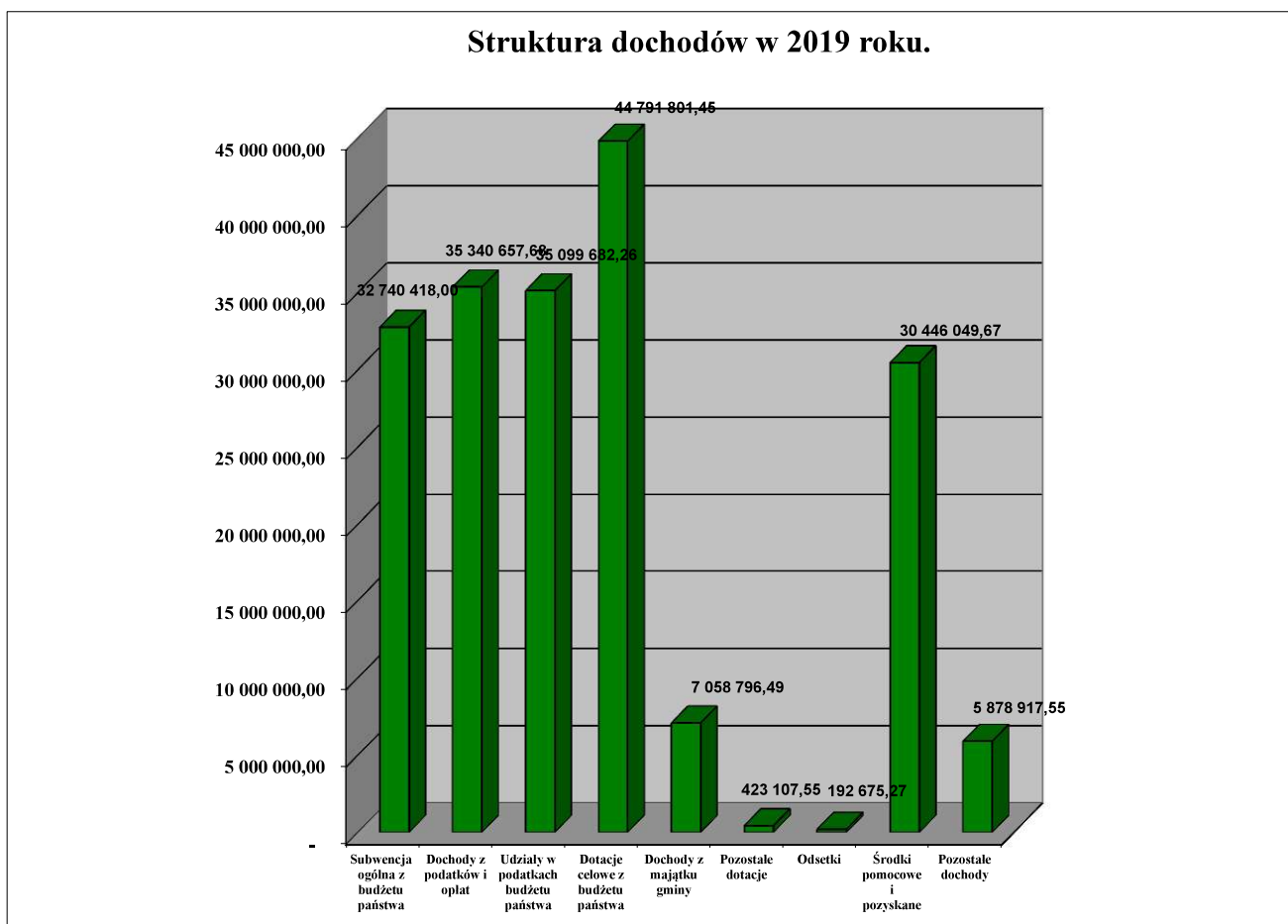
- podatki lokalne, dochody z mienia (dzierżawa, czynsze mieszkaniowe) – 22,1%
- wpływy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych – 18,28 %,
- środki pomocowe i pozyskane – 15,6%

Subwencje i dotacje, czyli transfery bezpośrednie z budżetu państwa, przyniosły budżetowi Sanoka – **40,39 %**. - dochodów budżetowych.

5.3. Wykonanie dochodów budżetowych Miasta Sanoka w 2019 r.

Dochody według źródeł ich powstania przedstawiają się następująco:

subwencja ogólna z budżetu państwa co stanowi 17,05 % dochodów ogółem	32.740.418,00 zł.
dotacje celowe z budżetu państwa co stanowi 23,33% dochodów ogółem	44.791.801,45 zł.
dochody własne, w tym: co stanowi 59,61% dochodów ogółem	114.439.886,47 zł.
dochody z podatków i opłat <i>co stanowi 18,41% dochodów ogółem</i>	35.340.657,68 zł.
udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa <i>co stanowi 18,28% dochodów ogółem</i>	35.099.682,26 zł.
dochody z majątku gminy <i>co stanowi 3,68% dochodów ogółem</i>	7.058.796,49 zł.
odsetki <i>co stanowi 0,10% dochodów ogółem</i>	192.675,27 zł.
pozostałe dotacje <i>co stanowi 0,22% dochodów ogółem</i>	423.107,55 zł.
środki pomocowe i pozyskane <i>stanowi 15,86% dochodów ogółem</i>	30.446.049,67 zł.
pozostałe dochody <i>co stanowi 3,06 % dochodów ogółem</i>	5.878.917,55 zł.

Dochody ogółem na 1 mieszkańca wynosiły – **5.172,64 PLN**, wg stanu mieszkańców Sanoka na koniec 2019 roku.

Dochody własne na 1 mieszkańca - **3.083,55 PLN**,

5.4. Wydatki budżetu Gminy Miasta Sanoka

W 2019 r. wydatki budżetu miasta wyniosły **200.574.872,61 PLN**.

Największy udział w wydatkach ogółem miały wydatki na:

- oświatę i wychowanie – 28,27 %,
- rodzina (świadczenia rodzinne, 500+) – 21,10 %,
- transport i łączność (inwestycje drogowe) – 15,07 %.

Część wydatków na zadania Gminy Miasta Sanoka w zakresie wydatków bieżących i inwestycyjnych były finansowane i współfinansowane ze środków pomocowych i budżetu państwa w wysokości **75.660.958,67 zł**, w tym:

- na wydatki bieżące (500+, pozostałe wydatki z opieki społecznej, zadania administracji publicznej) 45.347.528,58 zł
- wydatki majątkowe 30.313.430,09 zł

Realizacja planu wydatków budżetu miasta w 2019r. w układzie działów klasyfikacji budżetowej				
Dział	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania	% udział w wydatkach ogółem
1	2	3	4	5
010 - Rolnictwo	10 350,12	8 220,83	79,43	0,00
020 - Leśnictwo	104 340,38	87 144,39	83,52	0,04
400 - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	409 130,00	388 906,62	95,06	0,19
600 - Transport i łączność	37 010 694,96	30 219 486,46	81,65	15,07
630 - Turystyka	40 000,00	4 980,47	12,45	0,00
700 - Gospodarka mieszkaniowa	3 332 595,00	2 836 053,30	85,10	1,41
710 - Działalność usługowa	689 209,00	585 133,14	84,90	0,29
750 - Administracja publiczna	10 938 597,00	10 721 869,52	98,02	5,35
751 - Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	248 756,00	245 875,87	98,84	0,12
754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	857 061,00	816 116,52	95,22	0,41
757 - Obsługa długu publicznego	2 094 000,00	2 088 140,16	99,72	1,04
758 - Różne rozliczenia	705 000,00	94 666,00	13,43	0,05
801 - Oświata i wychowanie	56 948 156,24	56 706 401,40	99,58	28,27
851 - Ochrona zdrowia	1 086 040,00	1 006 530,71	92,68	0,50
852 - Pomoc społeczna	10 500 246,00	9 945 751,89	94,72	4,96
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza	3 337 374,39	3 299 184,67	98,86	1,64
855 - Rodzina	42 697 880,00	42 327 886,95	99,13	21,10
900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	21 066 608,68	20 210 175,05	95,93	10,08
921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 782 670,00	3 768 580,07	99,63	1,88
926 - Kultura fizyczna	16 177 250,00	15 213 768,59	94,04	7,59
Wydatki ogółem	212 035 958,77	200 574 872,61	94,59	100,00

Dochody budżetu miasta na 1 mieszkańca wyniosły – **5.172,64 PLN**,
a wydatki na 1 mieszkańca – **5.404,43 PLN**.

Dochody ogółem na 1 mieszkańca w 2019 r. wyniosły: 5.172,64 PLN - (w roku 2018: 4 426,39)	Dochody własne na 1 mieszkańca w 2019 r. wyniosły: 3.083,55 PLN - (w roku 2018: 2 653,04)
Wydatki ogółem budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2019 r. wyniosły: 5.404,43 PLN - (w roku 2018: 5 307,27)	Wydatki bieżące budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2019 r. wyniosły: 4.327,50 PLN - (w roku 2018: 3 789,63)
Na koniec 2019 r. wartość majątku Sanoka netto wynosi: 405.580.073 PLN - (w roku 2018: 339.423.080 PLN).	

5.5. Przychody i rozchody

Przychody budżetu miasta w 2019 r. wyniosły **21.358.297,53 PLN**, a rozchody **5.753.932 PLN**.

Na przychody złożyły się głównie:

- emisja obligacji komunalnych: 18.099.000 PLN,
- wolne środki z 2018 roku (art. 217 ust. 2 pkt. 6 ufp): 3.259.297,53 PLN.

Rozchody wiązały się przede wszystkim: ze spłatą kredytów i pożyczek w kwocie 5.753.932 PLN.

5.6. Zadłużenie Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019 r.

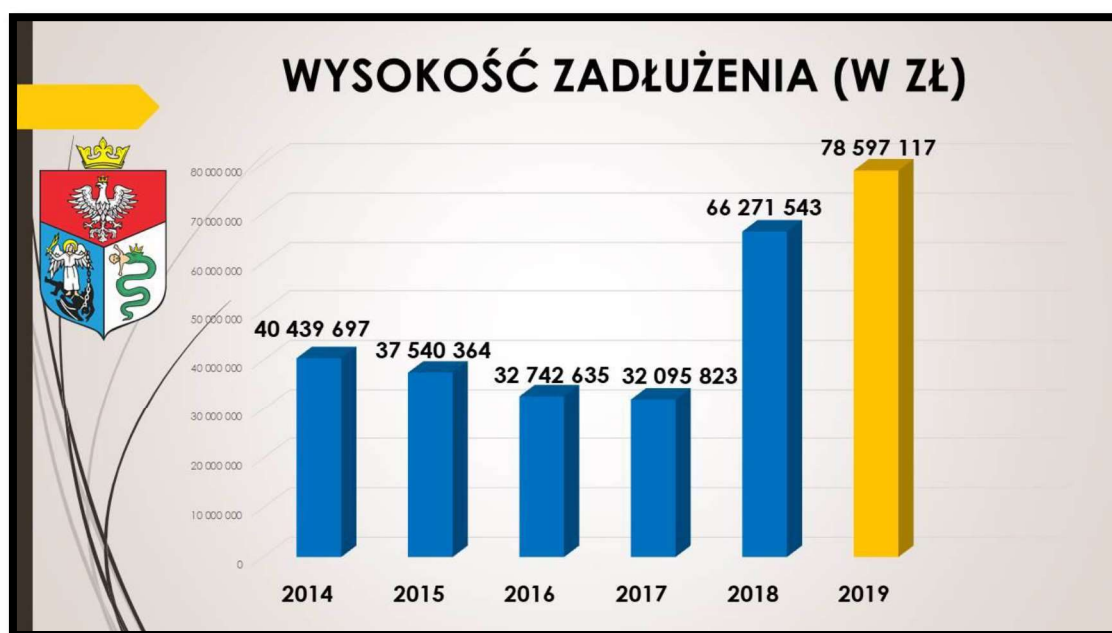
Zadłużenie Gminy Miasta Sanoka na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosi: **78.759.738,53 PLN**, co stanowi **41%** dochodów budżetu miasta. Dopuszczalny w roku 2019 wskaźnik zadłużenia wynikający z art. 243 ustawy o finansach publicznych wyniósł **7,85%**, przy wskaźniku spłaty zobowiązań w danym roku na poziomie **4,01%**.

Sytuacja finansowo-ekonomiczna miasta na koniec 2019 roku budżetowego pozwala na bieżące regulowanie w roku 2020 zobowiązań. Gmina Miasta Sanoka posiada tzw. zdolność kredytową, czyli zdolność do spłacania zaciągniętych zobowiązań. Uwzględniając finansowanie w 2020 r. inwestycji nowym zaciągniętym długiem, wysokie kształtowanie się wydatków bieżących, przy małej dynamice wzrostu dochodów bieżących, wskaźnik łącznej kwoty zadłużenia w 2020 r. i latach 2021-2038 będzie kształtował się na maksymalnym poziomie. Sytuacja ta jest prognozowana na podstawie relacji do wskaźnika spłaty zobowiązań do dochodów bieżących w danym roku i wynika z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Sprawdziła się prognoza dotycząca zagrożenia możliwości zwiększenia zaciągania nowych zobowiązań wyrażona w projekcie budżetu na rok 2019. Analiza wskaźników zadłu-

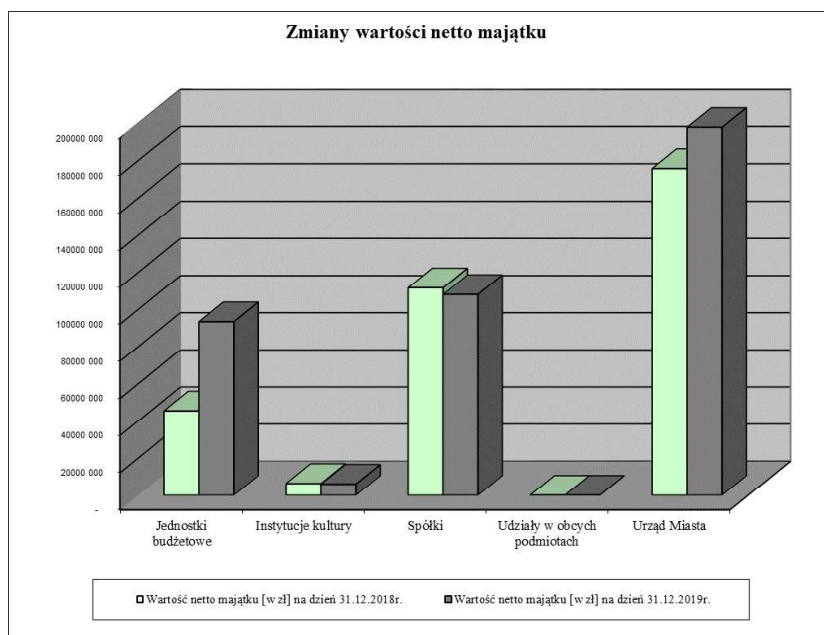
zenia pokazuje, że po roku bumu inwestycyjnego w latach 2017-2019, z uwzględnieniem skutków nowego zaciągnięcia zobowiązań w roku 2020 (odsetki od obligacji), że poziom zadłużenia, wynikający z finansowania inwestycji osiągnął pułap ograniczający w sposób jednoznaczny w latach 2020-2022 możliwość zaciągania nowych zobowiązań pod realizację inwestycji, na które mogą pojawić się dofinansowania ze środków unijnych czy budżetu państwa.

Działania inwestycyjne muszą zostać zdecydowanie wyhamowane, a uwaga powinna zostać przekierowana na działania oszczędnościowe i restrukturyzacyjne w zakresie ograniczenia nie tylko wzrostu, ale wręcz zmniejszenia wydatków bieżących, począwszy od roku 2021 i w perspektywie następnych lat budżetowych. Chodzi o odtworzenie w tych latach nadwyżki operacyjnej na wyniku dotyczącym dochodów i wydatków bieżących, która pozwoliłaby zmniejszać zadłużenie poprzez spłatę kredytów i wykup obligacji. Jest to warunek konieczny, aby w roku 2023 pojawiła się możliwość zaciągnięcia ponownie nowych zobowiązań na finansowanie inwestycji, z wydłużonym terminem rozpoczęcia spłaty tych zobowiązań od roku 2027 i na lata następne.

5.7. Majątek Gminy Miasta Sanoka

Lp.	Jednostki podległe gminie	Wartość brutto majątku [w zł]		Różnica [4-3]	% umorzenia
		Wartość netto majątku [w zł]			
1	2	3	4	5	6
1.	Jednostki budżetowe	85 052 770	135 536 472	50 483 702	31,04
		45 503 635	93 465 042	47 961 407	
2.	Instytucje kultury	12 239 365	12 297 556	58 191	51,22
		6 362 770	5 999 277	- 363 493	
3.	Spółki	225 184 493	226 886 686	1 702 193	52,34
		111 756 989	108 123 043	- 3 633 946	
4.	Udziały w obcych podmiotach	60 100	60 100	-	-
		60 100	60 100	-	
5.	Urząd Miasta	236 989 450	259 624 755	22 635 305	23,76
		175 739 586	197 932 611	22 193 025	
	Ogółem	559 526 178	634 405 569	74 879 391	36,07
		339 423 080	405 580 073	66 156 993	

Na koniec 2019 roku wartość majątku netto Gminy Miasta Sanoka wynosi: 405.580.073 PLN.

5.8. Majątek jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019 r.

l.p.	Wyszczególnienie	SPGM	SPGK
1.	Aktywa trwałe, w tym: <i>- rzeczowe aktywa trwałe</i>	210 348,65	108 652 633,14 105 566 397,59
2.	Aktywa obrotowe, w tym	5 946 241,37	20 808 855,98
3.	<i>Należności krótkoterminowe</i>	2 899 138,59	6 464 331,19
4.	<i>Inwestycje krótkoterminowe</i>	3 015 641,56	9 096 797,84
5.	AKTYWA RAZEM	6 156 590,02	129 461 489,12

5.9. Kapitały i zobowiązania jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka na koniec 2019r.

l.p.	Wyszczególnienie	SPGM	SPGK
1.	Kapitał własny, w tym: <i>- kapitał podstawowy</i> <i>- kapitał zapasowy</i> <i>- kapitał rezerwowy</i>	645 769,02 251 300,00 118 356,61	65 405 686,57 25 805 500,00 38 252 267,91 597 000,00
2.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania, w tym:	5 510 821,00	64 055 802,55
3.	<i>Zobowiązania długoterminowe</i>		8 661 268,59
4.	<i>Zobowiązania krótkoterminowe</i>	5 506 659,76	6 846 693,15
5.	<i>Rozliczenia międzyokresowe</i>	4 161,24	44 636 716,00
	PASYWA RAZEM	6 156 590,02	129 461 489,12

5.10. Wykonanie planów rzeczowo-finansowych przez jednoosobowe spółki gminy miasta Sanoka w 2019 r.

l.p.	Wyszczególnienie	SPGM	SPGK
1.	Przychody ze sprzedaży	8 605 571,30	50 308 778,94
2.	Koszty działalności operacyjnej	8 638 142,39	53 088 649,98
3.	Wynik na sprzedaży (zysk/strata netto)	-32 571,09	-2 779 871,04
4.	Pozostałe przychody operacyjne	39 303,31	3 958 402,68
5.	Pozostałe koszty operacyjne	44 976,52	140 859,10
6.	Wynik z działalności operacyjnej	-38 217,30	1 037 672,54
7.	Przychody finansowe	38 793,45	315 522,30
8.	Koszty finansowe	24,23	388 867,18
9.	Zysk/strata brutto	551,93	964 327,66
10.	Zysk/strata netto	551,93	750 918,66

6. DEMOGRAFIA SANOKA

6.1. Ludność Sanoka na podstawie danych rejestru mieszkańców.

W Sanoku, na koniec 2019 roku, zameldowanych było **37 113 osób**, z tego na pobyt stały **36 116 osób** (w roku 2018 - 37 491 osób), na pobyt czasowy 997 osób (w roku 2018 - 933 osoby).

Mieszkańcy Sanoka w latach 2018-2019:

Wyszczególnienie	2018	2019
Ogółem:	37 491	37 113
kobiety	19 690	19 535
mężczyźni	17 801	17 578

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

Z zaprezentowanych danych wynika, że kobiety stanowią 52,6% populacji ludności Sanoka, w 2018 roku było to 52,5%.

W roku 2019 liczba osób zameldowanych w Sanoku zmalała o 378 osób w stosunku do roku 2018. Spadek można również zauważyć w liczbie zameldowanych kobiet (155 osób), mężczyzn (223 osoby).

Ludność Sanoka wg wieku i płci:

Wyszczególnienie	2018	2019
Wiek przedprodukcyjny (0-17)	5 941	5 930
Kobiety	2 950	2 818
mężczyźni	2 991	2 851
Wiek produkcyjny (18-59) kobiety	10 694	10 103
Wiek produkcyjny (18-64) mężczyźni	11 899	11 204
Wiek mobilny* (18-44)	14 271	13 287
Kobiety	6 995	6 557
mężczyźni	7 276	6 730
Wiek niemobilny (45-59) kobiety	3 699	3 546
Wiek niemobilny (45-64) mężczyźni	4 623	4 474
Wiek poprodukcyjny (powyżej 60 lat)	10 339	10 482
Kobiety	6 045	6 181
mężczyźni	4 294	4 301

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

*Wiek mobilny to przedział wiekowy zawierający się w wieku produkcyjnym i obejmujący osoby, które są zdolne do ewentualnego przekwalifikowania się, zmiany stanowiska lub zmiany miejsca pracy.

W 2019 r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 28,3% populacji ludności Sanoka. Zauważyć można stałą tendencję wzrostową tego zjawiska (w 2018 r. osoby powyżej 60. roku życia stanowiły 27,5% ogółu mieszkańców). W tej grupie prawie 59% stanowią kobiety, co wynika z dłuższego wieku życia tej grupy społecznej i jest tendencją ogólnopolską. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym stanowi 16% ogółu populacji, produkcyjnym 57,4% ogółu mieszkańców.

Gmina Miasta Sanoka obejmuje swoim zasięgiem 7 dzielnic. Najliczniejszą dzielnicą jest Wójtowstwo (11463 osób), zarówno jeżeli chodzi o osoby zameldowane na pobyt stały, jak i czasowy.

Liczba mieszkańców w poszczególnych dzielnicach Sanoka:

Lp.	Dzielnica	Zameldowanie stałe	Zameldowanie czasowe	Razem
1.	Błonie	4 810	56	4 866
2.	Dąbrówka	3 866	60	3 926
3.	Olchowce	2 667	93	2 760
4.	Posada	5 808	222	6 030
5.	Śródmieście	5 869	214	6 083
6.	Wójtowstwo	11 463	328	11 791
7.	Zatorze	1 633	24	1 657
RAZEM		36 116	997	37 113

Źródło: Rejestr mieszkańców miasta Sanoka

W roku sprawozdawczym zameldowano 264 dzieci urodzonych w 2019 r. (w porównaniu do 2018 r. zanotowano spadek o 19 dzieci).

W 2019 r. odnotowano 377 zgonów, w tym: 182 kobiety i 195 mężczyzn (dla porównania w 2018 r. 330 zgonów, w tym 170 kobiet i 160 mężczyzn).

6.2. Baza Usług Stanu Cywilnego - Aplikacja „Źródło”.

W 2019 r. w Bazie Usług Stanu Cywilnego dokonano:

1. Migracji, tj. przeniesienia treści aktu stanu cywilnego znajdującego się w księdze aktów tutejszego archiwum do krajowego, elektronicznego systemu Bazy Usług Stanu Cywilnego dotyczących: urodzeń, małżeństw i zgonów – **6 208** (w 2018 r. – 5869).
2. Sporządzono akty urodzenia/małżeństwa/zgonu:
 - 176** sporządzeń aktów urodzenia – (rejestracja zgłoszenia urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania zagranicznego aktu urodzenia) – (w roku 2018 – 160),
 - 3** sporządzenia aktów urodzenia – (rejestracja urodzenia, która nastąpiła na drodze wpisania postanowienia sądowego – adopcja),
 - 318** sporządzeń aktów małżeństwa,
 - 41** sporządzeń aktów małżeństwa – (rejestracja, która nastąpiła na drodze wpisania zagranicznego aktu) – (w roku 2018 – 42),
 - 642** sporządzeń aktów zgonu.

(Liczba 642 zarejestrowanych zgonów dotyczy zgonów, które nastąpiły na terenie miasta i gminy Sanoka. W liczbie tej znajdują się osoby zmarłe sąsiednich miast i gmin, np. osoba zamieszkała w Bukowsku zmarła w sanockim szpitalu - zgon zarejestrował USC Sanok. Podobnie mieszkaniec Sanoka mógł umrzeć w szpitalu w Brzozowie. W takim przypadku zgon mieszkańca Sanoka zarejestrowano w USC Brzozów).

3. Sporządzono i wydano **41** decyzji o zmianie imion i nazwisk (w 2018 r. 35).

4. Przyjęto do protokołów i sporządzono **35** oświadczeń o uznaniu ojcostwa (w2018 r. 27) oraz **10** oświadczeń o powrocie rozwiedzionego małżonka do nazwiska jakie nosił przed zawarciem związku małżeńskiego (analogicznie do 2018 r.).
5. Od osób zamierzających zawrzeć związek małżeński, które w 2019 r. zgłosiły się do USC w Sanoku przyjęto i wpisano **265** zapewnień o braku przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego, z czego **111** do ślubu cywilnego oraz **154** do ślubu konkordatowego.
6. Wydano **11** zezwoleń na zawarcie związku małżeńskiego przed upływem miesięcznego terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego.
7. Na podstawie przesłanych przez sądy wyroków dokonano wpisów do akt stanu cywilnego **98** orzeczeń o rozwiązaniu małżeństwa przez rozwód (w2018 r. 105) oraz **3** wyroki sądowe o orzeczeniu separacji (analogicznie do 2018 r.).
8. Sporządzono i wydano:
 - 7 088** odpisów z akt stanu cywilnego (odpisy zupełne, skrócone, wielojęzyczne)
 - 215** uzupełnień treści aktu,
 - 59** sprostowań treści aktu,
 - 26** zaświadczeń o stanie cywilnym,
 - 6** zaświadczeń o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą,
 - 1** odtworzenie/sporządzenie aktu.
9. Z przyjętych od jubilatów wniosków skompletowano dokumentację, wystąpiono o nadanie medali z tytułu długoletniego pożycia małżeńskiego dla – **98osób (49par małżeńskich)**.
10. Do USC w Sanoku wpłynęło ogółem**782** pisma, na które terminowo udzielano odpowiedzi. Nie uchylono żadnej z wydanych decyzji. Na żadną z wydanych decyzji nie wpłynęło odwołanie. Zachowano terminy załatwiania spraw. W 2019 r. nie odnotowano żadnych skarg na pracę Urzędu Stanu Cywilnego.
11. Od 01.01. do 31.12.2019 r. w Okręgowym Urzędzie Stanu Cywilnego w Sanoku dokonano usunięcia - **1 588** tzw. niezgodności w bazie PESEL (braki bądź błędy w danych osobowych obywateli).

Najczęściej wybierane i najpopularniejsze imiona
 - dziewczynek: **Zuzanna, Julia i Zofia,**
 - chłopców: **Antoni, Szymon, Jakub.**

Z ogólnych analiz wynika, że przyczyną zmniejszania się populacji mieszkańców Sanoka jest nie tylko ujemny przyrost naturalny, ale przede wszystkim: migracje mieszkańców. Okresowo aktywizuje się proces emigracji zagranicznej, skutkiem czego jest również w Sanoku, ubytek ludności młodej i pracowników wykwalifikowanych. Przekłada się to także, na malejącą liczbę ludności w wieku produkcyjnym. Ponadto bardzo widoczny jest proces przenoszenia się mieszkańców miasta do przyległych terenów

wiejskich, przy pozostaniu w zatrudnieniu na terenie Sanoka i równoczesnym korzystaniu z miejskiej infrastruktury społecznej, edukacyjnej i komunalnej. Zjawiska te niosą ze sobą, nie tylko negatywne tendencje demograficzne, ale także poważne zagrożenia społeczno-ekonomiczne dla Miasta Sanoka.

6.3. Informacje uzupełniające o działaniach prowadzonych przez burmistrza i samorząd Sanoka z zakresu spraw społeczno-obywatelskich

W 2019 r. w Wydziale Spraw Społecznych i Obywatelskich prowadzono sprawy:

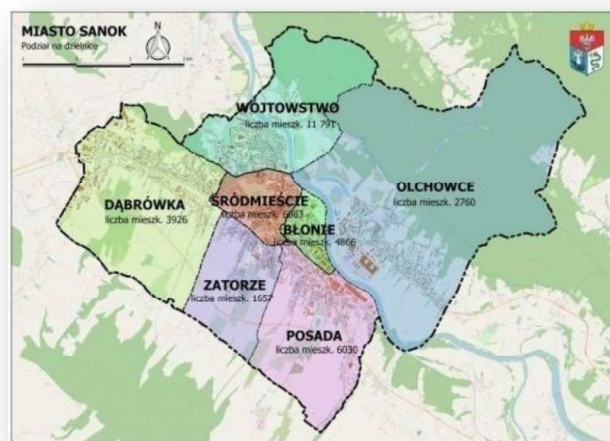
1. Z zakresu ewidencji ludności:

- zameldowano, wymeldowano - **1 773** osoby;
- wydano **30** decyzji administracyjnych o wymeldowaniu;
- nadano **301** numerów PESEL;
- udostępniono dane z rejestru mieszkańców, rejestru PESEL, Rejestru Dowodu Osobistych oraz dokumentacji związanej z dowodami osobistymi **749**;
- wydano **610** zaświadczeń z Rejestru Mieszkańców, Rejestru Dowodów Osobistych;

2. Z zakresu dowodów osobistych:

- złożono **2 847** wniosków o wydanie dowodu osobistego;
- przyjęto **383** zgłoszenia o utracie lub uszkodzeniu dowodu osobistego;
- w Rejestrze Dowodów Osobistych unieważniono **248** dowodów osobistych.

W okresie sprawozdawczym usunięto **277** niezgodności z zakresu ewidencji ludności oraz 4 w dowodach osobistych.

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE SANOKA

Burmistrz Miasta Sanoka prowadzi gospodarkę gminnym zasobem nieruchomości miasta, zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustawy o samorządzie gminnym, ustaw dotyczących przekształcania użytkowania wieczystego oraz ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne.

7.1. Aktualna sytuacja planistyczna

➤ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Obecnie obowiązujące Studium „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka”, zwane dalej „studium”, zostało przyjęte uchwałą nr XV/109/99 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 roku.

- **I zmiana studium** została uchwalona uchwałą nr LV/417/10 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 lutego 2010 r. (zmiana studium w zakresie obszarów nr 2, 6, 8-11),
- **II zmiana studium** została uchwalona uchwałą nr XVII/151/11 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 listopada 2011 roku
- **III zmiana studium** w zakresie obszaru nr 8a – stadion „Wierchy” położony w rejonie ul. Żwirki i Wigury, ul. Traugutta i ul. Staszica oraz obszaru nr 12a - stadion przy ul. Stróżowskiej 12 została uchwalona uchwałą nr XIX/160/16 Rady Miasta Sanoka z dnia 19 kwietnia 2016 roku.

Obecnie procedowana jest zmiana „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka”, podjęta uchwałą nr XIII/101/15 Rady Miasta Sanoka z dnia 27 października 2015 r.

W roku 2019 wyłożono do publicznego wglądu (czwarty raz) projekt nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka – od dnia 04.02. do 04.03.2019 roku. Do 25 marca 2019r. wpłynęły **44** uwagi, z czego **21** dotyczyło zmiany funkcji przemysłowej na funkcję usługową przy ul. Mostowej. Burmistrz Miasta Sanoka uwzględnił zgłoszone uwagi, w związku z czym zaistniała konieczność ponownego – już piątego, wyłożenia do publicznego wglądu, które zostało zorganizowane w dniach od 19.08. do 16.09.2019r.

Do 7 października 2019r. wpłynęły **422** uwagi, z czego **421** dotyczyło terenu przy ul. Mostowej, który został przeznaczony pod funkcję Usługową – U1.

➤ **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka**

Na terenie miasta Sanoka obowiązują obecnie **62** plany miejscowego zagospodarowania przestrzennego. **42** plany miejscowe zostały uchwalone w trybie ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym, **20** planów zostało sporządzonych na podstawie obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowanych zostało także **8** zmian planów miejscowych. W 2019 r. nie uchwalono żadnego nowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prowadzono procedurę formalno-prawną **4** miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 115,95 ha oraz procedurę formalnoprawną zmiany 2 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o łącznej pow. 42,3 ha.

7.2. Prace planistyczne i analityczne w obszarze planowania miejscowego podjęte w Sanoku w 2019 roku.

Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego pokrywały ponad 795 ha, co stanowiło ok. 21% powierzchni miasta Sanoka.

Powierzchnia miasta objęta obowiązującymi MPZP w latach 2017-2019:

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Powierzchnia miasta objęta MPZP (w ha)	745	795	795
Udział MPZP w powierzchni miasta (%)	19,5	21	21

Opracowanie własne

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Sanoka w latach 2017 – 2019:

Wyszczególnienie	Liczba planów	Powierzchnia (ha)	Udział w powierzchni miasta (%)
Plany obowiązujące, w tym:	62	796	21
Plany uchwalone w 2017 r.	2	21,5	0,6
Plany uchwalone w 2018 r.	1	50,4	1,3
Plany procedowane	6	158,25	4,1

Opracowanie własne

7.3. Decyzje administracyjne związane z procesem inwestycyjnym wydane przez burmistrza Miasta Sanoka

W 2019 r. Burmistrz Miasta Sanoka wydał ogółem 88 decyzji administracyjnych dotyczących zagospodarowania przestrzennego Sanoka.

Spośród wszystkich 7 dzielnic Sanoka najwięcej decyzji o warunkach zabudowy (WZ) i ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (ULICP) w 2019 r. wydano w dzielnicy-Dąbrówka **25**, w dzielnicy Posada **21**, dzielnicy Wójtowstwo **18**, dzielnicy Olchowce **15**, dzielnicy Błonie **4**, dzielnicach Zatorze i Śródmieście **4**.

W 2019 r. wydano **17** decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- 11 budowa sieci gazowej,
- 1 budowa sieci wodociągowej,
- 1 budowa stacji transformatorowej,
- 2 budowa sieci kanalizacji sanitarnej,
- 3 budowa magistrali wodociągowej.

Przeciętny czas oczekiwania na decyzję o warunkach zabudowy – 60 dni.

Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu wydane w latach 2017-2019:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2017	2018	2019
Budynki jednorodzinne	35	52	42
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	4	2	4
Obiekty usług publicznych	17	13	11
Obiekty przemysłowe	5	3	6
Garáže	6	0	2
Parkingi	0	0	1
Sieci uzbrojenia i przyłącza	24	20	17
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia, itp.	15	9	5
Ogółem	106	99	88

Opracowanie własne

Decyzje o pozwoleniach na budowę wydane w latach 2017-2019:

Rodzaj inwestycji	Liczba wydanych decyzji		
	2017	2018	2019
Budynki jednorodzinne	29	40	54
Budynki wielorodzinne i zespoły mieszkaniowe	0	3	0
Obiekty usług publicznych	3	7	6
Obiekty przemysłowe	4	7	1
Garáže	3	3	1
Parkingi	0	0	0
Sieci uzbrojenia i przyłącza	19	15	8
Inne (przebudowy, nadbudowy, rozbudowy, budynki gospodarcze, ogrodzenia itp.)	39	37	32
Ogółem	97	112	102

Opracowanie własne

7.4. Informacje uzupełniające z zakresu gospodarki przestrzennej prowadzonych przez samorząd w roku 2019.

- ✓ ogłoszono **41** przetargów na zbycie nieruchomości gminnych, w tym:
 - 8** przetargów rozstrzygnięto pozytywnie – sprzedano 8 działek gminnych za kwotę 416 668,00 zł netto, **33** przetargi rozstrzygnięto – negatywnie z powodu braku ofert,
- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **8** działek za kwotę – 164 321,00 zł netto,
- ✓ sprzedano w trybie bezprzetargowym **5** mieszkań komunalnych na rzecz najemców – uzyskana kwota – 436 219,55 zł (z bonifikatą),
- ✓ nabyto do zasobu gminnego (w formie aktu notarialnego, nieodpłatnego przejęcia, darowizny, z mocy prawa za odszkodowaniem– łącznik „Łany”) **38** działek o łącznej powierzchni 1,7993 ha i wartości –384 741,36 zł,
- ✓ wydzierżawiono ponad 82 ha gruntów gminnych, w tym w 2019 r. zarejestrowano **253** sprawy, spisano **161** nowych umów (159 dzierżaw na 3 lata oraz 2 na podstawie uchwał Rady Miasta dzierżaw na 10 lat, wszystkich umów dzierżawy 356) oraz wystawiono ponad **1800** faktur VAT z tytułu dzierżawy gruntów gminnych,
- ✓ przeprowadzono **3** przetargi ofertowe na dzierżawę dworca – rozstrzygnięte negatywnie,
- ✓ wydano **26** postanowień opiniujących podział geodezyjny nieruchomości,

- ✓ wydano **46** decyzji administracyjnych, zatwierdzających podział geodezyjny – nie zostało złożone żadne odwołanie, przeciętny czas otrzymania decyzji do 2 tygodni od przekazania dokumentacji geodezyjnej,
- ✓ wydano **816** zaświadczeń o przekształceniu z mocy prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi na własność,
- ✓ wydano **333** zaświadczenia o wpłacie opłaty jednorazowej z tytułu jw.,
- ✓ wydano **312** informacji o wysokości opłaty jednorazowej,
- ✓ wydano **21** zgód na wykreślenie hipoteki oraz **9** informacji o niekorzystaniu z prawa pierwokupu,
- ✓ wydano **21** decyzji o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego na własność (garaże) – nie zostało złożone żadne odwołanie, przeciętny czas wydania decyzji – procedura trwa ok. 3 miesiące,
- ✓ kontynuowano i zakończono **2** scalenia i podziały nieruchomości (na podstawie uchwał Rady Miasta)– tereny w rejonie ul. Ustrzyckiej oraz ul. Stróżowskiej – powstały **42** działki budowlane przeznaczone pod budownictwo jednorodzinne (własność prywatna i **5** gminnych) oraz **5** działek przeznaczonych pod budownictwo wielorodzinne, w tym postępowaniu:
 - wydano **15** decyzji o opłacie adiacenckiej (brak odwołań), przygotowano i podpisano **46** protokołów ugody, wypłacono **37** odszkodowań za grunty przejęte z mocy prawa,
- ✓ przeprowadzono wyłożenie uproszczonego planu urządzania lasów osób fizycznych (wysłano **160** zawiadomień, przyjęto 35 osób),
- ✓ prowadzono sprawy związane ze sprzedażą drewna tartacznego – sporządzono **5** faktur,
- ✓ wydano **29** zgód (w formie umowy) na wejście w teren gminny,
- ✓ na podstawie uchwał Rady Miasta Sanoka, nadano nazwy **3** nowym ulicom w Sanoku: Orzechowa, Letnia, Sokoła
- ✓ nadano **55** numerów porządkowych dla nieruchomości położonych w Sanoku,
- ✓ ustanowiono aktami notarialnymi **3** odpłatne służebności przesyłu na rzecz właścicieli sieci.

7.5. Sprawy z zakresu gospodarki przestrzennej, zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

- wydano: **71** decyzji o warunkach zabudowy i **17** decyzji celu publicznego, **147** zaświadczeń o aktualności MPZP, **240** zaświadczeń o rewitalizacji, **115** wypisów i wyrysów z MPZP, oraz **10** wyrysów ze studium;
- zaopiniowano **6** projektów prac geologicznych i **2** koncesje na wydobywanie;
- prowadzono procedurę formalno-prawną dla projektu nowego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m. Sanoka. Wyłożono do publicznego wglądu (czwarty i piąty raz) projekt nowego Studium.

- prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP terenu położonego w dzielnicy Śródmieście, pow. 1,30 ha „Jagiellońska – I” – projekt wysłano do uzgodnień i opiniowania (brak opinii Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej) – dotyczy w szczególności zmiany przeznaczenia terenu po byłym Areszcie Śledczym.
- prowadzono procedurę formalno-prawną projektu zmiany MPZP d. Jednostka Wojskowa w związku z ustanowieniem na dz. nr 58/32, 58/147 terenu zamkniętego, zgodnie z art.14 ust. 6 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w związku z ujęciem w/w działek w wykazie terenów zamkniętych pod L.p. 432, zgodnie z Decyzją nr 36/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 kwietnia 2018 r. zmieniającą decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej (Dz. Urz. Min. Obr. Nar. poz. 42).

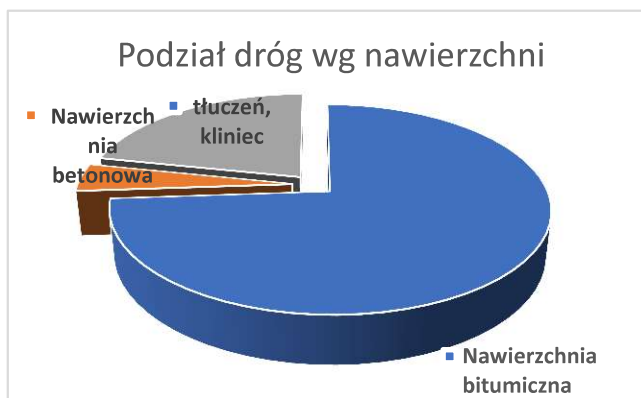
8. DZIAŁANIA INWESTYCYJNE I PROJEKTY REALIZOWANE W GMINIE MIASTA SANOKA

8.1. Inwestycje drogowe

Na dzień **31** grudnia 2019 r. długość dróg gminnych publicznych wynosi ogółem **68** km, natomiast długość dróg wewnętrznych wynosi **24** km, łącznie **92** km.

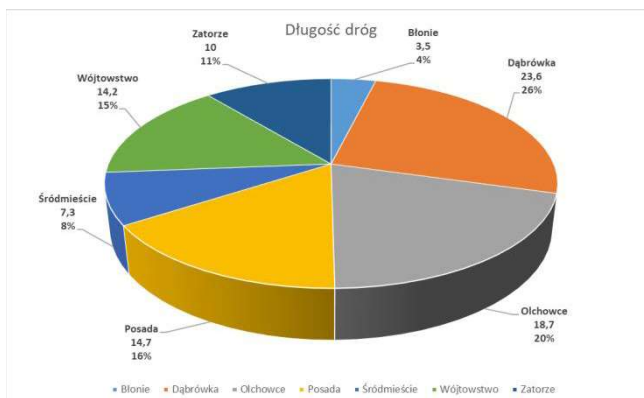
Podział dróg wg nawierzchni:

- Nawierzchnia bitumiczna - 68 km,
- Nawierzchnia betonowa - 4 km,
- Tłuczeń, kliniec- 20 km

Długość dróg z podziałem na dzielnice:

- Błonie: 3,5 km,
- Dąbrówka: 23,6 km,
- Olchowce: 18,7 km,
- Posada: 14,7 km,
- Śródmieście: 7,3 km,
- Wójtowstwo: 14,2 km,
- Zatorze: 10 km.

Wykonane inwestycje drogowe w zakresie przebudowy dróg: na kwotę: **7.377.822,15 zł.** w tym: finansowanie zewnętrzne pochodzące ze środków budżetu Państwa (Fundusz Dróg Samorządowych) w wysokości: **2 766 474 zł:**

1. Dzielnica Błonie: Al. Wojska Polskiego – 0,033 km,

2. Dzielnica Dąbrówka:

– ul. Piastowska - Pomorska - Mokra – 1,883 km. Przebudowa dróg uwzględniająca wykonanie nowej nawierzchni, jednostronnego chodnika, kanalizacji deszczowej oraz oświetlenia współfinansowana w 60% z Funduszu Dróg Samorządowych;

– zjazd z ul. Konopnickiej na drogę wewnętrzną;

– Okołowiczówka – chodnik – 0,076 km;

– Targowa – kanalizacja deszczowa – 0,080 km.

3. Dzielnica Posada:

– ul. Łany - 0,730 km,

– ul. Kawczyńskiego - chodnik - 0,068 km.

4. Dzielnica Śródmieście:

– ul. Sikorskiego - 0,198 km,

– zjazd z ul. Słowackiego na ul. Orzechową,

5. Dzielnica Wójtowstwo: ul. Heweliusza - 0,097 km,

6. Dzielnica Zatorze:

– ul. Niedzielskiego – 0,233 km,

– ul. Płowiecka – 0,173 km,

Częściowe utwardzenie dróg płytami betonowymi: Ustrzycka, Sanocka do ul. Słowackiego – 0,309 km.

Utwardzenie dróg materiałem z rozbiórki (korą asfaltową): Głowackiego - Zielna, Poziomkowa, Malinowa, Drzymały, łącznik pomiędzy Śniegową i Szczudliki, Szewska, Wyspiańskiego, parking przy Rybickiego, Wspólna, boczne 1000-lecia, o łącznej długości 1,83 km.

Rozpoczęto przebudowę i budowę nowych dróg:

1. Pomorska – 1000-lecia.

2. Łącznik do ul. Łany i ul. Porcelanowa, na które uzyskano dofinansowanie w wysokości 50% z Funduszu Dróg Samorządowych.

8.1.1. Wydane w 2019 r. - decyzje administracyjne w zakresie dróg

1. Wydano **59** decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego oraz na umieszczenie urządzeń infrastruktury technicznej w pasach drogowych,
2. Wydano **54** decyzje zezwalające na lokalizację w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej,
3. Wydano **19** decyzji na lokalizację zjazdów w pasie drogowym dróg publicznych,
4. Zawarto **71** umów związanych z umieszczeniem urządzeń infrastruktury technicznej oraz wykonaniem prac w drogach wewnętrznych lub w pasach przydrożnych związanych z drogami,
5. Wydano **11** innych pisemnych zgód związanych z zarządzaniem drogami.

Dzielnica	Ilość decyzji
Błonie	15
Dąbrówka	48
Olchowce	58
Posada	32
Śródmieście	22
Wójtowstwo	24
Zatorze	15

8.2. Inwestycje zrealizowane w ramach budżetów dzielnic

Dzielnica	Opis zadania	Kwota zadania PLN
Błonie:	Kontynuacja przebudowy ul. Al. Wojska Polskiego	59 846 zł
Dąbrówka:	Przebudowa ciągu pieszego – chodnika Okołowiczówka, budowa kanalizacji deszczowej ul. Targowej	60 968 zł
Olchowce:	Wsparcie finansowe zadania Budowa Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kólkowej	60 000 zł
Posada:	Budowa chodnika przy ul. Kawczyńskiego, Wsparcie finansowe zadania przebudowa ul. Łany	31 421 zł 28 580 zł
Śródmieście	Wykonanie nakładki asfaltowej ul. Sikorskiego, Wykonanie zjazdu z ul. Słowackiego na ul. Orzechową	76 091 zł
Wójtowstwo	Przebudowa ul. Heweliusza	65 576 zł
Zatorze:	Wykonanie oświetlenia solarnego terenu przy ul. Poziomkowej i Malinowej, Kenara, Sielskiej i pogodnej łącznie 32 lampy Wykonanie Utwardzenia dróg korą asfaltową (destruktem) ul. Poziomkowej, Malinowej, Drzymały, Głowackiego, Zielnej.	27 911 zł 32 587 zł

8.3. Inwestycje infrastrukturalne

➤ Budowa Dworca multimodalnego w Sanoku

Przedmiotem inwestycji była przebudowa terenu dworca autobusowego wraz przebudową, nadbudową i rozbudową budynku dworca.

W zakres prac wchodziły następujące zadania:

- likwidacja starego budynku dworca, wiat przystankowych;
- rozbudowa, przebudowa i nadbudowa do dwóch kondygnacji budynku dworca autobusowego;
- budowa wiat zewnętrznych zadających miejsca dla pasażerów oczekujących na autobusy;
- budowa przystanku dla rowerów: wiaty rowerowe oraz bezobsługowa stacja naprawy rowerów;
- przebudowa i remont nawierzchni placu dworca autobusowego w tym budowa przystanków dla autobusów, przystanku dla autobusu miejskiego, postoju taksówek i parkingu dla samochodów osobowych;
- przebudowa oświetlenia terenu;
- przebudowa odwodnienia terenu, przyłącza energetycznego, telekomunikacyjnego, gazowego oraz wod.-kan.;
- urządzenie terenów zielonych wraz z nasadzeniami drzew i krzewów;
- remont istniejącej konstrukcji kładki dla pieszych przebiegającej nad torami;
- zadaszenie kładki;
- budowa dwóch wind dla osób niepełnosprawnych przy kładce dla pieszych na terenie PKP (przy wejściu na kładkę oraz na peronie).

Wartość inwestycji: **15.425.823,62 zł**, w tym wydatki 2019 r. – 4.302.267,23 zł.

➤ Przebudowa stadionu piłkarsko-lekkoatletycznego wraz z infrastrukturą techniczną i drogową oraz wykonanie konstrukcji wsporczej telebimu

Zakres robót obejmował: budowę 400 m bieżni okrężnej sześciotorowej (na prostej ośmiotorowej), budowę skoczni do skoku wzwyż, budowę skoczni do skoku w dal, trójskoku, budowę rzutni do pchnięcia kulą, rzutni do rzutu młotem i rzutu dyskiem, budowę dwóch rzutni do rzutu oszczepem, budowę skoczni do skoku o tyczce, wykonanie chodników wokół bieżni, montaż telebimu wraz z konstrukcją wsporczą. Nawierzchnie zostały wykonane z poliuretanu i posiadają świadectwo PZLA kat. VB umożliwiające przeprowadzenie oficjalnych zawodów lekkoatletycznych.

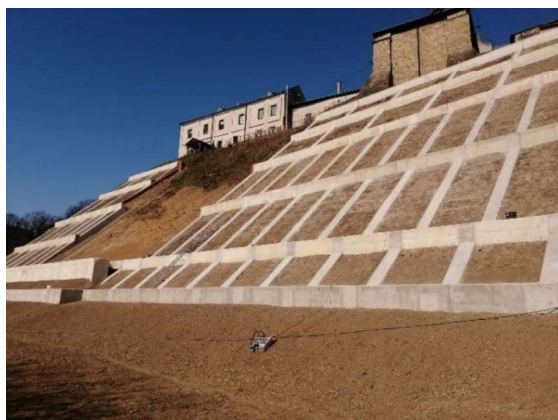
W drugim etapie zadania wykonano:

- oświetlenie stadionu, czyli wieże oświetleniowe wraz z projektorami,
- rozdzielnię główną,
- kołowroty stadionowe,
- termomodernizację budynku szatniowo – sanitarnego.

Wartość inwestycji: **8.581.153,61 zł**, w tym
Wydatki w 2019 r. – **2.144.251,38 zł**.

➤ **Zabezpieczenie osuwiska poniżej Rynku nad ul. Podgórze i Schodami Franciszkańskimi w Sanoku”.**

Zadanie inwestycyjne polegało na wykonaniu konstrukcji zabezpieczającej czynne osuwisko znajdujące się powyżej ul. Podgórze i Schodów Franciszkańskich, a zagrażające Kościołowi i Klasztorowi Ojców Franciszkanów.

Konstrukcję zabezpieczającą osuwisko stanowi podwójna palisada żelbetowa zakotwiona w gruncie nośnym za pomocą pali wierconych znajdująca się u podstawy skarpy oraz mury oporowe znajdujące się na skarpie i stężące je

belki żelbetowe. Nad Schodami Franciszkańskimi również wykonano palisadę żelbetową. Pozostała część osuwiska została zabezpieczona przez siatkę stalową i geokratę. Teren skarpy został odwodniony za pomocą systemu korytek betonowych ułożonych poziomo oraz rur spustowych do kanalizacji deszczowej.

Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **4.970.526,94 zł**, w tym wydatki 2019 r. – **4.511.822,56**.

Gmina Miasta Sanoka na realizację ww. zadania uzyskała dofinansowanie od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w wysokości **3 524 627,00 zł**.

➤ **Zabezpieczenie obrywu skalnego na południowej stromej skarpie wysokiej terasy Sanu nad ul. Rybickiego w Sanoku”.**

Zadanie inwestycyjne polegało na wykonaniu konstrukcji zabezpieczającej obryw skalny znajdujący się nad ul. Rybickiego na działce o nr ewid. 636/6 obręb Wójtowstwo – Sanok.

Konstrukcję zabezpieczającą obryw skalny stanowi siatka stalowa podwójnie pleniona przytwierdzona do podłoża nośnego za pomocą kotew gruntowych. W ramach zadania wyremontowano również taras widokowy wraz z dojściem, w skład którego wchodzi wykonanie nowej nawierzchni wraz z podbudową i odwodnieniem oraz nowa balustrada stalowa. Wyremontowano również odcinek odwodnienia linowego ulicy Rybickiego znajdującego się przy ww. obrywie skalnym.

Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **387 592,10 zł**.

Gmina Miasta Sanoka na realizację ww. zadania uzyskała dofinansowanie od Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w wysokości **310 073,00 zł**.

➤ **Wykonanie stanu surowego Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kółkowej w Sanoku.**

Zadanie inwestycyjne polegało na wykonaniu stanu surowego budynku Domu Przedpogrzebowego przy ul. Kółkowej w Sanoku, w skład którego wchodzi konstrukcja murów budynku wraz z konstrukcją więźby dachowej i pokryciem dachu.

Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **198.303,85 zł**, w tym wydatki w 2019 r. – **104.595,22 zł**.

➤ **Termomodernizacja budynku remizo-świetlicy w ramach przebudowy i rozbudowy budynku wraz ze zmianą użytkowania części parteru - pomieszczeń Rady Dzielnic - na pomieszczenia biblioteki z czytelnią oraz klub seniora**

Wykonano elewację budynku remizo-świetlicy przy ul. Przemyskiej 58, w tym: docieplono ściany zewnętrzne budynku płytami styropianowymi, wykonano wyprawkę i warstwę tynku, wymieniono stolarkę okienną i drzwiową oraz rynny i rury spustowe. Wymieniono instalację odgromową. Wydłużono dach przy ścianach szczytowych wraz z zamontowaniem obróbek blacharskich. Zamontowano lampy oświetleniowe zewnętrzne. Wewnątrz budynku wykonano instalację c.o. oraz c.w.u. i prace wykończeniowe.

Wartość inwestycji **435.968,72 zł**, w tym wydatki w 2019 r. – **234.101,86 zł**.

➤ **Modernizacja energetyczna budynku przychodni rejonowej nr 1 w Sanoku**

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Jego celem była poprawa efektywności energetycznej budynku Samodzielnego Publicznego Miejskiego Zespołu Podstawowej Opieki Zdrowotnej – Przychodni Rejonowej nr 1, przy ul. Błonie 5.

Zakres rzeczowy projektu obejmował wykonanie głębokiej modernizacji energetycznej budynku Przychodni Rejonowej, w tym: wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych wraz z wykonaniem kolorystyki elewacji, docieplenie ścian fundamentów w gruncie, ocieplenie stropu pod nieogrzewanymi pomieszczeniami, modernizację instalacji c.o. wraz z wymianą grzejników, modernizację instalacji odgromowej i uziemiającej. W wyniku realizacji projektu zostały osiągnięte następujące efekty: ilość zaoszczędzonej energii końcowej na poziomie 1254,79 GJ/rok, produkcja energii elektrycznej na poziomie 25,02 MW/rok, szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych 98 t CO₂/rok. Całkowita wartość projektu wyniosła **1 657 144,23 zł**, w tym dofinansowanie z EFRR **954 878,25 zł**.

➤ **Budowa Obwodnicy Miasta Sanoka.**

Początek zlokalizowany jest na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 886 z ul. Krakowską (DK 28).

Koniec stanowi włączenie obwodnicy do istniejącej drogi krajowej nr 84 (ul. Lipińskiego).

Podstawowym celem budowy obwodnicy Sanoka było wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny zabudowy miasta, a przez to poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego, zwiększenie przepustowości i prędkości ruchu tranzytowego

na drogach DK28 i DK84.

Inwestycja poprawiła warunki i bezpieczeństwo przejazdu dla ruchu dalekobieżnego oraz regionalnego pomiędzy Zatorem i Medyką, przez co skróciła czas podróży w Bieszczady. Wzrósł poziom bezpieczeństwa ruchu przy jednoczesnym zachowaniu wymogów ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Obwodnica jest połączona z innymi drogami czterema skrzyżowaniami jednopoziomowymi: – rondo na połączeniu obwodnicy z drogą wojewódzką nr 886 i drogą krajową nr 28 (ul. Krakowska);

- skrzyżowanie na przecięciu obwodnicy z łącznikiem do ul. Okulickiego;
- rondo na przecięciu obwodnicy z nowym przebiegiem drogi powiatowej nr 2233R (ul. M. Konopnickiej) i łącznikiem do ronda „Beksińskiego” zlokalizowanego na istniejącym ciągu drogi krajowej nr 28;
- rondo na przecięciu obwodnicy z drogą krajową nr 84 (ul. Lipińskiego);

Budowa skrzyżowania oraz przebudowa odcinka drogi krajowej nr 84 zapewnia również połączenie obwodnicy z ul. Zagórską (nr G 117158R) oraz poprzez łącznik z ul. Łany.

– powstało 12 obiektów inżynierskich (8 mostów i 4 wiadukty) oraz 18 przepustów (4 objekty na potokach górskich, 6 przejść dla zwierząt i przepustów pod obwodnicą, 8 przepustów ramowych pod drogami bocznymi).

Całkowity koszt inwestycji wyniósł **207 180 936,44 zł.**, z czego wartość dofinansowania Unii

Europejskiej to prawie **144 miliony zł.** Dofinansowanie przyznano w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

➤ **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej:**

- dla terenu przy ul. Łany w Sanoku - o dł. 183,0 mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **104 177,02 zł**,
- dla terenu MPZP Jasna I - o dł. 120,0 mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **61 487,77 zł**
- przy ul. Kolorowej - o dł. 123,5 mb. Wartość prac związanych z inwestycją wyniosła **74 012,38 zł.**

8.4. Pozostałe projekty zrealizowane w gminie miasta Sanoka w 2019 r.

➤ „Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu MOF Sanok-Lesko”.

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Projekt partnerski, którego Liderem jest Gmina Miasta Sanoka. Projekt w części dotyczącej Sanoka zakładał budowę dworca multimodalnego łączącego transport kołowy i szynowy oraz zakup 11 szt. niskoemisyjnych autobusów miejskich.

Całkowita wartość projektu wyniosła **35 387 601,60 zł**, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego **20 804 450,68 zł.**

Wartość projektu w części realizowanej przez Gminę Miasta Sanoka to **33 166 350,92 zł.**, w tym dofinansowanie z EFRR **19 021 347,64 zł.**

Autobusy dostarczane były partiami. Ostatni zamówiony autobus został odebrany podpisany obustronnie protokołem zdawczo-odbiorczym 31.05.2019 r.

➤ „Zagospodarowanie terenów brzegów rzeki San w Sanoku”.

Część rzeczowa projektu realizowana była w 2019 r., obecnie znajduje się w fazie rozliczania ostatecznego oraz jest przedmiotem kontroli ex-post zamówień publicznych.

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Główne cele projektu to:

Powiększenie powierzchni terenów zielonych w mieście, poprawa jakości zieleni w miejscu realizacji projektu, zwiększenie bioróżnorodności na terenie miasta, poszerzenie dostępu mieszkańców do terenów zielonych i zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnorodności biologicznej obszaru miasta.

Koszt realizacji projektu **1 435 192,31 zł**, dofinansowanie **1 232 780,71 zł** (85%).

Inwestycję zrealizowano w dwóch częściach:

- Część I – Zagospodarowanie terenów brzegów rzeki San w Sanoku: budowa ścieżki pieszo-rowerowej, budowa nawierzchni utwardzonej dla punktów widokowych, budowa małej architektury;
- Część II – Wykonanie nasadzeń, pielęgnacji oraz renowacji terenów zielonych: odmładzanie i pielęgnacja starszych drzew, pielęgnacja krzewów oraz karczowanie pni i wykaszanie chwastów i samosiewów, wykonanie trawników parkowych i darniowych, przygotowanie terenu pod nasadzenia i nasadzenie drzew i krzewów. Prace zakończono 31.10.2019 r.

Łączna powierzchnia terenów zieleni objętych pracami wyniosła 17 ha, dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna uzyskana w wyniku realizacji projektu to 6,50 ha.

➤ „Kompleksowa rewitalizacja na terenie MOF Sanok – Lesko”

Projekt rozpoczął się w 2019 r. (umowa o dofinansowanie podpisana 29.03.2019 r.) Jego bezpośrednim celem jest poprawa dostępności i jakości oferty usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem z powodu niepełnosprawności, choroby

lub starszego wieku, zamieszkujących obszary rewitalizacji na terenie MOF Sanok-Lesko. Projekt jest realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2014 - 2020. Składa się on z 4 zadań realizowanych przez 5 partnerów – Gmina Miasta Sanoka, Gmina Sanok, Gmina Lesko, Gmina Zagórz, Caritas Archidiecezji Przemyskiej. Gmina Miasta Sanoka jest Partnerem Wiodącym. Przedmiotem projektu jest rewitalizacja niezagospodarowanych obiektów i przestrzeni z nimi związanych funkcjonalnie obejmująca:

Zadanie 1: Stworzenie Domu Pomocy Społecznej i Ośrodka Wsparcia Dziennego dla osób, niepełnosprawnych, samotnych oraz w podeszłym wieku w miejscowości Raczkowa w Gminie Sanok. Przedmiotem zadania jest rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku w części dawnej szkoły w Raczkowej ze zmianą sposobu użytkowania na Dom Pomocy Społecznej.

Zadanie 2: Rewitalizacja budynku dawnej świątyni ormiańskiej w Lesku oraz adaptacja na Klub Seniora i Regionalną Izbę Pamięci. Przedmiotem zadania jest przebudowa części budynku dawnej Świątyni Ormiańskiej ze zmianą sposobu użytkowania na Klub Seniora i Regionalną Izbę Pamięci.

Zadanie 3: Nadanie nowej funkcji części budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Zagórzcu wraz z poprawą atrakcyjności, bezpieczeństwa i funkcjonalności terenu związanego z obiektem. Przedmiotem zadania jest adaptacja pomieszczeń w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu (MGOKiS) z przeznaczeniem na Klub Aktywnego Seniora wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z budynkiem.

Zadanie 4: Rewitalizacja dawnego Domu Kultury na cele działalności społecznej, opiekuńczej i wychowawczej wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu. Przedmiotem zadania jest rozbudowa, przebudowa, dobudowa i nadbudowa istniejącego budynku Domu Kultury w Sanoku z przeznaczeniem na prowadzenie działalności społecznej - Caritas.

Całkowita wartość projektu wynosi **18 117 575,76 zł**, wydatki kwalifikowane **12 718 773,67 zł** a dofinansowanie **8 681 591,99 zł**.

➤ **Budowa obiektu małej architektury - Otwarta Strefa Aktywności Wierchy":**

Zadanie zrealizowane w wariantcie podstawowym przy stadionie Wierchy w Sanoku w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym „OSA 2019”.

Elementy wykonane w ramach Otwartej Strefy Aktywności 2019:

– SIŁOWNIA PLENEROWA składa się z następujących urządzeń: krzesło do ściągania i wyciskania (urządzenie dwustanowiskowe), urządzenie fitness - ślizgi, urządzenie fitness - jeździec konny, urządzenie fitness - wioślarz, urządzenie fitness - orbitrek, urządzenie fitness - narciarz.

Pod urządzeniami fitness zamontowano ekokratę trawiastą o powierzchni 168,0 m² wykonaną z tworzywa sztucznego, która wzmacnia i stabilizuje podłoże gruntowe.

– STREFA RELAKSU składa się z następujących elementów: ławki rekreacyjne o konstrukcji betonowej (4 szt.), betonowy stolik do gry w piłkarzyki, montowany na stałe do podłoża (1szt.) i stolik do gry w szachy montowany na stałe do podłoża (1szt.), nasadzenia roślinne – klon kulisty czerwony, szczepiony o wys. 200 cm umieszczony w donicy betonowej, jałowiec kolumnowy o wys. 100 cm (4szt.) o odmianach bluearrow i skyrocket, betonowy kosz na śmieci o pojemności ok. 40 l. (2 szt.) Dodatkowo na terenie obiektu zamontowano tablicę informacyjną wraz z instrukcją określającą korzystanie z siłowni plenerowej oraz tablicę promocyjną z informacją o dofinansowaniu.

Całkowita wartość zadania **69 667,20 zł**, dofinansowanie **25 000 zł**.

8.5. Obowiązujące dokumenty planistyczne

8.5.1. Zrównoważona strategia rozwoju miasta Sanoka na lata 2013 – 2024

Strategia została przyjęta uchwałą nr LIX/493/18 Rady Miasta Sanoka z dnia 18.10.2018 r. Jest ona nadrzędnym dokumentem rozwoju społeczno-gospodarczego Sanoka.

W 2014 roku sformułowano misję i wizję miasta do 2024 roku:

- Misja: Miasto Sanok to subregionalne centrum technologiczno-przemysłowe, bezpieczne dla inwestycji, przyjazne dla mieszkańców i gości, o unikalnych walorach turystycznych, zapewniające każdemu możliwość wszechstronnego rozwoju.
- Wizja: W 2024 roku Miasto Sanok będzie zapewniać mieszkańcom wysoki standard jakości życia w optymalnych warunkach ekologicznych. Stabilny i trwały wzrost gospodarczy, oparty na unikatowych zasobach i potencjałach miasta przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy i ich organizacje będą się aktywnie angażować w działania na rzecz lokalnej wspólnoty.

W Zrównoważonej Strategii Rozwoju Miasta Sanoka zdefiniowano sześć celów strategicznych:

1. Zwiększony poziom zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców Miasta.
2. Nowoczesna i dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna stwarzająca warunki dla zrównoważonego rozwoju Miasta.
3. Zachowane dla przyszłych pokoleń środowisko naturalne.
4. Wzrost potencjału rozwojowego mieszkańców.
5. Zachowany i wykorzystany wysoki potencjał kulturowy Miasta.
6. Rozwój gospodarczy Sanoka.

Ww. cele są realizowane na podstawie celów operacyjnych i przypisanymi im zadaniami realizacyjnymi.

W ramach strategii wyszczególniono 5 przedsięwzięć kluczowych (pkt 6.4 strategii). Dwa przedsięwzięcia kluczowe zostały zrealizowane w 2019 r.:

1. Rozwijanie i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie miasta poprzez wybudowanie obwodnicy Sanoka.
2. Zagospodarowanie brzegów rzeki San.

8.5.2. Plan gospodarki niskoemisyjnej miasta Sanoka (PGN)

Jest to dokument strategiczny, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Czterokrotnie aktualizowany ze względu na konieczność dopisania nowych projektów.

W 2019 r. Gmina Miasta Sanoka realizowała następujące projekty, które wpisane zostały do Planu Gospodarki Niskoemisyjnej:

- Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok-Lesko,
- Budowa ścieżek rowerowych – projekt częściowo zrealizowany w ramach zadania pn. Zagospodarowanie terenów brzegów rzeki San w Sanoku,
- Modernizacja energetyczna budynku Przychodni Rejonowej nr 1 w Sanoku.

Po osiągnięciu roku docelowego dla PGN – 2020 przeprowadzona zostanie ewaluacja na zakończenie planu służąca ocenie zgodności i efektywności zrealizowanych działań w ramach PGN z założeniami i celami przyjętymi w tym dokumencie.

8.4.3 Aktualizacja lokalnego programu rewitalizacji Miasta Sanoka na lata 2016-2022 (LPR)

Jest to instrument wspierający zarządzanie rozwojem gminy w zakresie wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez powiązane ze sobą działania społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne. Pozwala on na prowadzenie wieloletniego procesu rewitalizacji w sposób skoordynowany, zintegrowany, zgodny z potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy.

W 2019 r. Caritas Archidiecezji Przemyskiej rozpoczął na terenie dzielnicy Posada realizację ważnego projektu infrastrukturalnego wpisanego w dokument pn. Rewitalizacja dawnego Domu Kultury na cele działalności społecznej, opiekuńczej i wychowawczej wraz z zagospodarowaniem terenu wokół obiektu. W 2019 r. podpisano umowę o dofinansowanie kolejnego projektu zawartego w Aktualizacji LPR - Centrum Usług Senioralnych, który jest komplementarny z przytoczonym wyżej przedsięwzięciem.

Propozycja zakłada, by w roku 2020 po zakończeniu etapu dofinansowań, w ramach perspektywy finansowej 2014–2020 przeprowadzić raport podsumowujący działania, by ustalić, które z nich przynoszą oczekiwane rezultaty, czy jest konieczna zmiana podejmowanych działań, a co za tym idzie aktualizacja Programu.

8.6. Sanockie Forum Gospodarcze

7 listopada 2019 r. w Centrum Konferencyjnym Uczelni Państwowej przy ul. Mickiewicza 21 odbyło się I Sanockie Forum Gospodarcze pn. *Rozwój lokalnego rynku pracy kluczem do wzrostu atrakcyjności gospodarczej Sanoka.*

Celem I Forum Gospodarczego było wypracowanie strategii działań i zachęcenie podmiotów reprezentujących różne branże (z obszaru nauki, biznesu, szkolnictwa, samorządowców i parlamentarzystów) do zainicjowania wspólnej pracy na rzecz rozwoju miasta. W ramach tego wydarzenia odbyły się: prezentacja asortymentu sanockich firm na stoiskach wystawienniczych, panele dyskusyjne dotyczące m.in. sposobów kształcenia, rekrutacji i zatrzymania pracowników, ofert wsparcia dla przedsiębiorców, startupów, możliwości pozyskania środków finansowych na działalność gospodarczą.

Przy stoiskach wystawienniczych było można uzyskać informacje nt. asortymentu oferowanego przez przedsiębiorców i techniki produkcji, a także aktualnych ofert pracy. Zainteresowani dowiedzieli się o programach pomocowych, z których można skorzystać, o realizowanych projektach, możliwości pozyskania środków finansowych na działalność. Odbyły się również pokazy, testy, oferty.

Forum to miejsce, gdzie zaprezentowały swoją działalność sanockie firmy, to także propozycja otwartej dyskusji prowadzonej przez ekspertów, zachęcającej do wyrażania opinii przez lokalnych przedsiębiorców.

Panel dyskusyjny zapoczątkował wypracowanie strategii współpracy pomiędzy sektorem przedsiębiorców a szkolnictwem pod patronatem gminy. Sanockie Forum Gospodarcze jest platformą zacieśniania współpracy pomiędzy samorządem, a sektorem biznesu - wymianą doświadczeń, dzieleniem się informacjami i pomysłami, które powinny przełożyć się na konkretne działania.

Pomysłodawcy, partnerzy oraz uczestnicy tego wydarzenia wyrazili nadzieję, że I Forum przerodzi się w trwały program rozwoju przedsiębiorczości na ziemi sanockiej, przyczyni się do pozyskania inwestorów i usprawni funkcjonowanie firm, a przede wszystkim zaowocuje kolejnymi edycjami Forów Gospodarczych w Sanoku.

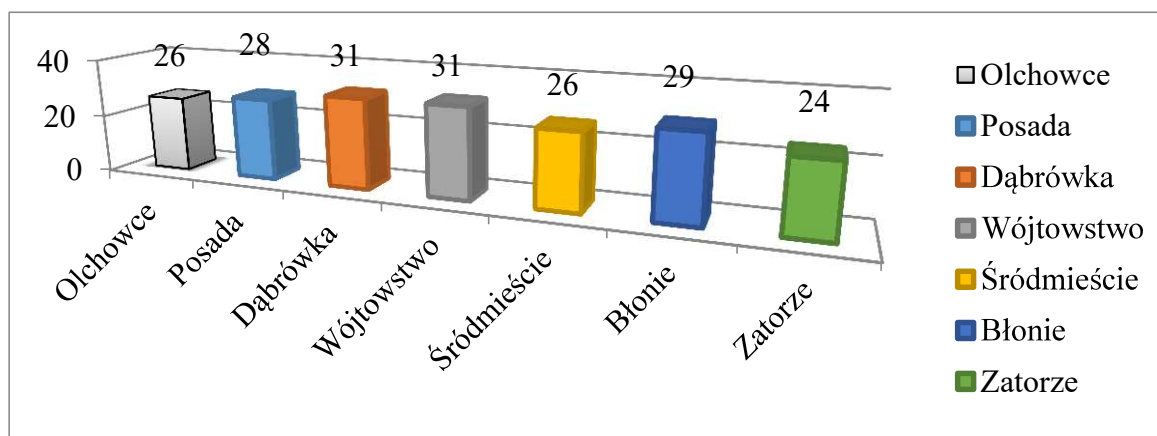
9. OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO SANOKA

9.1. Jakość powietrza atmosferycznego

➤ Dane z czujników jakości powietrza zakupionych przez Gminę Miasta Sanoka.

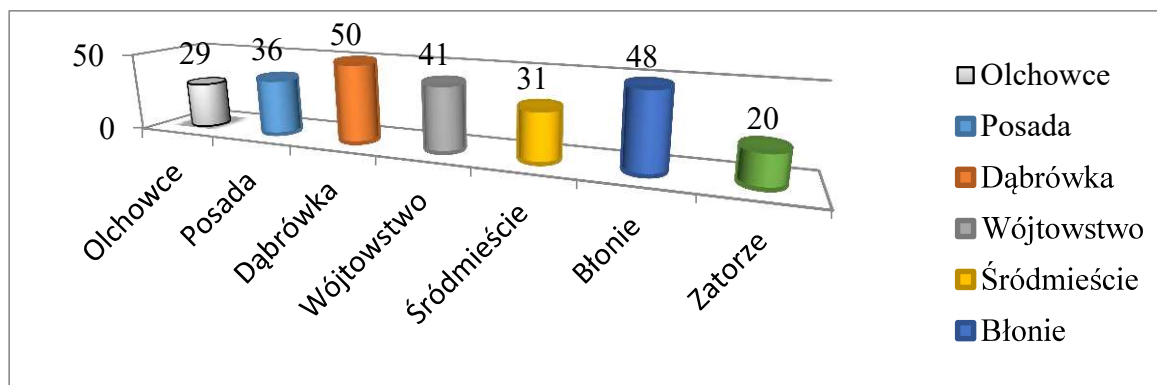
Poniższe dane pochodzą z sensorów firmy AIRLY. W 2019 r. odnotowano 31 dni (w dzielnicy Dąbrówka i Wójtowstwo), w których przekroczony został 24-godzinny poziom dopuszczalny dla pyłu PM10. W pozostałych dzielnicach odnotowano przekroczenia w ilości: **26 dni** w dzielnicach Olchowce i Śródmieście, **28 dni** w dzielnicy Posada i **29 dni** w dzielnicy Błonie. W dzielnicy Zatorze zarejestrowano przekroczenie **20 dni** w okresie od kwietnia do grudnia 2019 r.

➤ Średnioroczny poziom stężenia PM 10 w 2019 r. w dzielnicach Sanoka*

*- dopuszczalny średnioroczny poziom stężenia PM 10 - 40 µg/m³

Ilość dni z dobowym przekroczeniem poziomu dopuszczalnego PM10 w 2019 r. w dzielnicach Sanoka**

** - dopuszczalny średnioroczny poziom stężenia PM 10 - 50 µg/m³

W Polsce normy dla pyłów drobnych PM10 są ustalone na trzech poziomach:

- poziom dopuszczalny 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)
- poziom informowania 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)
- poziom alarmowy 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy)

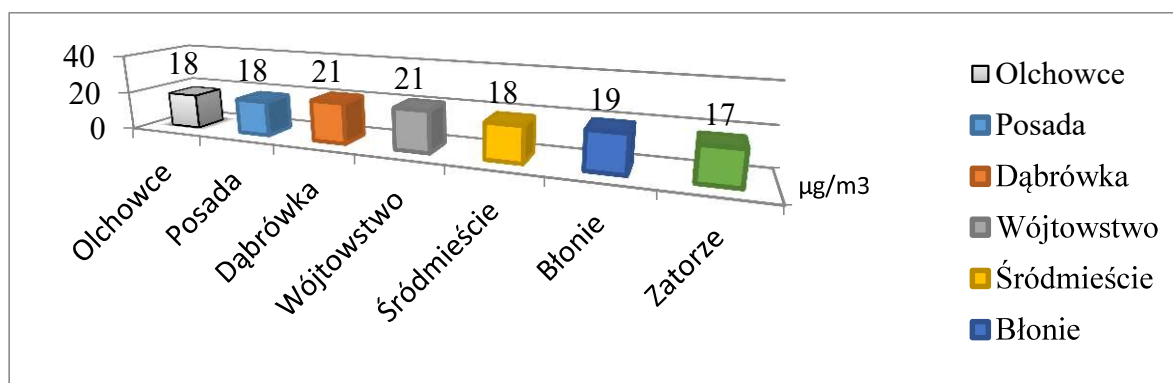
Poziom dopuszczalny – 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, mówi o tym, że jakość powietrza nie jest dobra, ale nie wywołuje ciężkich skutków dla ludzkiego zdrowia.

Poziom informowania - 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, oznacza, że jest źle i trzeba ograniczyć aktywności na powietrzu, bo norma przekroczona jest czterokrotnie. **Poziom ten nie został przekroczony w latach 2018-2019.**

Poziom alarmowy – 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, oznacza, że jest bardzo źle, norma przekroczona jest sześciokrotnie i należy bezwzględnie ograniczyć przebywanie na powietrzu, a najlepiej zostać w domu, szczególnie osoby chore. **Poziom ten nie został przekroczony w latach 2018-2019.**

Unia Europejska dla pyłów drobnych PM10 ustaliła jedynie poziom dopuszczalny: 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (dobowy) i 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (średnioroczny)

Średnioroczny poziom stężenia PM 2,5 w 2019 r. w dzielnicach Sanoka***

*** norma (średnioroczna) UE 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Średnioroczny poziom stężenia PM 2,5 w 2019 r. w dzielnicach Sanoka przedstawiał się następująco:

Dzielnica Miasta Sanoka	poziom stężenia PM 2,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Olchowce	20,15
Posada	20,27
Dąbrówka	23,48
Wójtowstwo	22,50
Śródmieście	20,08
Błonie	21,53

9.2. Zieleń miejska

Tereny zielone na obszarach zabudowanych w Sanoku to: parki, cmentarze, zieleńce, skwery, tereny rekreacyjno-sportowe, bulwary nad Sanem, rodzinne ogrody działkowe, nieużytki, pasy drogowe, ogrody przydomowe oraz zieleń na osiedlach mieszkaniowych i przy zakładach przemysłowych. Tereny zielone utrzymywane przez samorząd stanowią ponad 2,49% powierzchni miasta i zajmują ponad **91 ha na 3800 ha**. Najpopularniejszymi obszarami zielonymi na terenie miasta są: park miejski, bulwary nad Sanem i skarpa staromiejska. Dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców cieszą się tereny rekreacyjno-sportowe, mimo że prawie każda placówka oświatowa w Sanoku wyposażona jest w nowoczesne boisko ze sztuczną nawierzchnią. Kilkadziesiąt zieleńców i skwerów, utrzymywanych z budżetu miasta, towarzyszy wielu ciągom pieszym czy obiektom użyteczności publicznej.

Utrzymanie pasów drogowych o powierzchni 125121 m² (12,5 ha) oraz niezagospodarowanych działek mienia komunalnego 182500 m² (18,25 ha) pochłania rocznie spore środki z budżetu miasta. Powierzchnie te są koszone w cyklu dwu lub trzykrotnym w okresie wegetacyjnym. Zasadnym jest przekształcenie części z nich (ze względów biocenotycznych, klimatycznych oraz ekonomicznych) na łąki kwietne. Pozwolą one także zredukować pyły (gazy pochodzące ze spalin, pył z tarczy sprzęgła) z ciągów jezdnych, co ma ogromne znaczenie dla zdrowia mieszkańców Sanoka

➤ **Pasy drogowe utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:**

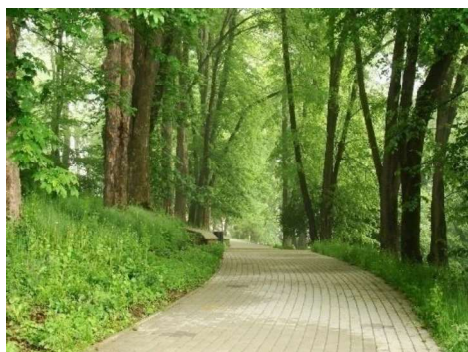
Lp.	Lokalizacja pasów drogowych z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	ha
1	Dąbrówka	59918	5,99
2	Wójtowstwo	12384	1,23
3	Śródmieście	4837	0,48
4	Olchowce	18631	1,86
5	Posada	29351	2,93
Razem		125121	12,51

➤ **Pasy drogowe utrzymywane przez Gminę Miasta Sanoka:**

Lp.	Lokalizacja nieużytków z uwzględnieniem podziału na dzielnice	Powierzchnia	
		[m ²]	ha
1	Dąbrówka	29011	2,90
2	Wójtowstwo	40 963	4,09
3	Śródmieście	28 603	2,86
4	Olchowce	51 335	5,13
5	Posada	32588	3,25
Razem		182500	18,25

9.3. Wielkopowierzchniowe tereny zieleni Sanoka

Wielkopowierzchniowe tereny zieleni stanowią 1/3 utrzymywanych przez miasto terenów zieleni. Ich łączna powierzchnia wynosi 373472 m² (37,34 ha).

Utrzymanie parku miejskiego polega na: wiosennym i jesiennym grabieniu liści, kilkukrotnym koszeniu powierzchni parku, zabiegach dendrologicznych w koronach drzew polegających na usuwaniu posuszu konarów i gałęzi oraz pielęgnacji krzewów. Użytki przygodne w parku polegają na usuwaniu drzew martwych, wywrotów oraz złomów. Parkowy drzewostan liczący ponad 5 tys. drzew jest obecnie zagrożony chorobami. Zespół chorób naczyniowych jesionu zdziesiątkuje w najbliższych latach ponad 230 okazów, co skutkować będzie wywrotami i wycinką potężnych drzew. Grafitoza występująca na wiązach przyczynia się do zamierania ostatnich okazów wiązu górskiego. Rdza porzeczkowa atakuje ostatnie okazy sosny wejmutki. Park jest na bieżąco uzupełniany nowymi nasadzeniami. Monitorowany jest stan drzew w ciągach pieszych i przy siłowni plenerowej. Modernizacji wymaga Kopiec Mickiewicza. Konieczny jest remont alejek od źródelka Chopina do ul. II Pułku Strzelców Podhalańskich. Problemem jest także czynne osuwisko pod źródłem Chopina.

Bulwary nad Sanem obejmują obszar o powierzchni 25,04 ha, gdzie nasadzono 3416 szt. drzew i krzewów. Konieczne jest uzupełnienie zniszczonych i ukradzionych okazów oraz opalikowanie istniejących nasadzeń.

Nasadzenia na skarpie powinny być prowadzone z uwzględnieniem zapobiegania procesów erozyjnych. Wymaga to sporych nakładów finansowych związanych z zakładaniem muraw oraz nasadzeń krzewów wiążących strukturę gruntów o dużym nachyleniu. Gdzie jest to możliwe, powinna być dokonywana orka z zakładaniem niewielkich tarasów biegnących wzdłuż warstw stoków skarpy staromiejskiej.

- **Lokalizację obiektów z podziałem na wielkość zajmowanej powierzchni ilustruje poniższa tabela:**

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	ha
1	park miejski	106604	10,66
2	Skarpa	16445	1,64
3	bulwary nad Sanem	250423	25,04
4	Zrekultywowane wysypisko	34000	3,4
Razem		373472	37,34

➤ **Skwery i zieleńce**

Skwery i zieleńce zajmują łączną powierzchnię 71545 m² (7,15ha). Stanowią istotny element w estetyce miasta. Działania samorządu skoncentrowane są na należyтым utrzymaniu powierzchni trawnikowych oraz wielu ozdobnych gatunków drzew i krzewów – w tym bieżącym sprzątaniu. W przyszłości istotnym zadaniem będzie wprowadzanie na ich powierzchnię nasadzeń drzew i krzewów (w miejsce zamierających), modernizacja ciągów żywopłotowych, renowacja powierzchni trawnikowych, wprowadzanie małej architektury parkowej oraz podkreślanie tożsamości miejsc, przez lokalizację np. stosownych detali na zieleńcu Beksińskich (miejscu, gdzie znajdował się dom słynnego malarza).

Skwery i zieleńce:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	ha
1	Zieleniec „Rynek	1212	0,12
2	MOPS	318	0,03
3	Orzeszkowej	416	0,04
4	WOP	240	0,02
5	Plac Partnerstwa	1896	0,18
6	Rymanowskiej	443	0,04
7	Okopisko	6375	0,63
8	Beksińskiego	2800	0,28
9	Pl. Michała	604	0,06
10	Cechu Rzemiosł	222	0,02
11	Staszica	95	0,009
12	Białogórska	2600	0,26
13	Jana Pawła	350	0,03
14	Staszica-Poprzecznej	885	0,08
15	Gorazdowskiego	1857	0,18

16	Kopernika	1477	0,14
17	Rybickiego	22900	2,29
18	Krakowska I	361	0,03
19	Krakowska II	22380	2,23
20	Kochanowskiego	125	0,01
21	Plamy	2577	0,25
22	Przemyska	612	0,06
23	Kościelna	500	0,05
24	Źródełko Królowej Bony	300	0,03
Razem		71545	7,15

Zieleń przyuliczna zajmuje łączną powierzchnię 7085 m² (0,70 ha). Dokonywane są na niej zabiegi pielęgnacyjne na koronach drzew i krzewów, regularne koszenia powierzchni trawnikowych oraz bieżące sprzątanie. W niedalekiej przyszłości wyzwaniem będzie zastąpienie surmii (*Catalpabingoides*) w donicach w ciągu ul. 3 Maja innymi gatunkami drzew ozdobnych.

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		m ²	ha
1.	Rondo linii MKS	50	0,005
2.	Armii Krajowej	550	0,05
3.	Prugara - Ketlinga	366	0,03
4.	Sadowej	713	0,07
5.	Sadowej	280	0,02
6.	Armii Krajowej	600	0,06
7.	Cegielnianej	1 510	0,15
8.	Ogrodowej	50	0,005
9.	Aleje Wojska Polskiego	778	0,07
10.	Norwida	670	0,06
11.	Heweliusza	464	0,04
12.	3-go Maja	15	0,001
13.	Białogórskiej, Młynarskiej, Wyspiańskiego i Rycerska	1 039	0,10
Razem		7 085	0,7085

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe zajmują łączną powierzchnię 87298 m² (8,72 ha). Znajduje się na nich ponad 200 szt. różnych urządzeń (zabawowych i sportowych). Są one na bieżąco monitorowane oraz sprawdzane pod względem technicznym. Ich konserwacja i niezbędne remonty wymagają sporych nakładów finansowych.

Place zabaw, ogródki jordanowskie i tereny rekreacyjno-sportowe:

Lp.	Lokalizacja obiektów	Powierzchnia	
		[m ²]	ha
1	Boiska przy ul. Białogórskiej	8610	0,86
2	Glinice	13200	1,32
3	Konopnickiej	5457	0,54
4	Okołowiczówka	9631	0,96
5	Struga	9631	0,96
6	Przemyskiej	3029	0,30
7	Wyspiańskiego	3029	0,30
8	Okrzei	8570	0,85
9	Kenara	400	0,04
10	800-lecia	7143	0,71
11	Żydowskiej	5500	0,55
12	Langiewiczza	11428	1,14
13	Białogórskiej	1440	0,14
14	Kawczyńskiego	230	0,02
Razem		87298	8,7298

Obszary o niewielkich powierzchniach to tereny mienia komunalnego Gminy Miasta Sanoka przy budynkach komunalnych administrowanych przez SPGM Sp. zoo o łącznej powierzchni 6048 m² (0,60 ha). Wymagają one modernizacji polegającej na uzupełnieniu drzewami i krzewami oraz zastąpienia monokultury trawnikowej łąkami kwiatowymi.

Terenami zieleni wymagającymi sporych nakładów finansowych i pracy są rabaty kwiatowe przy ul. Kościuszki (41 m²), plac św. Michała (30 m²), Rynek z okresowym ustawianiem 10 sztuk donic kaskadowych, 8 sztuk donic betonowych łukowych i wiszących na latarniach miejskich. Wymagają one będą prac pielęgnacyjnych wynikających z ich jednorocznego charakteru.

10. KOMUNIKACJA MIEJSKA

W 2019 r. usługi przewozowe na terenie Sanoka świadczył jeden operator: Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o., który funkcjonuje w ramach Systemu Komunikacji Miejskiej – na podstawie umów zawartych z Gminą Miasta Sanoka. Przewozy były wykonywane na terenie Sanoka oraz gmin powiatu sanockiego: Miasta i Gminy Zagórz i Gminy Sanok, w ramach zawartych porozumień międzygminnych.

SPGK SP z o.o. – wykonuje również zadania związane z dystrybucją biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach Komunikacji Miejskiej w Sanoku, kontrolowaniem dokumentu przewozu, a także windykacją i egzekucją należności powstałych z tytułu wystawienia wezwań do zapłaty, opłat dodatkowych i należności przewozowych za przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego. Wpływy z realizacji tych zadań stanowią dochód budżetu miasta.

SPGK Sp. z o.o. w Sanoku sprawuje również funkcję zarządu nad obiektami i urządzeniami infrastruktury transportu zbiorowego, których właścicielem jest Gmina Miasta Sanoka.

Na terenie Gminy Miasta Sanoka zlokalizowanych jest 116 przystanków komunikacji miejskiej. Na terenie gmin, z którymi zawarto stosowne porozumienia zlokalizowanych jest 61 przystanków, z których korzysta komunikacja miejska.

Liczba linii autobusowych ogółem wynosi 21 z tego: 14 miejskich, i 7 pozamiejskich. Całkowita długość linii autobusowych wynosi 251,0 km, z tego linie miejskie to: 180,5 km i linie pozamiejskie to: 70,5 km.

Średnia prędkość eksploatacyjna taboru autobusowego wynosi 22,17 km/h w komunikacji miejskiej i 28,81 km/h w komunikacji pozamiejskiej.

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Spółka z o.o. w 2019 r. zakupiło 1 autobus niskopodłogowy marki Mercedes (używany), 13 szt. autobusów wycofano z eksploatacji (złomowanie).

W ramach projektu „Niskoemisyjny Transport Miejski Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 -2020”. Tytuł projektu; „Wdrożenie zintegrowanego systemu ograniczenia niskiej emisji w ramach systemu transportu w MOF Sanok - Lesko” Gmina Miasta Sanoka zakupiła 11 autobusów niskoemisyjnych (ekologicznych, niskopodłogowych wyposażonych w biletomaty) dla potrzeb transportu publicznego komunikacji miejskiej w Sanoku.

Na koniec roku 2019 stan taboru komunikacji miejskiej przedstawia się następująco: Autobusy w inwentarzu - 24 szt.

Autobusy zakupione - 1 szt.

Autobusy własność SPGK - 13 szt. (w tym autobus zakupiony),

Autobusy w dzierżawie - 11 szt. - od Gminy Miasta Sanoka,

Autobusy w ruchu (w szt./dość) - 21 szt.

W 2019 r. z transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę skorzystało 1 766 273 mieszkańców.

Ceny biletów w tychże środkach transportu wynosiły w 2019 r. 2,50 zł za bilet podstawowy, 1,70 zł za bilet ulgowy, 1,25 zł za bilet studencki. Ww. ceny biletów w br. utrzymują się na tym samym poziomie od 2014 roku.

11. STREFA PŁATNEGO PARKOWANIA

Strefa płatnego parkowania to obszar Sanoka charakteryzujący się znacznym deficytem miejsc postojowych. Wjazd do strefy płatnego parkowania oznaczony jest znakami drogowymi D-44 „strefa parkowania” umieszczonymi na wszystkich ulicach doprowadzających ruch do obszaru, na którym ustalona została strefa płatnego parkowania.

W 2019 r. liczba miejsc parkingowych w strefie wynosiła **142**.

Na terenie strefy płatnego parkowania w Sanoku znajduje się 11 parkomatów, w tym: 9 zarządzanych przez Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej – zarządcę strefy płatnego parkowania – obejmującej drogi gminne oraz 2 zarządzane przez Starostwo Powiatowe w Sanoku, obejmujące drogi powiatowe.

W strefie płatnego parkowania na drogach gminnych znajduje się **14** miejsc parkingowych dla osób niepełnosprawnych.

➤ Wykaz miejsc postojowych:

1. Cerkiewna – 9 miejsc – parkometr przy bud. nr 6,
2. Kazimierza Wielkiego – 10 miejsc – parkometr od strony Kazimierza Wielkiego (obsługujący Kazimierza Wielkiego i I-wszy odcinek Sobieskiego),
3. Sobieskiego – 53 na odcinku od Kazimierza Wielkiego do Piłsudskiego – parkometr na rogu przy aptece. – Parkometr na rogu Sobieskiego – Żydowska (róg budynku Sobieskiego 16),
4. Berka Joselewicza – na odcinku od Sobieskiego – 3 miejsca – parkometr przy bud. Sobieskiego 20 (obsługujący część Sobieskiego i Berka Joselewicza),

5. Modrzewskiego – 9 miejsc – Parkometr od strony Modrzewskiego przy ogrodzeniu szkoły i znaku drogowym,
6. Lenartowicza – 16 miejsc – parkometr za biblioteką, obok bloku nr 4,
7. Wąska – 26 miejsc – parkometr chodnik za bud. Wąska 5,
8. Żydowska – 4 miejsca,
9. Orzeszkowej – 14 miejsc – parkometr róg Żwirki i Wigury,
10. Żwirki i Wigury – 12 miejsc (na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Mickiewicza).

12. GOSPODARKA KOMUNALNA I LOKALOWA SANOKA

12.1. System zaopatrzenia mieszkańców Sanoka w wodę

Z sieci wodociągowej Gminy Miasta Sanok korzysta 39 007 osób.

System zaopatrzenia Sanoka w wodę tworzą:

- Stacja Uzdatniania Wody w Trepczy z powierzchniowym ujęciem wody,
- Stacja Uzdatniania Wody w Zasławiu z powierzchniowym ujęciem wody,
- Sieć wodociągowa,
- Zbiorniki wodociągowe (wyrównawczo-zapasowe).

Eksploatacją sieci wodociągowej na terenie miasta zajmuje się Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. – Zakład Wodociągów i Kanalizacji.

Dobowa wydajność ujęć wody wynosi:

Trepcza 11 300 m³/d

Zasław 2 700 m³/d.

Długość sieci wodociągowej w Sanoku w 2019 r. wynosiła 111,0 km, w tym 106,9 km stanowiła sieć rozdzielcza. Do sieci wodociągowej Sanoka przyłączonych jest 4 799 budynków.

Na sieci wodociągowej zlokalizowane są sztuczne zbiorniki wyrównawcze. Należą do nich:

- Zbiornik „Park” w Parku Miejskim (zbiornik dwukomorowy - 2 x 250 m³);
- Zbiorniki „Jerozolima” przy ul. Kenara (2 x 1000 m³);
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Okołowiczówka” 300 m³;
- Zbiornik zlokalizowany przy hydroforni „Słowackiego” 150 m³.

Wyszczególnienie	w tys. m³	Uwagi
Sprzedaż wody pitnej przez SPGK dla odbiorców na terenie Sanoka ogółem, w tym:	1 293,60,	
- gospodarstwa domowe	1 001,18	
- pozostali odbiorcy	292,42	
Średnie dobowe zużycie wody	3,54	w tys. m ³ /doba
Średnie roczne zużycie wody w gospodarstwach domowych	1 001,18	
Średnie dobowe zużycie wody w gospodarstwach domowych	2,74	w tys. m ³ /doba
Średnie miesięczne zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych	2,8	w tys. m ³ /miesiąc

Cena brutto za 1 m³ dostarczonej wody do wszystkich odbiorców w 2019 r. wynosiła: 6,03 zł /m³ (zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

12.2. Jakość wody pitnej

Woda dostarczana mieszkańcom Sanoka spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017, poz. 2294).

Jakość wody spełnia również wymagania Dyrektywy Rady Unii Europejskiej 98/83/EC z 3 listopada 1998 roku o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz Zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dot. jakości wody przeznaczonej do spożycia (Guidelines for drinking-water quality, Vol.1, Recommendations. – 3rd ed. 2008 r.).

Potwierdzeniem spełnienia norm jakościowych dostarczonej wody pitnej są badania prowadzone przez akredytowane laboratorium, SANEPID oraz laboratorium SPGK Sp. z o. o.

W 2019 r. w ramach kontroli wewnętrznej laboratorium wykonało 1771 badań wody, 5208 badań ścieków i 3765 badań osadów.

W przypadku pogorszenia jakości wody przeznaczonej do spożycia, wdrażane są odpowiednie procedury mające na celu weryfikację zagrożenia oraz jego ewentualną likwidację. W przypadku długotrwałej awarii uruchomiane są również dodatkowe punkty poboru lub dostawa wody na terenie wystąpienia awarii.

Na budowę sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi w 2019 r. SPGK Sp. z o. o. poniosło nakłady w wysokości 1 703 280,17 zł. Z czego kwota 601 449,20 zł została wydatkowana na poprawę funkcjonowania istniejącej sieci wodociągowej wraz z obiektami towarzyszącymi.

W 2019 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci wodociągowe:

ul. Stróżowska – 560,4 m.b.,

ul. Rymanowska – 635,0 m.b.,

ul. Traugutta – 223,0 m.b.,

ul. Spacerowa, Malownicza, Olchowiecka, Turystyczna – 118,8 m.b.

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o. o w Sanoku - w 2019 r. włączono 1537,2 metrów sieci wodociągowej.

12.3. System kanalizacyjny

➤ **Długość sieci kanalizacji sanitarnej w 2019 roku wyniosła 118,4 km.**

➤ **Ilość przyłączy do budynków – 5 182 sztuk.**

39 680 mieszkańców Sanoka korzysta z możliwości odprowadzenia ścieków przez kanalizację.

1 451,28 (bez wewnętrznych) odbiorców ścieków przez SPGK na terenie Sanoka (w tys. m³) w 2019 r. ogółem, w tym:

- gospodarstwa domowe – 1 023,63

- pozostali odbiorcy – 427,65

3,98 (w tys. m³) średnia dobowa produkcja ścieków komunalnych.

Cena brutto za 1 m³ odebranych ścieków dla wszystkich odbiorców w 2019 r. wynosiła: **5,93** zł/m³ (zatwierdzona decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z siedzibą w Rzeszowie).

W 2019 r. SPGK Sp. z o.o. w Sanoku wybudowała **2,5 km** nowej sieci, koszt budowy 1 602 266,36 zł.

W 2019 r. przyjęto do majątku Spółki następujące sieci kanalizacji sanitarnej:

– ul. Al. Wojska Polskiego 111,9 m

– ul. Zamenhoffa 101,5 m

– Kalinowa, Dworska, Śląska 720,15 m

– Kalinowa 218,0 m

– Stróżowska 1205,1 m

– Spacerowa, Malownicza, Olchowiecka, Turystyczna 113,7 m

Ogółem do majątku SPGK Sp. z o. o w 2019 r. przyjęto 2 470,35 metrów sieci kanalizacyjnej.

Sieć rozdzielcza **2,5 km**, koszt budowy 1 602 266,36 zł i pozostała sieć **0,8 km**, koszt budowy 413 630,5 zł.

Koszt jednostkowy remontu lub modernizacji 1 m wynosił 517 zł,

Liczba awarii sieci kanalizacyjnej - 9 szt.

Liczba awarii przypadająca na 1 km sieci kanalizacyjnej 0,08/1 km sieci

W 2019 r. wydatkowano kwotę 1 602 266,36 zł na inwestycje z zakresu sieci kanalizacyjnej, dzięki czemu wybudowano 2470,35 mb. sieci.

12.4. Ciepłownictwo

Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o zapewnia dostawę energii cieplnej na terenie miasta Sanoka obejmującego około 20% jego powierzchni. Jednakże głównymi Odbiorcami energii cieplnej na cele c.o. i ciepłej wody są budynki wielorodzinne, w których mieszka około 16 500 osób.

Długość sieci ciepłowniczej Gminy Miasta Sanoka według stanu na dzień 31.12.2019 r. wynosi **20,63 km**, w tym:

1. Sieć wysokoparametrowa (parametry pracy 125/69°C) **16,84 km**, z czego preizolowana **10,67 km** i kanałowa **6,17 km**.
2. Sieć niskoparametrowa - dwu i czteroprzewodowa (parametry pracy 95/70°C dla c.o.i 55/45°C dla c. w.) **3,79 km**, w tym preizolowana: **3,79 km** i kanałowa **2,81 km**.

➤ Struktura Odbiorców energii cieplnej:

Wyszczególnienie	Wg. zużycia ciepła- udział w %	Wg. powierzchni użytkowej w m ²	Udział %
Wspólnoty mieszkaniowe i bud. komunalne	12,73	65 128,30	14,42
Spółdzielnie mieszkaniowe	61,40	278 074,77	61,55
Podmioty gospodarcze	2,64	14 683,94	3,25
Oświata	7,82	63 622,13	14,08
Służba zdrowia	0,78	3 413,00	0,76
Odbiorcy indywidualni	0,62	2 783,41	0,62
Pozostałe jednostki budżetowe	14,01	24 045,07	5,32

➤ W 2019 r. Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o – Zakład Ciepłowniczy wydatkował:

1. Na inwestycje kwotę 2 008 324,12 zł realizując:

- modernizację sieci ciepłej przy ul. Langiewicza i Krasińskiego, zwiększając pewność zasilania budynków mieszkalnych przy ul. Krasińskiego, ul. Traugutta i ul. Kwiatowej,
- remonty własne na kwotę 792 790,55 zł (infrastruktura kotłowni, sieci ciepłe, węzły ciepłe).
- przyłącza nowych odbiorców do bud. przy ul. Dobrego Wojaka Szwejka, Kościuszki, Rynek, Cerkiewna.
- zabudowę 5 nowych węzłów ciepłych.

Do programu Ciepłownictwo Powiatowe złożono w grudniu 2019 r. wniosek o dofinansowanie budowy kotła na biomasę o mocy 7 MW. Wniosek przeszedł pozytywną ocenę formalną.

12.5. Gospodarka odpadami komunalnymi

Ilość odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Miasta Sanoka:

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa Mg w 2019 r.
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	324,14
15 01 07	Opakowania ze szkła	384,46
20 01 01	Papier i tektura	280,24
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	135,19
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	8 054,36
SUMA		9 179,39

Gmina Miasta Sanoka systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objęła właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Poniższa tabela przedstawia cały strumień **odebranych** odpadów komunalnych.

Po analizach przyjęto, że 70% wszystkich odebranych odpadów stanowią odpady pochodzące od właścicieli nieruchomości zamieszkałych.

Ilość odpadów odebranych z terenu Gminy Miasta Sanoka przypadająca na 1 mieszkańca				
Wyszczególnienie	wg danych pochodzących z rejestru mieszkańców gminy		wg danych pochodzących ze złożonych przez właścicieli nieruchomości deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	
	2018 rok	2019 rok	2018 rok	2019 rok
Liczba mieszkańców miasta	37 491	37 113	28 508	28 059
Ilość odebranych odpadów przypadająca na 1 mieszkańca	0,158 [Mg]/rok	0,173 [Mg]/rok	0,208 [Mg]/rok	0,229 [Mg]/rok

Oprócz odbioru odpadów komunalnych, Gmina Miasta Sanoka corocznie organizuje odbiór i utylizację wyrobów zawierających azbest.

W 2019 roku odebrano od mieszkańców miasta i przekazano do utylizacji 33,82 Mg wyrobów zawierających azbest, powstałych w wyniku wymiany pokryć dachowych (eternit), co stanowi ok. **0,37%** wszystkich odebranych odpadów z terenu naszej gminy w 2019 r.

Koszt odbioru i utylizacji wyniósł 13.349,99 zł.

Organizowana corocznie akcja wpisuje się w założenia „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” tj. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju oraz likwidacją szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Koszt gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszony przez 1 mieszkańca w 2019 r. wynosił:

- przy gromadzeniu odpadów w sposób selektywny – 14 zł/os/mc
- przy gromadzeniu odpadów w sposób zmieszany – 28 zł/os/mc

Koszt gospodarowania odpadami komunalnymi ponoszony przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne w 2019 roku wynosił:

1. Opłata za pojemnik, jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane były w sposób selektywny:

- a) pojemnik o pojemności 60 l – 18,00 zł /mc
- b) pojemnik o pojemności 120 l – 35,00 zł /mc
- c) pojemnik o pojemności 240 l – 70,00 zł /mc
- d) pojemnik o pojemności 1100 l – 318,00 zł /mc
- e) pojemnik o pojemności 7000 l – 2021,00 zł /mc

2. Opłata za pojemnik, jeżeli odpady komunalne zbierane i odbierane były w sposób zmieszany:

a)	pojemnik o pojemności 60 l	– 36,00 zł /mc
b)	pojemnik o pojemności 120 l	– 70,00 zł /mc
c)	pojemnik o pojemności 240 l	– 140,00 zł /mc
d)	pojemnik o pojemności 1100 l	– 636,00 zł /mc
e)	pojemnik o pojemności 7000 l	– 4042,00 zł /mc

Pierwsza połowa 2019 r. to okres problemów z zagospodarowaniem niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, co przełożyło się na lawinowo rosnące koszty gospodarki odpadami komunalnymi. Dla Gminy Miasta Sanoka, należącej wówczas do Regionu Południowego gospodarki odpadami, Regionalną Instalacją Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), w której mogły być zagospodarowane odpady była „Sortownia odpadów komunalnych i z selektywnej zbiórki” zarządzana przez MPGK Krośnieński Holding Komunalny Sp. z o.o., przy ul. Białobrzeskiej w Krośnie. Instalacja ta z uwagi na prowadzoną modernizację nie przyjmowała w 2019 r. do zagospodarowania ww. odpadów z terenu Gminy Miasta Sanoka.

W związku z powyższym Gmina Miasta Sanoka zmuszona została do przekazywania zebranych odpadów do wyznaczonych w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami (WPGO) Instalacji zastępczych. Sześć wskazanych w WPGO instalacji z uwagi na ograniczone moce przerobowe odmówiło przyjęcia całego strumienia niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z terenu Gminy Miasta Sanoka. Jediną instalacją zastępczą, która posiadała możliwość zagospodarowania ww. odpadów oraz posiadała statut RIPOK była instalacja FCC Tarnobrzeg Spółka z o.o. z siedzibą w Tarnobrzegu, z którą Gmina Miasta Sanoka zawarła umowę.

Podział na regiony gospodarki odpadami zniósł nowelizacja ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dnia 19 lipca 2019 r. (Dz.U.2019.1579). Zniesienie podziału na regiony gospodarki odpadami umożliwiło gminom zagospodarowywanie odpadów w instalacjach, które zaproponowały najniższą stawkę za przyjęcie i zagospodarowanie 1 Mg odpadów.

Gmina Miasta Sanoka w 2019 r. wypełniła obowiązek edukacji ekologicznej w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi i selektywnej zbiórki odpadów, o którym mowa w art. 6r ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W ramach edukacji ekologicznej zlecono dodruk 2 tys. szt. egzemplarzy bajki o tematyce segregacji odpadów wydanej pt. „Dobranocka sanocka, czyli Michałka rady na odpady”, która cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród najmłodszych sanoczan.

W obecnej chwili kluczowym problemem dotyczącym gospodarki odpadami na terenie Gminy Miasta Sanoka jest rozbudowa i modernizacja Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych (GPZOS), którego operatorem jest Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komu-

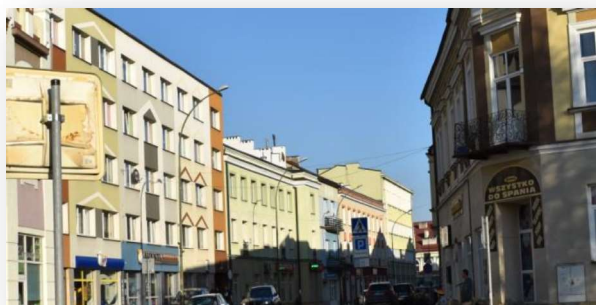
nalnej Sp. z o.o. Obecnie funkcjonujący GPZOS z uwagi na znaczny wzrost ilości odpadów gromadzonych w sposób selektywny jak również obostrzeń prawnych nakładanych w ostatnim czasie na tego typu instalacje jest technicznie przestarzały i niedostosowany do obecnych realiów.

12.6. Gospodarka mieszkaniowa

W 2019 r. w Sanockim Przedsiębiorstwie Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. przewidziano wpływy w wysokości 8 605 571,30 zł, w tym: zwłaszcza wpływy z czynszów i eksploatacji za lokale mieszkalne, użytkowe i halę targową, ze sprzedaży wody, CO, CCW, przychody z usług remontowych.

Łącznie w zasobie Gminy Miasta Sanoka na dzień 1 stycznia 2019 roku, znajdowało się **733** mieszkania, a na dzień 31 grudnia 2019 roku **729** mieszkań. Zmniejszenie się ich liczby spowodowane było wykupem 4 mieszkań na łączną kwotę: 497 168 zł brutto (po bonifikacie: 360 062,60 zł). Średnio jedno mieszkanie sprzedano za: 124 292 zł. Powodem sprzedaży wskazanych mieszkań były wnioski najemców o ich wykup.

Sukcesywnie corocznie pozyskiwana jest określona liczba mieszkań, tzw. pustostanów w celu

zaspakajania potrzeb mieszkaniowych. W 2019 roku było ich 28.

Niewykorzystane były 4 mieszkania, które z uwagi na stan techniczny zostały wyłączone z eksploatacji.

W 2019 r. wszczęto 9 postępowań egzekucyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy. W tymże roku zakończyło się 6 takich postępowań,

z których wyeksmitowano 9 osób. Powodem wszczęcia tych postępowań było zadłużenie lub bezumowne korzystanie z lokalu.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 414 430,29 zł, a płatności dotyczyły 395 mieszkań.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku zaległości wyniosły 369 576,53 zł i dotyczyły 305 mieszkań.

W 2019 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę: 328 700,75 zł, których beneficjentami było 109 osób zamieszkujących zasoby komunalne.

Podstawą ich przyznania było spełnienie warunków określonych we wniosku:

- tytuł prawny do zajmowanego lokalu,
- powierzchnia użytkowa lokalu,
- liczba osób niepełnosprawnych,

- sposób ogrzewania lokalu,
- sposób ogrzewania wody,
- instalacje gazowe,
- liczba osób w gospodarstwie domowym,
- razem dochody gospodarstwa domowego,
- łączna kwota wydatków na mieszkanie za ostatni miesiąc

Kwota najniższego dodatku wynosiła 25,80 zł, zaś kwota najwyższego dodatku 699,99 zł

Realizacja przydziału lokalu mieszkalnego komunalnego następuje zgodnie z Uchwałą Nr XII/74/07 Rady Miasta Sanoka z dnia 10 maja 2007 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Sanoka.

Stosownie do zapisów ww. uchwały, wniosek o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego wraz z niezbędnymi załącznikami rozpatrzony zostaje przez powołaną Komisję Mieszkaniową. Komisja rozpatruje wszystkie nowo złożone wnioski, w celu umieszczenia kandydata na projekcie listy. Następnie projekt ten jest podany do wiadomości publicznej przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń na okres jednego miesiąca. Od projektu listy przysługuje odwołanie. Po rozpatrzeniu odwołań, zatwierdzona lista kandydatów na najemców lokali komunalnych staje się ostateczna. Burmistrz Miasta kieruje osoby do zawarcia umowy najmu lokalu mieszkalnego.

Na początku 2019 r., na mieszkanie z zasobu gminy miasta oczekiwało 486 osób, zaś na koniec 2019 r. było to 468 osób. 18 osób/rodzin otrzymało lokale mieszkalne. Średni czas oczekiwania na otrzymanie mieszkania wynosi ok. 7 lat. W ostatnich latach pozostaje niezmienny.

W zasobie gminy w 2019 roku znajdowały się następujące budynki niemieszkalne:

- budynek po areszcie śledczym przy ul. Zaulek Dobrego Wojaka Szwejka, w którym mieściła się część administracyjna byłego aresztu śledczego została przystosowana pod potrzeby siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Po dokonaniu podziału działki, na której usytuowane są obydwa budynki, rozważana będzie sprzedaż budynku, w którym znajdował się areszt.
- budynek po byłym gimnazjum przy ul. Lipińskiego. Nie są sprecyzowane plany, co do przeznaczenia budynku po byłym gimnazjum.
- budynek dworca multimodalnego przy ul. Lipińskiego - w maju 2019 r. został oddany do użytkowania budynek dworca wraz z placem manewrowym oraz kładką dla pieszych nad torami. W budynku oprócz biur administracji, pomieszczenia ochrony, kas biletowych, pomieszczeń gospodarczych i technicznych, toalety dla podróżnych i poczekalni, znajdują się także lokale użytkowe, które są przekazywane dzierżawcom w drodze przetargów licytacyjnych:
 - 1 lokal pod działalność gastronomiczną,
 - 5 lokali pod działalność biurową,
 - 2 lokale pod działalność dowolną.

- garaż wielopoziomowy przy ul. Łaziennej – po zakończeniu pięcioletniej umowy dzierżawy garaż został przekazany do zarządzania Sanockiemu Przedsiębiorstwu Gospodarki Mieszkaniowej Spółka z o.o.
- budynek hali targowej przy ul. Piłsudskiego – łącznie na obydwu piętrach hali znajduje się 86 boksów, zajęte są 4, w tym: 2 pod działalność handlową, 1 dla potrzeb firmy ochroniarskiej, 1 dla potrzeb Jednostki Strzeleckiej.
- „Zielony Rynek” przy ul. Lipińskiego – w obiekcie znajduje się 81 kiosków, z których dzierżawionych jest 30.

W zasobie gminy Miasta Sanoka znajduje się **729** lokali mieszkalnych, w tym: **636** mieszkań komunalnych, **87** mieszkań socjalnych oraz 6 tymczasowych pomieszczeń mieszkalnych,

- 214 lokali użytkowych,
- 12 garaży.

Lokale stanowiące zasoby mieszkaniowe Sanoka zlokalizowane są w budynkach będących własnością miasta – 323 mieszkań oraz w budynkach wspólnot mieszkaniowych z udziałem miasta – 406 mieszkań.

W lokalach użytkowych będących własnością Miasta Sanoka prowadzona jest działalność w niżej wymienionych branżach:

- przemysłowa obejmująca 64 lokale o powierzchni 4 049,51 m²,
- biurowa obejmująca 58 lokali o powierzchni 3 606,06 m²,
- usługowa obejmująca 17 lokali o powierzchni 776,06 m²,
- gastronomiczna obejmująca 15 lokali o powierzchni 2 383,47 m².

Pozostałe branże to: handlowa, kwaciarnie, kantory wymiany walut, garaże o pow. 7 373 m². Średnia miesięczna stawka czynszu komunalnego w 2019 roku wyniosła: 3,47 zł.

12.7. Sanockie nekropolie

Na terenie Sanoka zlokalizowanych jest 7 cmentarzy, w tym 4 komunalne, 1 parafialny oraz 2 inne (1 żydowski - nieczynny, 1 wojskowy jeniecki - nieczynny).

Cmentarze komunalne podlegają zarządowi Sanockiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o.

Status cmentarza otwartego mają cmentarze: Południowy przy ul. Ustronie i Olchowiecki przy ul. Kólkowej, natomiast na cmentarzu Centralnym przy ul. Rymanowskiej oraz na cmentarzu Posada przy ul. Lipińskiego brak jest wolnych miejsc pod bieżący pochówek, dlatego mogą się one odbywać w miejscach wcześniej wykupionych lub na zasadzie dochowania w istniejącym grobie.

Powierzchnia sanockich cmentarzy wynosi 140 786 m².

Na cmentarzu Południowym powierzchnia przeznaczona w przyszłości pod pochówki wynosi 36 000 m².

Cmentarze: Centralny i Posada wypełnione są w 100%, łącznie z miejscami wykupionymi pod przyszłe pochowania). Cmentarz Olchowiecki wypełniony jest w 80%, a cmentarz Południowy w 30%.

W roku 2019 dokonano 343 pochówki, w tym 106 pochówków „urnowych”.

W roku sprawozdawczym na cmentarzu Południowym wykonano nowe alejki w sektorze grobów murowanych za kwotę 20.062,04 zł.

12.8. Informacje uzupełniające działań prowadzonych z zakresu ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i mieszkaniowej w 2019 r.

1. W Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska przyjęto do realizacji 5 987 spraw.
2. Wydano 67 decyzji administracyjnych dot. wyrażenia zgody na usunięcie drzew i krzewów. Zrealizowano 140 zgłoszeń o zamiarze usunięcia drzew lub krzewów.
3. Przyjęto 2 408 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 1753 deklaracji DO-1, 655 deklaracje DO-2.
4. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu naruszenia stanu wody na gruncie.
5. Wydano 3 decyzje administracyjne z zakresu składowania odpadów w miejscu nieprzeznaczonym do ich gromadzenia lub składowania.
6. Wydano 1 decyzję administracyjną z zakresu opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.

7. Rozstrzygnięto 2 przetargi nieograniczone na odbiór i transport odpadów komunalnych, 1 przetarg na utrzymanie zieleni miejskiej, 1 przetarg na utrzymanie czystości i porządku na chodnikach, placach i przystankach komunikacyjnych.
8. Przeprowadzono 48 przetargów licytacyjnych na dzierżawę lokali użytkowych, znajdujących się w zasobach gminy.
9. Organizowano spotkania z przedstawicielami sanockich spółdzielni mieszkaniowych dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi, na których wypracowano rozwiązania w zakresie wprowadzenia od 1 stycznia 2020 r. obowiązku selektywnego gromadzenia „bioodpadów”.

13. EDUKACJA I WYCHOWANIE W GMINIE MIASTA SANOKA

W roku 2019 na terenie Sanoka funkcjonowało 12 placówek oświatowych, oraz 2 placówki opiekuńcze prowadzone przez Gminę Miasta Sanoka, które zabezpieczały potrzeby wychowawcze, edukacyjne i opiekuńcze dzieci, młodzieży w zakresie opieki żłobkowej, przedszkolnej i szkolnej.

13.1. Struktura organizacyjna oświaty i wychowania w Sanoku

Struktura organizacyjna oświaty i wychowania Gminy Miasta Sanoka obejmowała:

- 8 szkół podstawowych,
- 4 przedszkola samorządowe,
- 2 żłobki samorządowe.

Ponadto w Sanoku funkcjonowało 5 niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego dotowanych z budżetu Miasta Sanoka tj.: 2 ochronki, 2 przedszkola niepubliczne ogólnodostępne i 1 przedszkole niepubliczne specjalne.

Wykaz jednostek oświatowych:

SZKOŁY PODSTAWOWE		
Nazwa szkoły	adres	kontakt
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. gen. Bronisława Prugara – Ketlinga	Aleja Szwajcarii 5,	tel/fax: 13 46 334 92 fax: 13 46 334 92 e-mail: sp1sanok@op.pl
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Św. Kingi	ul. Rymanowska 17	Tel/ fax: 13 46 327 56 e-mail: sp2.sekretariat@interia.pl
Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Tadeusza Kościuszki	ul. Stróżowska 4	tel: 13 46 310 71 fax: 13 49 274 22 e-mail: sp3.sanok@gmail.com
Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Księdza Zdzisława Jastrzębic Peszkowskiego	ul. Sadowa 12	tel: 13 46 329 98 fax: 13 46 480 76 e-mail: sp4sanok@interia.pl
Szkoła Podstawowa Nr 6 im. Jana Pawła II	ul. Przemyska 80	Tel./fax: 13 46 309 96 e-mail: szkola@sp6.sanok.pl
Szkoła Podstawowa Nr 7	ul. Piastowska 73	Tel./fax: 134631566 e-mail: sp7ks@poczta.onet.pl
Szkoła Podstawowa Nr 8	ul. Jana III Sobieskiego 5	tel: 134630538 fax: 134632752 e-mail: szkola@sp8sanok.pl
Szkoła Podstawowa Nr 9	ul. Jana Pawła II 25	tel.134647147 fax: 134630579 e-mail: sp9sanok@gmail.com
PRZEDSZKOLA		
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 1	ul. Rymanowska 15	tel: 13 46 314 06 E-mail: spp1sanok@interia.pl
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 2	ul. Sadowa 11	tel: 13 46 310 02 e-mail: p2mag@onet.eu
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3	ul. Podgórze 26	tel: 13 46 453 40 e-mail: przedszkole3sanok@vp.pl
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 4	ul. Robotnicza 13a	tel: 13 46 300 90 e-mail: przedszkole4sanok@gmail.com
ŻŁOBKI		
Żłobek Samorządowy Nr 1	ul. Podgórze 24	tel: 13 46 334 43 e-mail: zlobek.nr1.um@o2.pl
Żłobek Samorządowy Nr 2	ul. Traugutta 23	tel: 13 46 329 29 E-mail: zlobek2@o2.pl
PRZEDSZKOLA NIEPUBLICZNE FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE MIASTA SANOKA		
Ochronka im. Dzieciątka Jezus w Sanoku	ul. Słowackiego 24	tel. 13 46 306 56 e-mail: siostryslowackiego@op.pl
Ochronka Bł. Edmunda Bo-	ul. Jana III Sobieskie-	tel. 13 46 376 83

janowskiego w Sanoku	go 10	e-mail: siostrysluzebniczki@op.pl
Niepubliczne Przedszkole „Pomysłowy Przedszkolak”	ul. Jagiellońska 44	e-mail: przedszkolemim@gmail.com
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małego Geniusza”	ul. Kościuszki 58	e-mail: paula.ostrowska.baran@gmail.com
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu „Strefa Smyka – Terapia i Edukacja”	ul. B. Leśmiana 13	e-mail: przedszkole.ostrefa.smyka@gmail.com

13.1.1. Żłobki

W roku szkolnym 2018/2019 w Sanoku funkcjonowały 2 żłobki samorządowe zajmujące się opieką nad dziećmi do lat 3. W żłobkach tych przebywało 189 dzieci.

Liczba dzieci w żłobkach Miasta Sanoka w roku szkolnym 2018/2019 roku:

Nazwa żłobka	Liczba dzieci w placówce
Żłobek Samorządowy nr 1	105
Żłobek Samorządowy nr 2	84
Ogółem:	189

Źródło: Materiały własne

13.1.2. Przedszkola

W roku szkolnym 2018/2019 w sanockich przedszkolach samorządowych funkcjonowały **44** oddziały, w których przebywało **1 027** dzieci.

Przedszkola niepubliczne prowadziły **15** oddziałów, do których zapisanych było **221** dzieci.

W szkołach podstawowych Sanoka działały 2 oddziały „O”, do których uczęszczało 39 dzieci. Ogółem opieką przedszkolną objętych było 1 287 dzieci w wieku od 3 do 6 lat.

Sanockie przedszkola zlokalizowane są w budynkach o bardzo dobrym standardzie, posiadającym pełne zaplecza gastronomiczno-sanitarne, sale zabaw i wypoczynku oraz własne place

zabaw. Przedszkola posiadają w pełni wykwalifikowaną kadrę pedagogiczną i administracyjno-obługową.

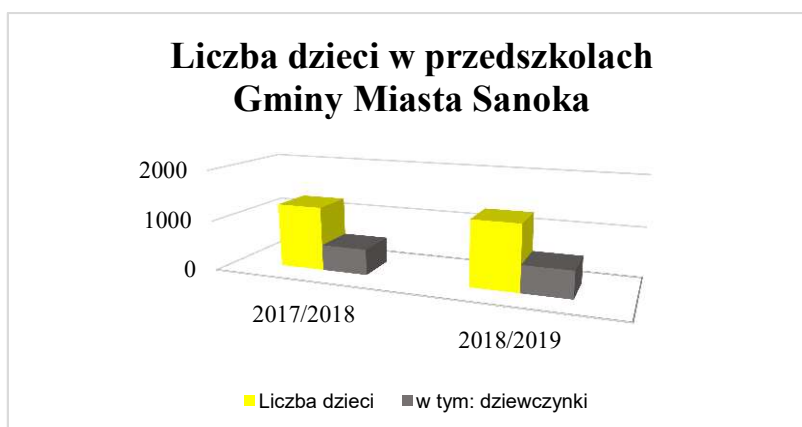
W roku szkolnym 2018/2019 do przedszkoli zostały przyjęte wszystkie chętne dzieci w wieku 3 - 6 lat zamieszkałe na terenie Gminy Miasta Sanoka, spełniające kryteria rekrutacyjne. Było to możliwe dzięki utworzeniu dodatkowego oddziału w Przedszkolu Nr 3.

Liczba dzieci i oddziałów przedszkolnych w roku szkolnym 2018/2019:

Nazwa Przedszkola	Liczba			
	klas	dzieci	oddziałów	dzieci na 1 oddział
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 1	poniżej „O”	113	4,6	24,57
	„O”	70	4,4	15,91
	razem	183	9	20,24
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 2	poniżej „O”	212	8,7	24,37
	„O”	84	3,3	25,45
	razem	296	12	24,91
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 3	poniżej „O”	238	9	26,44
	„O”	99	5	19,8
	razem	337	14	23,12
Samorządowe Przedszkole Publiczne Nr 4	poniżej „O”	152	5	30,40
	„O”	59	4	14,75
	razem	211	9	22,58
Ochronka im. Błogosławio- nego Edmunda Bojanow- skiego	poniżej „O”	58	3	19,33
	„O”	18	1	18
	razem	76	4	18,67
Ochronka im. Dzieciątka Jezus	poniżej „O”	52	2	26
	„O”	0	0	0
	razem	52	2	26
Przedszkole Niepubliczne „Pomysłowy Przedszkolak”	poniżej „O”	26	3	8,67
	„O”	1	1	1
	razem	27	4	8,67
Niepubliczne Przedszkole Specjalne dla dzieci z zabu- rzeniami ze spektrum auty- zmu „Strefa Smyka – terapia i edukacja”	poniżej „O”	8	2	4
	„O”	0	0	0
	razem	8	2	4
Przedszkole Niepubliczne „Akademia Małego Geniu- sza”	poniżej „O”	46	2	23
	„O”	12	1	12
	razem	58	3	17,5

Szkoła Podstawowa Nr 4 oddział przedszkolny	„O”	20	1	20
	Razem	20	1	20
Szkoła Podstawowa Nr 6 oddział przedszkolny	„O”	19	1	19
	razem	19	1	19
Ogółem	x	1287	61	18,6

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.1.3. Szkoły

W roku szkolnym 2018/2019 w Sanoku funkcjonowało **8** szkół podstawowych, w których uczyło się **3503** dzieci. W Sanoku nie funkcjonują niepubliczne szkoły podstawowe.

Struktura demograficzna uczniów szkół podstawowych Miasta Sanoka w roku szkolnym 2018/2019:

Placówka /szkoła Sanok	Liczba uczniów w placówce/szkole	w tym: dziewczynki	Liczba oddziałów w placówce/szkole
Szkoła Podstawowa Nr 1	812	408	35
Szkoła Podstawowa Nr 2	636	301	30
Szkoła Podstawowa Nr 3	477	238	21
Szkoła Podstawowa Nr 4	710	348	32
Szkoła Podstawowa Nr 6	215	101	10
Szkoła Podstawowa Nr 7	32	20	3
Szkoła Podstawowa Nr 8	342	191	18
Szkoła Podstawowa Nr 9	205	105	11
Razem	3 503	1 768	153

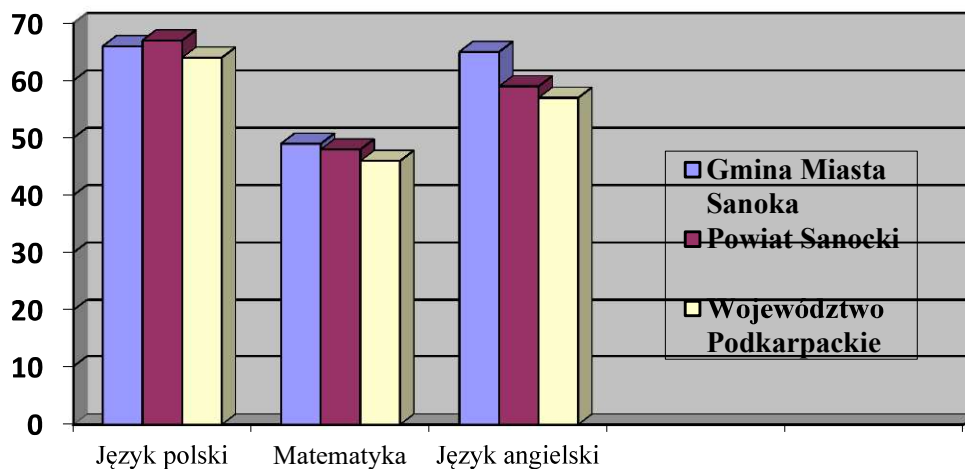
Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

W roku szkolnym 2018/2019, podobnie jak w latach poprzednich sanoccy uczniowie osiągnęli bardzo dobre wyniki z poszczególnych części egzaminów po szkole podstawowej i III klasie gimnazjalnej, przewyższając średnią województwa i kraju. Egzamin gimnazjalny po raz ostatni pisało **381** uczniów klas III, natomiast do egzaminu ósmoklasisty przystąpiło **360** uczniów szkół podstawowych.

Średnia wyników egzaminu gimnazjalnego w porównaniu do wyników gminy, powiatu i województwa w roku szkolnym 2018/2019:

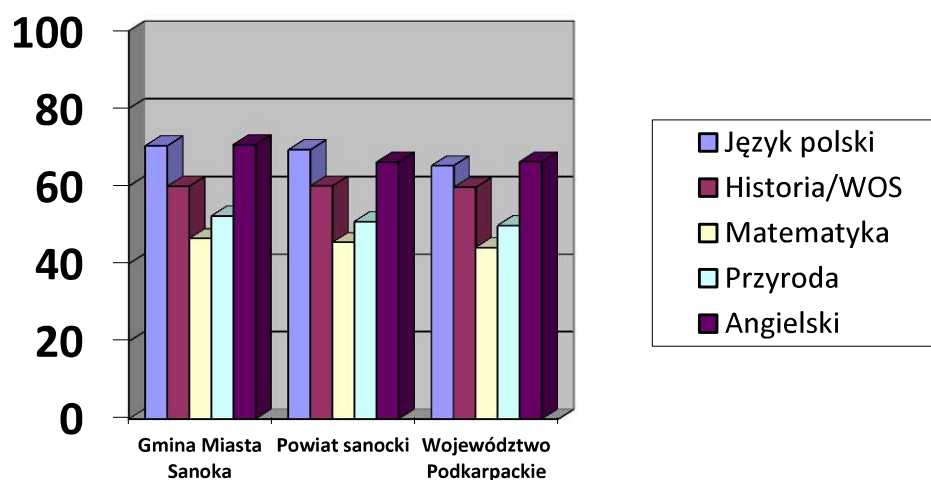
Przedmiot	Gmina Miasta Sanoka w %	Powiat sanocki w %	Województwo Podkarpackie w %
Język polski	70,4	69,4	65,3
Historia / WOS	60	60,1	59,7
Matematyka	46,5	45,5	44,2
Przyroda	52,3	50,9	49,9
Język angielski	70,7	66,2	66,3

Średnia wyników egzaminu po szkole podstawowej w porównaniu do wyników gminy, powiatu i województwa w roku szkolnym 2018/2019:

Przedmiot	Gmina Miasta Sanoka w %	Powiat sanocki w %	Województwo Podkarpackie w %
Język polski	66	67	64
Matematyka	49	48	46
Język angielski	65	59	57

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

W szkołach podstawowych Sanoka prowadzone są różnorodne, specjalistyczne zajęcia edukacyjne. Uczniowie w szkołach korzystają z zajęć:

- rewalidacyjnych,
- dydaktyczno-wyrównawczych,
- korekcyjnych,
- logopedycznych,
- socjoterapeutycznych.

Prowadzone jest również nauczanie indywidualne. Uczniowie ze specyficznymi trudnościami edukacyjnymi, potwierdzonymi orzeczeniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej realizujący obowiązek szkolny w ogólnodostępnych szkołach podstawowych otoczeni są szczególną opieką, w ramach tzw. kształcenia włączającego lub klas integracyjnych.

➤ Uczniowie korzystający z zajęć specjalistycznych w roku szkolnym 2018/2019:

szkoła / zajęcia	Dydaktyczno - wyrównawcze	rewalidacyjne	korekcyjne	logopedyczne	Socjoterapeutyczne	inne
Szkoła Podstawowa Nr 1	121	38	10	48	45	11
Szkoła Podstawowa Nr 2	148	15	0	62	19	6
Szkoła Podstawowa Nr 3	0	18	10	45	24	0
Szkoła Podstawowa Nr 4	0	29	35	0	25	0
Szkoła Podstawowa Nr 6	60	14	2	20	15	2
Szkoła Podstawowa Nr 7	0	3	0	0	0	1
Szkoła Podstawowa Nr 8	0	22	11	31	10	6
Szkoła Podstawowa Nr 9	17	7	12	12	0	0
Razem	346	146	80	218	138	26

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

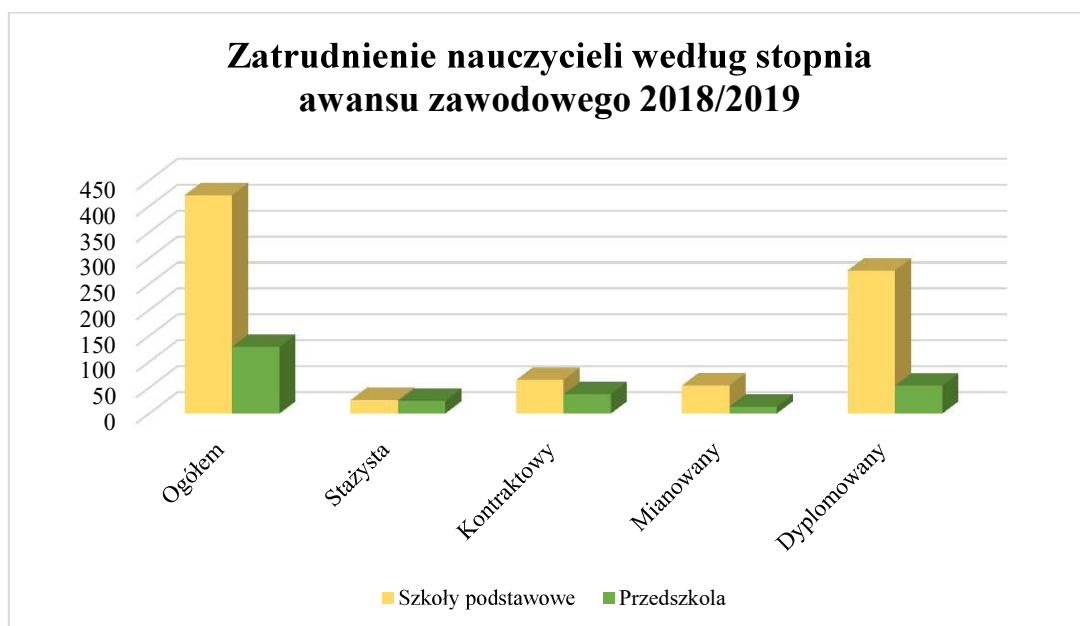
13.2. Zatrudnienie w oświatowo-wychowawczych placówkach Sanoka

W roku szkolnym 2018/2019 liczba etatów nauczycieli w sanockich placówkach oświatowych wynosiła **550,59**. Wzrost liczby nauczycieli podyktowany był nową siecią szkół podstawowych, stale rosnącą liczbą uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz utworzeniem nowego oddziału przedszkolnego.

- Zatrudnienie nauczycieli według stopnia awansu zawodowego w przedszkolach i szkołach podstawowych w roku szkolnym 2018/2019:

Wyszczególnienie:	OGÓŁEM	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Szkoły Podstawowe	421,56	26	65,07	54,27	276,22
Przedszkola	129,03	24,38	37,4	13,35	53,9
Razem Etaty:	550,59	50,38	102,47	67,62	330,12

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

- Pracownicy administracji i obsługi w samorządowych placówkach oświatowych w roku 2019:

Nazwa placówki	Przeciętna liczba etatów administracji i obsługi
Żłobek Samorządowy nr 1	24,89
Żłobek Samorządowy nr 2	21,93
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 1	24,13
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2	31,68
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 3	44,59
Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 4	21,00
Szkoła Podstawowa nr 1	31,63
Szkoła Podstawowa nr 2	18,26
Szkoła Podstawowa nr 3	22,60
Szkoła Podstawowa nr 4	26,50
Szkoła Podstawowa nr 6	8,33
Szkoła Podstawowa nr 7	1,62
Szkoła Podstawowa nr 8	15,01
Szkoła Podstawowa nr 9	10,95
Ogółem:	303,12

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

13.3. Osiągnięcia edukacyjne uczniów

Sanoccy uczniowie w ciągu całego roku licznie uczestniczyli w różnorodnych olimpiadach przedmiotowych (957 uczniów). Po tytuł Laureata Kuratoryjnych Konkursów Przedmiotowych nasi uczniowie sięgali 17-krotnie, z takich przedmiotów jak: język polski, język angielski, matematyka, historia, fizyka, geografia i religia. Wśród laureatów było **9** uczniów z klas III gimnazjalnych oraz **8** z klas VII i VIII szkół podstawowych.

13.4. Szkolna baza sportowa

Sanockie szkoły podstawowe mają dobrą bazę sportową, na którą składają się sale gimnastyczne wyposażone w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń, zaplecza sanitarne oraz szatnie. Także profesjonalne zaplecze stanowią zewnętrzne obiekty sportowe zlokalizowane bezpośrednio w otoczeniu szkół, do których należą boiska sportowe ze sztuczną nawierzchnią, dobrze wyposażone place rekreacyjno-zabawowe i obiekty szatniowo-sanitarne.

Podobnie jak w latach ubiegłych uczniowie osiągnęli wysokie sukcesy w rywalizacji sportowej za udział w programie „Igrzyska Dzieci”, w którym na skalsyfikowanych 605 szkół, Szkoła Podstawowa nr 1 w Sanoku zajęła I miejsce w województwie, a Szkoła Podstawowa Nr 4 w Sanoku III miejsce. Za udział w programie „Igrzyska Młodzieży Szkolnej”, na skalsyfikowane 634 szkoły II miejsce w województwie zajęła również Szkoła Podstawowa Nr 1. W rywalizacji gmin i powiatów, która odbyła się o Puchar Marszałka Województwa Podkarpackiego, sanoczanie byli również bezkonkurencyjni. Zajęli dwukrotnie pierwsze miejsce jako Gmina Miasta Sanoka i Powiat Sanocki.

13.5. Pomoc socjalno-materialna uczniom

Od roku 2005 w Urzędzie Miasta Sanoka - przy Wydziale Edukacji, Kultury i Turystyki funkcjonuje „Biuro Stypendialne”. Głównym zadaniem biura jest udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z rodzin najbardziej potrzebujących. Ma ona na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Rodzajami świadczeń pomocy o charakterze socjalnym są stypendium szkolne oraz zasiłek szkolny.

W roku 2019 roku **143** uczniom z rodzin potrzebujących wsparcia udzielono pomocy materialnej w formie stypendium i zasiłku szkolnego na kwotę ogółem: **245 996 zł**.

13.6. Wydatki z budżetu miasta Sanoka na oświatę i wychowanie

Nakłady na oświatę w roku 2019, podobnie jak w roku poprzednim miały tendencję wzrostową. Wzrost kosztów realizacji zadań oświatowych wynikał między innymi z:

- ogólnego wzrostu cen towarów i usług,
- wzrostu wynagrodzeń w związku z podnoszeniem przez nauczycieli poziomu wykształcenia i realizacją awansu zawodowego oraz ogólnokrajowym wzrostem wynagrodzenia nauczycieli,
- organizacji nauczania specjalnego dla dzieci z orzeczeniami o niepełnosprawności, wydanymi przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (nauczyciel wspomagający, nauczanie indywidualne i zajęcia rewalidacyjne, itp.).

➤ Wydatki z budżetu miasta dla placówek oświatowo-wychowawczych w roku 2019:

Szkoły podstawowe	
Subwencja:	29.553.813,00
Środki własne:	11.582.287,00
Ogółem wydatki:	41.136.100,85
Liczba uczniów w szkołach podstawowych, w tym: dzieci w oddziałach „0”	3.503
	39
Koszt 1 ucznia (roczny)	11.613,81
Koszt 1 ucznia (miesięczny)	967,82
Remonty	375.455,63

Przedszkola Publiczne	
ilość dzieci	1.287
liczba nauczycieli w etatach	132,96
Środki przeznaczone na prowadzenie przedszkoli	14.766.539,21
Koszt 1 dziecka(roczny)	11473,61
Koszt 1 dziecka(miesięczny)	956,13
Remonty	197.635,71
Przedszkola Niepubliczne	
liczba przedszkoli niepublicznych	5
dotacja z budżetu miasta	Przedszkola niepubliczne – 2.844.380,13 Dzieci z Sanoka uczęszczające do przedszkoli w innych gminach – 36.756,12 Łącznie: 2.881.136,25

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta Sanoka

Ze środków zaplanowanych w budżecie Miasta, w podległych placówkach oświatowych w 2019 r. wykonane zostały remonty na łączną kwotę: 573.091,34 złotych.

Ze środków zaplanowanych w budżecie miasta w planach finansowych jednostek w 2019 r. wykonane zostały inwestycje na łączną kwotę: 184.903,77 złotych.

Główną inwestycję realizowaną w 2019 r. stanowiła adaptacja budynku po zlikwidowanym Gimnazjum nr 1 na potrzeby Przedszkola nr 3 w Sanoku.

13.7. Pozostałe kwestie związane z oświatą

➤ Strajk nauczycieli

Podczas ogólnopolskiego strajku nauczycieli, który rozpoczął się 8 kwietnia 2019 r. a zakończył 27 kwietnia dyrektorzy placówek na bieżąco informowali o jego przebiegu, a placówki zapewniły opiekę i zajęcia wychowawcze uczniom i przedszkolakom. Dyrektorzy otrzymali wsparcie w kwestii przeprowadzenia egzaminów gimnazjalnych. MOSiR Sanok przygotował zajęcia na basenie dla uczniów szkół, w których odbywał się strajk. Ponadto zajęcia prowadzone były również w BWA Galeria Sanocka. Egzaminy zostały prawidłowo zorganizowane. W akcji protestacyjnej nie wzięły udziału Szkoła Podstawowa nr 7 oraz Samorządowe Przedszkole Publiczne nr 2. W dniach 10-12 kwietnia uczniowie klas III gimnazjalnych Szkoły Podstawowej nr 1, 3, 8 i 9 w Sanoku przystąpili do egzaminu gimnazjalnego. Z kolei w dniach 15-17 kwietnia w sanockich szkołach podstawowych odbył się pierwszy w zreformowanej szkole egzamin ósmoklasisty. Dwa cykle egzaminów przebiegły prawidłowo i bez zakłóceń. Wszyscy uczniowie przystąpili do egzaminów w wyznaczonych terminach.

➤ Salmonella w Przedszkolu Samorządowym nr 3

Od 25 października do 21 listopada 2019 r. Przedszkole Samorządowe Nr 3 nie funkcjonowało ze względu na zatrucie pokarmowe u przedszkolaków, personelu i opiekunów. Łączna liczba zachorowań na salmonellę wyniosła 202, w tym 168 dzieci oraz 34 pracowników przedszkola. Personel przedszkola na bieżąco informował rodziców przedszkolaków o sytuacji. Od początku zatrucia zostało wydanych ok. 20 komunikatów dla rodziców. Kolejne kroki podejmowane przez samorząd były uzależnione od wytycznych Państwowego Inspektora Sanitarnego. W tym czasie odbywały się spotkania rodziców z przedstawicielami sanepidu, specjalistą chorób zakaźnych i organem prowadzącym placówkę oraz dyrekcją. Rodzicom chorych dzieci przysługiwały zasiłki opiekuńcze oraz prawo do ubiegania się o odszkodowanie. Inspektor sanitarny prowadził dochodzenie epidemiologiczne.

14. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

14.1. Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej, to publiczne przychodnie na terenie Sanoka, które pozwalają skorzystać z usług lekarza rodzinnego, pielęgniarek POZ, laboratorium analitycznego oraz pracowni diagnostycznych. SPMZ POZ z powodzeniem realizuje swoje funkcje opieki zdrowotnej dla mieszkańców Sanoka. Jest bardzo ważną instytucją dla lokalnej społeczności, stanowiąc istotne uzupełnienie specjalistycznych usług medycznych sanockiego szpitala.

SPMZ POZ jest również ważnym podmiotem realizującym zadania własne samorządu miejskiego z zakresu zaspakajania podstawowej potrzeby mieszkańców miasta, jaką jest ochrona zdrowia, a rolę jaką spełnia prezentują poniższe dane statystyczne:

Na terenie Sanoka funkcjonuje Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej, dla którego podmiotem tworzącym jest Gmina Miasta Sanoka.

SPMPOZ w Sanoku prowadzi trzy placówki:

- Przychodnię Rejonową Nr. 1, ul. Błonie 5,
- Przychodnię Rejonową Nr. 2, ul. Jana Pawła II 38,
- Zespół Gabinetów Lekarskich, ul. Jana III Sobieskiego 1,

w których funkcjonują:

- gabinety lekarzy POZ,
- poradnia preluksacyjna,

- poradnia stomatologiczna,
 - poradnie medycyny sportowej,
 - gabinety pielęgniarskie środowiskowo-rodzinne,
 - gabinety położnicze środowiskowo-rodzinne
 - gabinety pielęgniarskie środowisku nauczania i wychowania,
 - punkt zaopatrzenia ortopedycznego,
- oraz laboratorium analityczne.

- Liczba pacjentek i pacjentów w 2019 roku, korzystających z tych podmiotów wynosiła:
- zapisanych do lekarza POZ: 26 371 osób,
 - zapisanych do pielęgniarki POZ: 23 993 osób,
 - zapisanych do położnej POZ: 12 365 kobiet,
 - zapisanych do pielęgniarki szkolnej: 7 046 dzieci i młodzieży.

Liczba udzielonych świadczeń zdrowotnych przez Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku - w 2019 r. wyniosła ogółem **127 350** świadczeń, w tym:

➤ **Lekarze:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1 - 38 923- świadczeń,
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -52 809 - świadczeń,
- Zespół Gabinetów Lekarskich -26 389 - świadczeń,

➤ **Pielęgniarki:**

- Przychodnia Zdrowia Nr 1 -1683 - świadczeń,
- Przychodnia Zdrowia Nr 2 -4557- świadczeń,
- Zespół Gabinetów Lekarskich - 2 294 - świadczeń,

➤ **Położne** 695 świadczeń.

W 2019 r. Samodzielny Publiczny Miejski Zespół Podstawowej Opieki Zdrowotnej realizował niżej wymienione inwestycje, modernizacje i remonty:

Przychodnia Nr 1:

- termomodernizacja (ocieplenie budynku, centralna klimatyzacja, fotowoltaika) –
 - rewitalizacja wnętrza w Przychodni Nr 1,
 - malowanie wnętrza w Zespole Gabinetów Lekarskich,
 - wymiana schodów zewnętrznych przy Zespole Gabinetów Lekarskich (inwestycja rozpoczęta w 2019, zakończy się w 2020),
 - wymiana schodów wejściowych i balkonów w Przychodni Nr 2,
 - zorganizowanie i wyposażenie nowego punktu pobrań w Przychodni Nr 2
 - rewitalizacja placu i zieleni przed Przychodnią Nr 2 (rozpoczęta w 2019, koniec w 2020),
- Wszystkie remonty i inwestycje poprawiają warunki pracy personelu oraz znacznie podnoszą komfort korzystania z usług medycznych przez pacjentów.

14.2. Działania z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Liczba osób objętych pomocą przez MOPS: **722** (2019 r.) 1 123 (2018 r.),
2. Liczba rodzin z dziećmi, którym MOPS udzielił pomocy: **220** (2019 r.) – 242 (2018 r.),
3. Liczba rodzin niepełnych, którym MOPS udzielił pomocy: **92** (2019 r.) – 510 (2018 r.),
4. Liczba rodzin emerytów i rencistów, którym MOPS udzielił pomocy: **327** (2019r) - 277 (2018 r.),
5. Zadania własne gminy:

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2018		Rok 2019	
		Liczba osób	Kwota	Liczba osób	kwota
1.	Zasiłki stałe	174	902 135,57 zł	167	941.021,14
2.	Zasiłki okresowe	321	604 502,64 zł	271	566.019,97
3.	Zasiłki celowe	374	84 678,32 zł	76	97.316,98
4.	Składki na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	0
5.	Zasiłki specjalne w ramach programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania	310	423 835,85 zł	292	349.920,00
6.	Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	209	1 322 923 zł	263	1.733.921,00
7.	Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych (SUO)	86	514 672,05 zł	93	600.322,00

6. Liczba udzielonych porad prawnych: **103** (2019 r.) – 139 (2018 r.),
7. Liczba udzielonych porad psychologicznych: **49** (2019 r.) – 52 (2018 r.),
8. Liczba osób, którym udzielono porad prawno-psychologicznych: **151** (2019 r.) – 64 (2018 r.),
9. Liczba asystentów rodziny: **2** (2019 r.) – 3 (2018 r.),

10. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta: **47** (2019 r.) – 37 (2018 r.),
11. Liczba dzieci w rodzinach, w których jest asystent rodziny: **100** (2019 r.) – 67 (2018 r.),
12. Projekty i działania współfinansowane ze środków UE, realizowane przez MOPS

W 2018 r. opracowano i zrealizowano program: „Moja Rodzina i ja” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Integracja społeczna Działanie 8.4 Poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej.

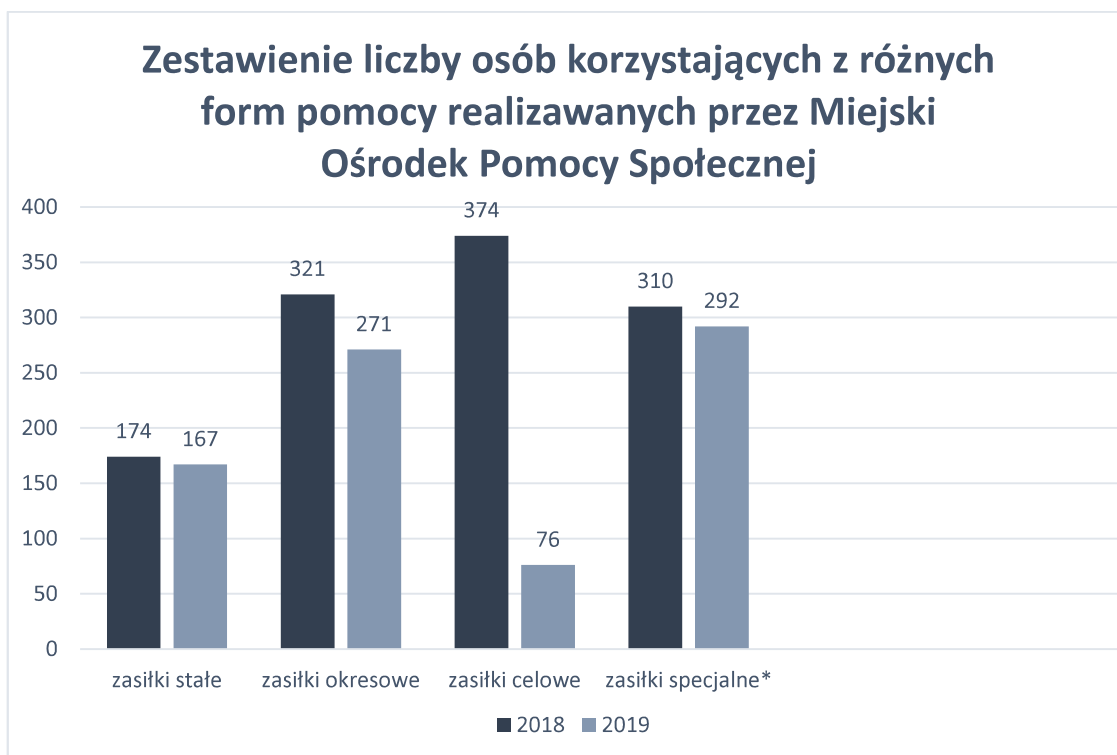
W marcu 2019 r. Gmina Miasta Sanoka złożyła wniosek o przyznanie środków finansowych z Programu „**Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019**”, który był finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Celem Programu było wsparcie społeczne w formie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych:

- osób niepełnosprawnych w wieku do **75 roku życia** z orzeczeniem o **znacznym stopniu niepełnosprawności**,
- osób z orzeczeniem lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczeniem o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- dzieci do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności ze szczególnymi wskazaniem, tj. konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, Gminie Miasta Sanoka przyznano wsparcie finansowe w wysokości **38 874,00** zł na dofinansowanie usług opiekuńczych. Zgodnie z warunkami Programu zrefundowano **2 165** godzin usług opiekuńczych na łączną kwotę **38 824,55** zł. Beneficjentami Programu, w zależności od miesiąca świadczenia usług, było od 12 do 18 osób, którym decyzją przyznano ww. formę pomocy – w okresie od stycznia do grudnia 2019 roku.

1. Liczba rodzin objętych pracą socjalną: **731** (2019 r.) – 840 (2018 r.)
2. Liczba kontraktów socjalnych: **41** (2019r.) - 67 (2018 r.)
3. Świadczenia w roku 2018 i roku 2019:

		Rok 2018		Rok 2019	
Lp	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Wydatkowana Kwota w zł	Liczba świadczeń	Wydatkowana kwota w zł
1.	Zasiłek rodzinny	18 730	2 138 178,56	16 432	1 921.329,00
	Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:	8 284	106 .600,54	6 727	947 789,00
2.	<ul style="list-style-type: none"> • wychowania dziecka, • kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, • rozpoczęcia roku szkolnego, • podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania, • wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. 				
3.	Świadczenia pielęgnacyjne	2 014	2 965 379,00	2714	4 277 606,00
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	13 869	2 191 023,00	14272	2 700 846,00
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	676	360 168,00	380	235 080,00
6.	Składki ubezpieczenia społecznego	173	691 525,40	189	904 567,89
7.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu gminy	23	23 000,00	9	9 000,00
8.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu państwa	228	22 000,00	211	21 000,00
9.	Zasiłek dla opiekuna	362	193 840,00	264	162 720,00
10.	Świadczenia rodzicielskie	784	719 756,04	736	667 870,24
11	„Za życiem”	2	8 000,00	4	16 000,00
12.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	2 968	1 225 760,00	2 737	1 150 718,92
13.	Świadczenia wychowawcze	35 537	17 951 570,75	48 107	24 205 670,01
14.	DOBRY START	3 598	111 074,39	3 609	1 118 970,00

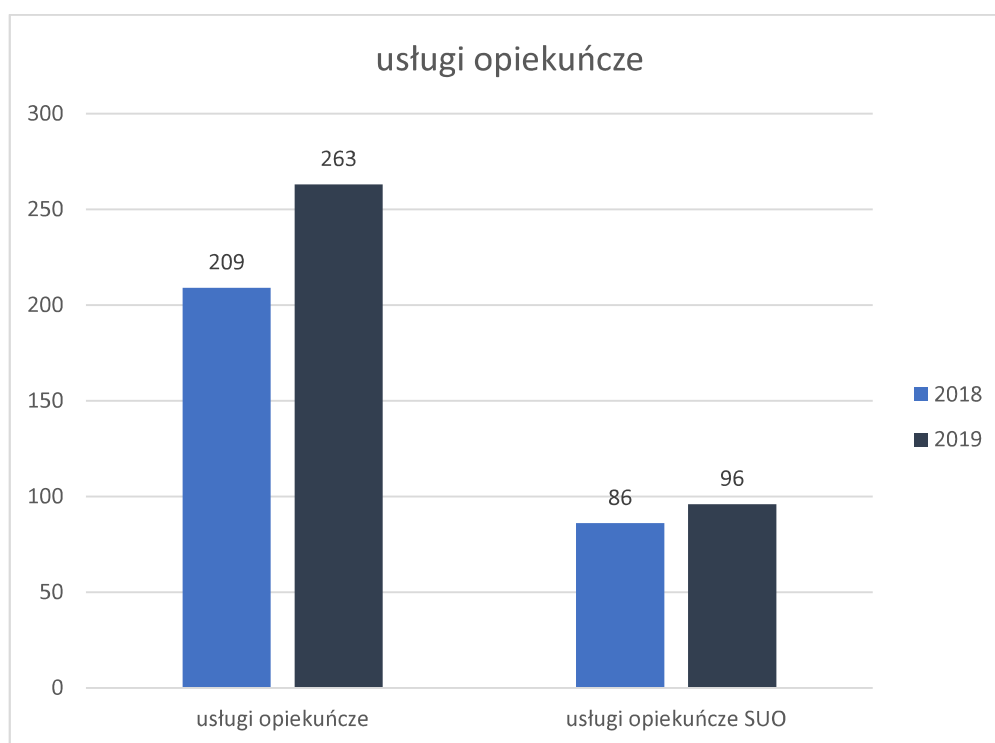
Zasiłki specjalne* - Zasiłki specjalne w ramach programu Pomoc państwa w zakresie żywienia

Spadek liczby beneficjentów korzystających z pieniężnej formy pomocy spowodowany jest współdziałaniem świadczeniobiorców w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji materialnej. Uczestnictwo w procesie rozwiązywania własnych problemów zmusza podopiecznych do zmiany postawy, z biernej i roszczeniowej na aktywną. Beneficjenci decydują się na podjęcie pracy, co skutkuje polepszeniem ich sytuacji materialnej i wyklucza ich z możliwości sięgania do wsparcia pieniężnego w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego ustalonego przez ustawodawcę. Zmniejszenie liczby beneficjentów jest naturalnym skutkiem podejmowanych działań przez pomoc społeczną. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej zobowiązani są do współdziałania w rozwiązaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Widziana w takim świetle pomoc społeczna to kompleksowe działanie, którego głównym celem jest pomoc w przezwyciężeniu trudnym sytuacjom w życiu, a nie zwalnianie podopiecznego z brania odpowiedzialności za siebie i za swoją rodzinę.

Zasiłki specjalne* - Zasiłki specjalne w ramach programu Pomoc państwa w zakresie dożywiania

Pomimo zaistniałego spadku liczby osób korzystających z pomocy ze świadczeń w formie pieniężnej, kwota wydatkowana na wypłacone świadczenia z pomocy społecznej wzrosła. Kwoty zasiłków oraz kryteriów dochodowych określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Z dniem 1 października 2018 r. zaczęły obowiązywać wyższe kryteria dochodowe. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego. Zatem wysokość świadczeń uzależniona jest od wysokości kryterium dochodowego. Analogicznie do wzrostu kryterium dochodowego wzrasta także kwota potrzebna na pokrycie wydatków związanych z wypłatą świadczeń. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej. Rada Dialogu Społecznego może również wystąpić do Rady Ministrów z wnioskiem o zweryfikowanie kwot kryteriów dochodowych, jeżeli w danym roku kalendarzowym kwota kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej i kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie będzie równa lub niższa niż minimum egzystencji, ustalona przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

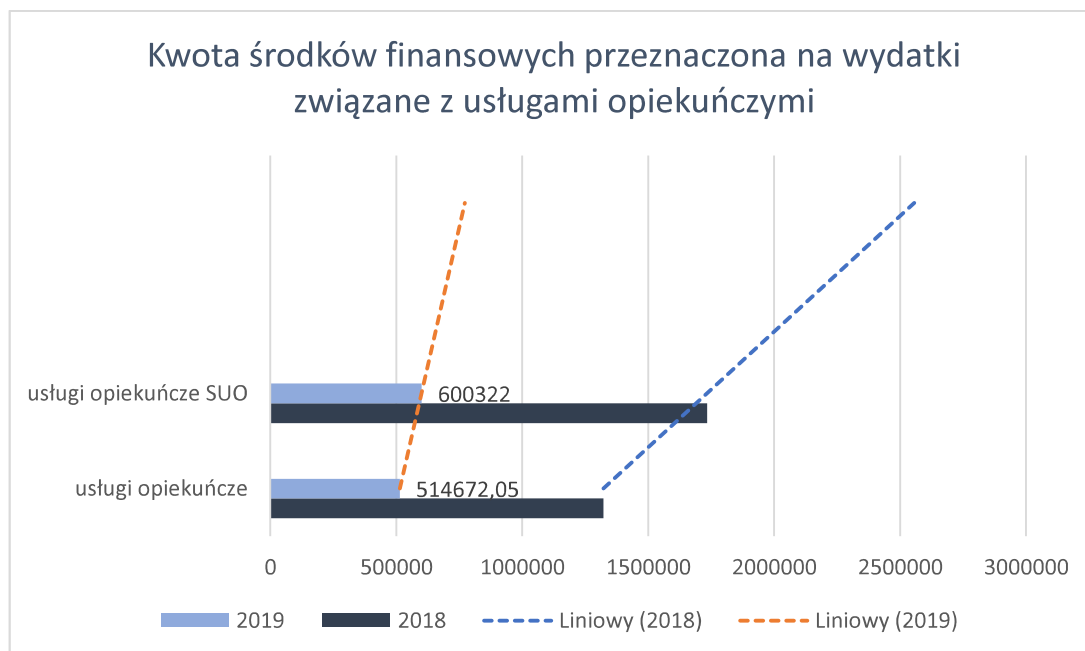

Usługi opiekuńcze* - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Usługi opiekuńcze SUO*- Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych

Powyższy wykres obrazuje liczbę osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych oraz usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych. W porównaniu do roku 2018, w roku 2019 widoczny jest wzrost zainteresowania mieszkańców Gminy Miasta Sanoka pomocą w postaci usług opiekuńczych. Proces starzenia się populacji, brak możliwości opieki nad osobami starszymi ze strony rodziny, ale również niskie dochody powodują zwiększenie zapotrzebowania na świadczenie usług opiekuńczych.

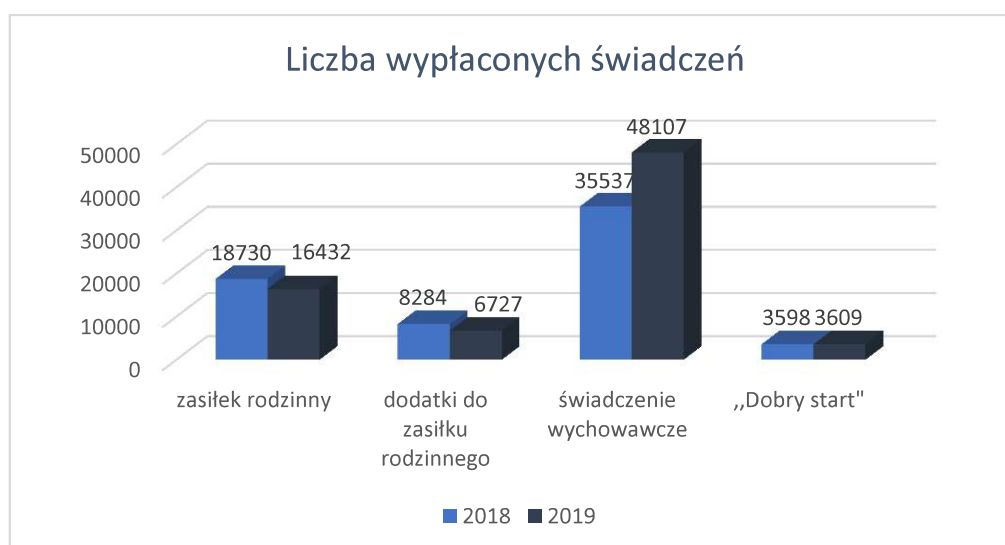
Poniższy wykres obrazuje wzrost zapotrzebowania środków finansowych w porównaniu do roku 2018, na pokrycie wydatków związanych z zaspokojeniem potrzeb petentów na usługi opiekuńcze.

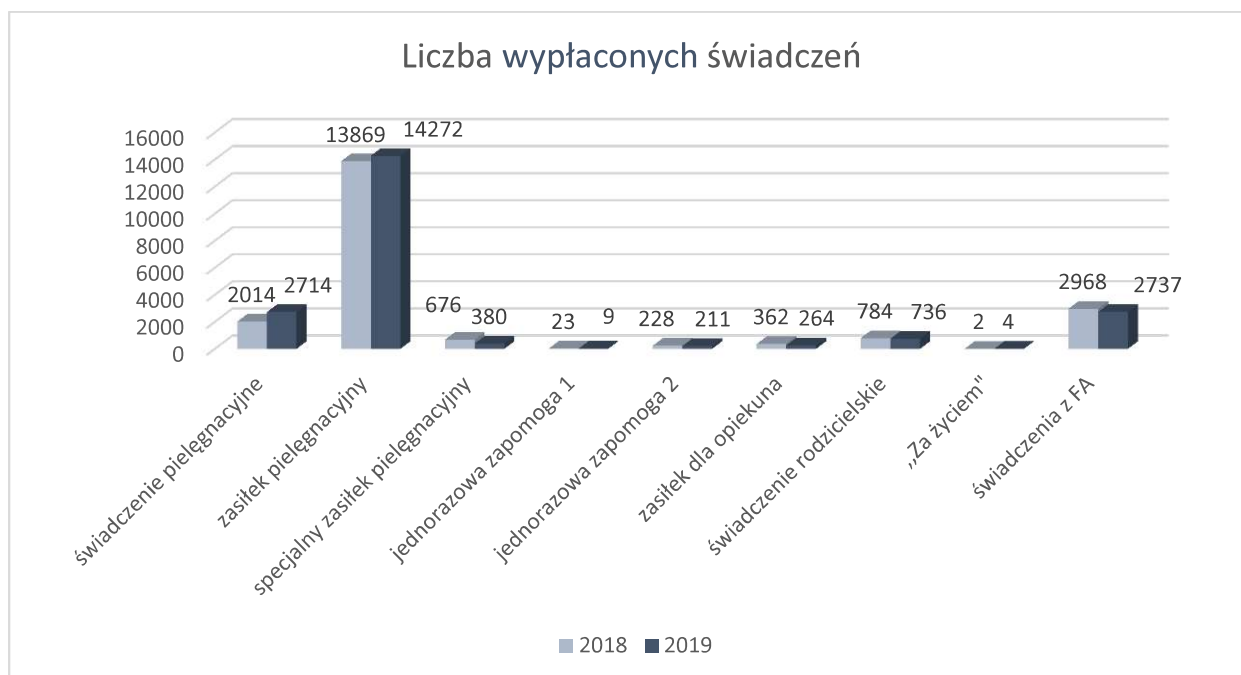

Usługi opiekuńcze* - Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania

Usługi opiekuńcze SUO* - Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i dorosłych

Poniższe wykresy obrazują liczbę wypłacanych świadczeń realizowanych przez Dział Świadczeń Rodzinnych, Świadczenia Wychowawczych oraz Funduszu Alimentacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sanoku.

Jednorazowa zapomoga 1 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu **gminy**
Jednorazowa zapomoga 2 jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka finansowana z budżetu **państwa**

Świadczenia z FA – świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Analizując powyższe wykresy, można zauważyć, że w 2019 r. nastąpił spadek liczby wypłaconych świadczeń w porównaniu do 2018r. Analogicznie, powyższą sytuację można porównać do wypłacanych świadczeń z pomocy społecznej, gdzie nastąpił spadek ilości wypłaconych świadczeń uzależnionych od spełnienia kryterium dochodowego. Spowodowane jest to poprawą sytuacji materialnej rodzin korzystających z pomocy Ośrodka. Wyjątkiem jest świadczenie wychowawcze. Porównując dane z roku 2019 do roku 2018, ilość wypłaconych świadczeń znacząco wzrosła, sytuacja ta związana jest ze zniesieniem progu dochodowego przez ustawodawcę w lipcu 2019 r. Zmiana ta, spowodowała znaczny przyrost osób mogących skorzystać z rządowego programu wsparcia rodziny.

Na uwagę zasługuje fakt, iż ilość świadczeń uzależnionych od niepełnosprawności zwiększyła się w roku 2019, porównując ją z rokiem 2018. Do takich świadczeń należy zaliczyć świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny.

W 2019 r. zaobserwować można znaczny wzrost liczby wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych oraz spadek liczby wypłacanych świadczeń specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna w porównaniu do roku 2018. Przyrost wniosków o świadczenie pielęgnacyjne powiązany jest jednocześnie z rezygnacją ze specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna. Sytuacja taka ma miejsce z powodu zmiany linii orzecznictwa Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które powołując się bezpośrednio na wyrok Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 38/13 z 23 października 2014 r. Trybunał Konstytucyjny

orzekł, że dzielenie osób z niepełnosprawnościami na takie, których niepełnosprawność potwierdzona została w dzieciństwie (wtedy świadczenie opiekunowi przysługuje) i takich, których niepełnosprawność powstała w dorosłości, jest niekonstytucyjne. Sądy Administracyjne potwierdziły, że pobieranie zasiłku dla opiekunów osób dorosłych nie stoi na przeszkodzie do ubiegania się ponownie o korzystniejsze świadczenie pielęgnacyjne pod warunkiem oświadczenia o rezygnacji z zasiłku. Dochodzi wówczas do zbiegu uprawnień do tych dwóch świadczeń i w tej sytuacji opiekun ma prawo wyboru świadczenia korzystniejszego. W sytuacji rezygnacji z zasiłku dla opiekuna lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, możliwe jest zatem skuteczne ubieganie się o świadczenie pielęgnacyjne przez opiekuna osoby, której niepełnosprawność powstała po 18. lub 25. roku życia.

14.3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sanoku (MKRPA) w 2019 r. pracowała w stałym, 11-osobowym składzie. Każdy z członków Komisji wykonywał swoje czynności zgodnie z przydzielonymi zadaniami, czyli w zespołach motywacyjnych, grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, w Zespole Interdyscyplinarnym, zespołach kontrolnych sprawdzających przestrzeganie przez przedsiębiorców (sklepy, punkty gastronomiczne) ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W okresie sprawozdawczym odbyło się **12** posiedzeń plenarnych (raz w miesiącu) poświęconych sprawom bieżącym, ściśle związanym z zadaniami i regulaminem Komisji.

Członkowie Komisji pracowali w zespołach motywacyjnych, które zajmowały się motywowaniem i rozpatrywaniem spraw osób nadużywających alkohol. W okresie sprawozdawczym członkowie komisji pracowali w **69** zespołach motywacyjnych.

Podczas posiedzeń motywacyjnych przeprowadzono **299** rozmów. Na rozmowy motywacyjne wezwano **613** osoby, a **43** osoby skierowano na badania specjalistyczne.

W 2019 r. zostało skierowanych do sądu **66** wniosków o leczenie.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2019 r. wydała łącznie **165** zezwoleń na sprzedaż alkoholu. Sklepy otrzymały **42** zezwolenia na sprzedaż piwa, **40** na wino, **41** na sprzedaż wódki. Natomiast **18** punktów gastronomicznych otrzymało zezwolenia na piwo, **11** na wino, **13** na wódkę. Wspólnie z policją MKRPA wykonała **16** kontroli punktów gastronomicznych i **63** sklepy, a także **1** sklep MKRPA skontrolowała samodzielnie. W 2019 r. MKRPA przyjęła **109** nowych wniosków do rozpatrzenia.

14.4. Punkt Informacyjno–Konsultacyjny Ds. Problemów Alkoholowych

Zadaniem Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. Problemów Alkoholowych jest między innymi:

- ✓ przyjmowanie osób zgłaszających się z problemami alkoholowymi lub stykających się z przemocą w rodzinie;
- ✓ rozpoznawanie potrzeb indywidualnych i środowiskowych osób i rodzin, wskazywanie możliwości rozwiązań oraz rodzajów pomocy udzielanej na terenie miasta;
- ✓ udzielanie informacji dotyczących trybu postępowania w rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ✓ przyjmowanie wniosków o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych;
- ✓ motywowanie i udzielanie informacji o możliwości podjęcia leczenia odwykowego;
- ✓ udzielanie wsparcia i informacji o współzależnieniu;
- ✓ rozwiązywanie problemów związanych z nadmiernym spożywaniem napojów alkoholowych;
- ✓ prowadzenie psychoedukacji „Program Ograniczania Picia”;
- ✓ prowadzenie działalności informacyjno-konsultacyjnej dotyczącej spraw związanych ze zmniejszeniem poziomu bezradności osób uzależnionych od alkoholu;
- ✓ udzielania wsparcia po zakończonym leczeniu odwykowym;
- ✓ udostępnianie publikacji, czasopism z zakresu psychologii, uzależnień, profilaktyki i terapii uzależnień;
- ✓ współpraca z instytucjami świadczącymi działalność profilaktyczną, terapeutyczną i interwencyjną;
- ✓ pomoc psychologiczna;
- ✓ pomoc terapeutyczna w zakresie: uzależnień, współzależnienia;
- ✓ pomoc terapeutyczna dotyczącego problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą;
- ✓ doradztwo prawne w zakresie: uzależnień, współzależnienia, przemocy;
- ✓ prowadzenie alkoholowego telefonu zaufania.

Tabela. Liczba osób, które skorzystały z bezpłatnej pomocy w PIK:

Rok	Ogółem	Poradnictwo prawne	Poradnictwo psychologiczne	Poradnictwo terapeutyczne
2018	972	100	66	70
2019	911	92	79	99

14.5. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W wyniku realizacji GPPiRPA w 2019 r. osiągnięto następujące mierniki liczbowe:

- ✓ **16** szkół było objętych programem;
- ✓ zrealizowano **10** programów profilaktycznych;
- ✓ **3070** osoby uczestniczyły w programach, konferencjach, szkoleniach;
- ✓ **435** rodzin objęto pomocą i interwencją;
- ✓ zrealizowano **1410** godzin zajęć socjoterapeutycznych;
- ✓ w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło **206** osób;
- ✓ dofinansowano **3140** godzin zajęć pozalekcyjnych, pozaszkolnych;
- ✓ zorganizowano **14** spektakli profilaktycznych;
- ✓ odbyło się **2800** godzin zajęć alternatyw przez sport i innych niż sport;
- ✓ w zajęciach sportowych uczestniczyło **2047** osób;
- ✓ w zajęciach XI Sanockiego Lata Podwórkowego uczestniczyło **230** osób;
- ✓ **298** spraw wpłynęło za pośrednictwem Alkoholowego Telefonu Zaufania;
- ✓ **1500** osób uczestniczyło w szkoleniach i warsztatach z rodzicami i wychowawcami;
- ✓ **911** osób skorzystało z porad psychologicznych, wychowawczych i terapeutycznych;
- ✓ **440** osoby uczestniczyły w zajęciach terapeutycznych i rozwojowych dla osób wychodzących z uzależnienia;
- ✓ indywidualnie przeszkolono **10** sprzedawców napojów alkoholowych;
- ✓ **320** godziny poświęcili partyworkerzy na dyżury w lokalach.

14.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami uprawnionymi do działalności pożytku publicznego oraz klubami sportowymi

W 2019 roku ogółem udzielono **67** dotacji na łączną kwotę 747.930,94 zł, w tym:

- z pomocy społecznej – **33** dotacje na kwotę 268.414,94 zł;
- z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – **14** dotacji na kwotę 69.180,00 zł;
- z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii – **1** dotację na kwotę 4.000,00zł;
- z kultury fizycznej – **19** dotacji na kwotę 409.936,00zł;
- przyznano stypendia sportowe dla **15** osób na kwotę 55.000,12zł;
- **19** osób otrzymało nagrody sportowe na kwotę 15.000,00zł.
- **18** osobom przyznano Złotą Kartę Sportowca, które w roku poprzedzającym osiągnęły wysokie wyniki sportowe w Polsce oraz na arenie międzynarodowej. Karta uprawnia do bezpłatnego korzystania z obiektów sportowych MOSiR, przyznawana jest na jeden rok.

14.7. Koncesje wydawane przez Burmistrza Miasta Sanoka

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawane są na podstawie ustawy z dnia 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j. t. Dz. U. z 2019r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz przepisów prawa miejscowego tj. uchwały Rady Miasta Sanoka Nr LV/460/18 z dnia 26 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży została ustalona na **80** zezwoleń (na wszystkie rodzaje alkoholu), a do spożycia w miejscu sprzedaży na **56** zezwoleń.

Koncesje i zezwolenia na sprzedaż alkoholu wydane w 2019r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	123
2.	Lokale gastronomiczne	42
3.	Zezwolenia cateringowe	0
4.	Zezwolenia jednorazowe	17
	OGÓŁEM:	182

Źródło: Opracowanie własne

Funkcjonujące zezwolenia na sprzedaż alkoholu na koniec 2019r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	209
2.	Lokale gastronomiczne	114
3.	Zezwolenia cateringowe	0
	OGÓŁEM:	323

Źródło: Opracowanie własne

Liczba punktów sprzedaży alkoholu na koniec 2019r.:

LP.	Rodzaj zezwolenia	Liczba
1.	Sklepy	76
2.	Lokale gastronomiczne	52
	OGÓŁEM:	128

Źródło: Opracowanie własne

Sprawy związane z usytuowaniem miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Sanoka reguluje uchwała Nr LV/461/18 Rady Miasta Sanoka z dnia 26 czerwca 2018 r.

W 2019 roku do budżetu miasta Sanoka z tytułu wydania i korzystania z funkcjonujących koncesji na sprzedaż alkoholu wpłynęło 1 054 188,87 zł.

14.8. Sanocka Rada Seniorów

Sanocka Rada Seniorów została powołana 30 października 2019 r. (uchwała Nr XIV/95/19 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 lipca 2019 r.). Członkowie Sanockiej Rady Seniorów to przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele osób starszych.

Skład osobowy Rady Seniorów:

1. Andrzej Pańko – Sanocki Uniwersytet Trzeciego Wieku
2. Kazimierz Zarzyka – Stowarzyszenie „Pomoc Rodzinie”
3. Wanda Wojtuszevska – Stowarzyszenie „Pomoc Rodzinie”
4. Marek Perschke – Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”
5. Krystyna Małecka
6. Maria Roszniowska
7. Józef Tretowicz

Pierwsze posiedzenie SRS odbyło się 20 listopada 2019 r. (Międzynarodowy Dzień Seniora). Podczas I-go posiedzenia SRS wręczono wszystkim członkom akty powołania oraz wybrano Przewodniczącą, Wiceprzewodniczącą oraz Sekretarza Sanockiej Rady Seniorów. Członkowie SRS uczestniczyli w szkoleniu „Gminna Rada Seniorów - wybrane aspekty prawne i praktyczne”.

15. MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY W SANOKU

W Sanoku działają dwie samorządowe instytucje kultury wpisane do rejestru Gminy Miasta Sanoka:

- Sanocki Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna (filie, BWA, Tygodnik Sanocki).

15.1. Działalność Sanockiego Domu Kultury w 2019 roku

Sanocki Dom Kultury, wzorem lat wcześniejszych, prowadził wszechstronną działalność w dziedzinie upowszechniania kultury, edukacji i popularyzacji amatorskiego ruchu artystycznego. Systematycznie odbywały się: koncerty, wystawy plastyczne, projekcje filmowe, spektakle teatralne i kabaretowe. Wielkim przedsięwzięciem organizacyjnym w 2019 r. był XXIX *Festiwal im. Adama Didura*, który odbył się we wrześniu. Festiwal im. Adama Didura to festiwal muzyczny z wieloletnią tradycją o zasięgu ogólnopolskim, z udziałem gości z zagranicy. Prezentuje spektakle operowe, dzieła muzyki wokalne, wokально-instrumentalnej oraz przedstawienia baletowe w wykonaniu wybitnych artystów. Festiwal obejmuje również Konkurs Kompozytorski im. Adama Didura dla młodych kompozytorów oraz Obóz Humanistyczno-Artystyczny dla dzieci i młodzieży, przygotowujący do odbioru sztuki.

Na stałe w kalendarz imprez wpisano również Festiwal *Gwiazdy Jazzu w Sanockim Domu Kultury*. To cykliczne wydarzenie, organizowane po raz dziewiąty, prezentuje najwybitniejszych solistów i zespoły muzyki jazzowej. Te dwa wymienione wyżej festiwale, stworzone i realizowane w SDK, nie tylko zaspokajają wysublimowane potrzeby słuchaczy, ale stanowią także świetną promocję Sanoka.

Ciekawą, nową propozycją jest cykl koncertów „Sjesta w drodze”. Założeniem tego wydarzenia jest prezentacja artystów, znanych z niedzielnych audycji Marcina Kydryńskiego nadawanych na antenie radiowej Trójki. Koncerty realizowane są tylko w kilku miastach Polski, ich obecność w Sanoku jest sporym wyróżnieniem.

W 2019 roku amatorski ruch artystyczny wzbogacił się o dwie nowe formy: dziecięcy zespół tańca ludowego oraz dziecięcy zespół tańca nowoczesnego.

Przeprowadzono również szereg remontów m.in. sali nr 8, sali nr 11, wymiany barierek zewnętrznych, malowania zaplecza sali tańca i innych. W celu usprawnienia obsługi klienta zakupiono nowoczesny serwer i moduł sprzedaży internetowej biletów. Sfinansowanie działalności kulturalnej i przeprowadzenia prac remontowych było możliwe dzięki wysokim przychodom własnym Sanockiego Domu Kultury.

Imprezy – Sanocki Dom Kultury	liczba wydarzeń	liczba widzów
Kino – seanse filmowe	773	43 930
Wystawy	8	13 400
Spektakle teatralne	41	11 495
Inne wydarzenia	42	9541

Sanocki Dom Kultury w roku 2019 roku zorganizował **1 017** wydarzeń i imprez kulturalnych. W wydarzeniach tych, wzięło udział ogółem **99 337** osób.

W 2019 r. działalność Sanockiego Domu Kultury obejmowała prowadzenie kina, gdzie przeprowadzono **773** seanse filmowe, w których uczestniczyło **43 930** widzów.

Ponadto, w 2019 r. SDK zorganizował **244** wydarzenia kulturalne, w których wzięło udział **55 407** osób.

W 2019 r. na organizację wydarzeń kulturalnych Sanocki Dom Kultury wyasygnował 1.033.000 zł (bez VAT).

Koncerty	41	12 557	35	9 561
Warsztaty artystyczne SDK	76	504	63	545
Występy zespołów SDK	36	7910	17	3960
Razem	1017	99337	1070	93 982

W Sanockim Domu Kultury funkcjonują następujące zespoły:

1. Formacja Tańca Towarzyskiego „Flamenco” (3 grupy wiekowe),
2. Zespół Tańca Ludowego „Sanok” (3 grupy wiekowe),
3. Grupa Tańca Współczesnego „Progres” (2 grupy wiekowe),
4. Zespół bębniarski(1grupa),
5. Zespół smyczkowy „Con Amore” (2 grupy wiekowe),
6. Koła plastyczne (2 grupy wiekowe),
7. Koło „Zabawy plastyczne” (1 grupa),
8. Grupa wokalna – dziecięca (1 grupa),
9. Grupa taneczna – dziecięcy zespół tańca ludowego (2 grupy wiekowe),
10. Grupa taneczna – dziecięcy zespół tańca nowoczesnego (2 grupy wiekowe)
11. Grupa teatralna DeKonstrukcje(2 grupy wiekowe).

Grupy artystyczne i zespoły Sanockiego Domu Kultury zrzeszają **343** osoby.

Koła plastyczne	3	40	2	30
Zespół smyczkowy	2	25	2	25
Zespół bębniarski	1	6	1	6
Grupa teatralna	2	24	2	22
Grupa wokalna	1	8	1	6
Razem	21	343	16	259

W 2019 roku na funkcjonowanie zespołów artystycznych Sanockiego Domu Kultury wydatkowano 281.000 zł (bez VAT).

fot. Sanocki Dom Kultury

15.1.2. Finansowanie Sanockiego Domu Kultury w 2019 r.

Pozycja	kwota
Przychody	2 832 269,20 zł
Dotacje z budżetu	1 385 000,00 zł
Przychody własne	1136 510,09 zł
Pozostałe dotacje i darowizny	153 000,00 zł

Ogółem budżet SDK w roku 2019 wynosił; 2.832.269,20

Zatrudnienie w Sanockim Domu Kultury wynosiło 18 etatów, w tym **12** pracowników merytorycznych, **14** pracowników administracyjnych i pracowników obsługi.

W ciągu roku sprawozdawczego struktura zatrudnienia pozostała bez zmian.

15.2. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku

W Sanoku funkcjonuje Miejska Biblioteka Publiczna prowadząca cztery filie w dzielnicach Olchowce, Posada, Wójtostwo i Dąbrówka.

Do potrzeb osób z niepełnosprawnościami są dostosowane dwa budynki bibliotek, znajdujące się przy ulicach Lenartowicza 2 oraz Przemyskiej 58.

Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosił 120 536 woluminów, zaś na koniec roku - 121 592 woluminy. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 3,24 - na dzień 1 stycznia 2019 r. oraz 3,27 - na dzień 31 stycznia 2019 roku. Biblioteka Główna przy ul. Lenartowicza 2 zapewniła możliwość wypożyczenia płyt CD i DVD. Zbiory audiowizualne w 2019 roku zostały wzbogacone o 176 pozycji.

Na początku roku zarejestrowano **6 837** czytelniczek i czytelników, zaś na koniec roku ich liczba wynosiła **7 046**. W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało **6 595** czytelniczek i czytelników, którzy wypożyczyli łącznie **131 765** woluminów. W poprzednim roku wzbogacono zbiory bibliotek o **3 306** książek m.in. literatury pięknej dla dorosłych **1 911** egz.; literatury pięknej dla dzieci i młodzieży **858** egz.; literatury popularnonaukowej dla dorosłych **489** egz.; literatury popularnonaukowej dla dzieci i młodzieży **48** egz.

W poszczególnych bibliotekach użytkowano **36** komputerów, w tym: **27** komputerów z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Katalogi on-line zapewniała biblioteka główna i wszystkie filie.

W 2019 r. możliwość zdalnego (internetowego) składania rezerwacji zapewniła biblioteka główna i wszystkie filie.

W 2019 r. biblioteka miejska wraz z filiami zorganizowała ogółem **70** wydarzeń artystycznych, w tym:

- ✓ „Co się ostaje, ustanawiają poeci” cykl spotkań z Antonim Liberą i Januszem Szubrem,
- ✓ „Autorzy bestsellerów w Bibliotece i Księgarni Autorska” cykl spotkań z Renatą Kijowską, Michałem Rusinkiem, Joanną Bator, Wojciechem Jagielskim, Piotrem Zychowiczem i Mateuszem Matysiakiem.
- ✓ oraz wiele innych

We wszystkich wydarzeniach organizowanych przez bibliotekę wzięło udział 3 000 mieszkańców. Biblioteka poniosła, w związku z tymi wydarzeniami, wydatki w kwocie: 25 700 zł. (dofinansowane w 80 % przez MKiDN).

W 2019 r. Gmina Miasta Sanoka przekazała dotację w wysokości: 1 900 000 zł na Miejską Bibliotekę Publiczną, BWA i „Tygodnik Sanocki”.

Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku prowadzi również - Biuro Wystaw Artystycznych i Redakcję Tygodnika Sanockiego.

W 2019 roku Biuro Wystaw Artystycznych w Sanoku - zorganizowało ogółem: **40** wydarzeń artystycznych, w tym:

- ✓ Wakacyjny Ogród Sztuk (warsztaty filmowe, teatralne, plastyczne);
- ✓ Warsztaty filmu animowanego i warsztaty żywego słowa, realizowane wspólnie ze Studium Miniatur filmowych w Warszawie (w ramach programu „Niepodległa”);
- ✓ Polskie Kino Młodego Widza - ABC Sztuki (warsztaty filmowe, fotograficzne, plastyczne, taneczne, teatralne, projekcje filmowe). Impreza realizowana wspólnie z MDK, ODK Puchatek i Gagatek oraz Stowarzyszeniem Filmowców Polskich.
- ✓ oraz inne wydarzenia

We wskazanych wydarzeniach wzięło udział: 3 000 osób/uczestników. Wydarzenia te wiązały się z poniesieniem kosztów w wysokości 12 000 zł.

W Biurze Wystaw Artystycznych zatrudnionych jest ogółem czterech pracowników, w tym: czterech pracowników merytorycznych.

Miejska Biblioteka Publiczna w Sanoku ma jeden budżet na wszystkie oddziały.

Tygodnik Sanocki. W redakcji zatrudnionych jest - 6 osób, w tym: 5 pracowników merytorycznych, - 6 współpracowników (umowy o dzieło i zlecenie) oraz - 1 pracownik administracyjny.

Redakcja Tygodnika Sanockiego przygotowuje materiały prasowe, teksty, grafikę do klasycznych wydań gazety, w cotygodniowym nakładzie 2 000 sztuk oraz do portalu internetowego, o oglądalności do 100 150 odsłon/miesięcznie (drugie półrocze). Dochody redakcji z

tytułu sprzedaży gazety wynoszą: 120 321,59 zł. Redakcja pozyskuje również reklamy, z których przychód w 2019 r. wyniósł: 74 045,28 zł.

Budżet Redakcji Tygodnika Sanockiego mieści się w przekazanej dotacji dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sanoku.

Ogółem zatrudnienie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Sanoku - wynosiło 35 osób, w tym: 28 pracowników merytorycznych, 4 pracowników administracyjnych i 3 pracowników obsługi. W filiach biblioteka zatrudnia 6 pracowników.

W ciągu roku sprawozdawczego struktura zatrudnienia pozostała bez zmian.

15.3. Pozostałe imprezy współorganizowane przez Urząd Miasta Sanoka

Do ważniejszych imprez współorganizowanych przez Urząd Miasta należały: Sylwester na sanockim rynku. Tradycyjnie ulicami Sanoka przeszedł Orszak Trzech Króli. Na rynku odbył się finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Miasto włączyło się w organizację obchodów Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu, Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, innych uroczystości patriotycznych. Miłośnicy hokeja uczcili 60-lecie sanockiego hokeja. Z udziałem ks. biskupa Stanisława Jamrozka na rynku odbyło się świąteczne spotkanie wielkanocne sanoczan. W maju miały miejsce 45. Bieszczadzki Wyścig Górski i IV Wojewódzka Olimpiada Osób Niepełnosprawnych. W lipcu odbyły się imprezy „Karpaty Góry Kultury” oraz obchody 25-lecia współpracy międzynarodowej z Reinheim z udziałem przedstawicieli innych miast partnerskich: Licata, Furstenwalde oraz Cestas. W sierpniu na sanockim rynku odbył się Jarmark Ikon. W czasie wakacji sanocki rynek został otwarty dla rękodzielników, którzy mogli w weekendy sprzedawać swoje wytwory. Odbyła się kolejna edycja Lata Podwórkowego zakończonego koncertem na sanockich Błoniach. Pod koniec września wspólnie z młodzieżą sanockich szkół średnich zostało zorganizowane pierwsze SWAP PARTY. W listopadzie uczczono 100. rocznicę urodzin Mariana Pankowskiego. W grudniu na Placu Harcerskim miały miejsce uroczystości wojskowe symbolicznego powrotu Podhalańczyków do Sanoka. 13 i 14 grudnia odbył się I Jarmark Adventowy, zaś delegacja z Sanoka wzięła udział w jarmarku w Reinheim, promując lokalne produkty. Ponadto z udziałem zaproszonych gości 17 maja odbyło się uroczyste otwarcie zmodernizowanego stadionu piłkarsko-lekkoatletycznego „Wierchy”, 23 maja, miało miejsce uroczyste otwarcie dworca multimodalnego. 19 czerwca oficjalnie otwarto kompleks zewnętrznych basenów Centrum Rehabilitacji i Sportu.

Z inicjatywy burmistrza miasta Sanoka zorganizowano kilka wieczorów tanecznych dla seniorów, głównie w Klubie Górnika, a w okresie letnim również na Placu Harcerskim. Janinie Szombarze (lipiec) i Wiesławowi Banachowi (grudzień) Rada Miasta nadała tytuły Honorowych Obywateli Miasta Sanoka. Rada Miasta na wniosek burmistrza zdecydowała też o powołaniu Sanockiej Fundacji Rozwoju Sportu w Sanoku.

16. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W 2019 R.

Gmina Miasta Sanoka realizuje zadania własne samorządu w zakresie kultury fizycznej poprzez tworzenie, utrzymywanie i udostępnianie bazy sportowo-rekreacyjnej, jak również poprzez organizowanie zajęć, zawodów i imprez sportowo-rekreacyjnych, wspieranie stowarzyszeń kultury fizycznej i sportowców, a także organizowanie działalności w dziedzinie rekreacji oraz tworzenia odpowiednich warunków materialno-technicznych dla jej rozwoju. Podstawową bazą dla prowadzenia powyższej działalności samorządu Sanoka jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sanoku, który administruje następującymi obiektami:

1. Arena Sanok,
2. Tor lodowy,
3. Stadion sportowy Wierchy,
4. Korty tenisowe,
5. Centrum Rehabilitacji i Sportu,
6. Sanockie błonia,
7. Dom Sportowca,
8. OWR Sosenki.

MOSiR - prowadził działalność sportowo-rekreacyjną wynikającą ze specyfiki danego obiektu, organizując zawody sportowe, imprezy i wydarzenia rekreacyjno-kulturalne oraz udostępniając poszczególne swoją infrastrukturę klubom i stowarzyszeniom sportowym i innym organizatorom różnych przedsięwzięć społecznych i imprez charytatywnych.

16.1. Hala Widowiskowo-Sportowa „Arena Sanok”.

W 2019 r. w „Arenie Sanok” odbyło się szereg imprez i wydarzeń kulturalno-sportowych.:

- Przedstawienie dla dzieci na lodzie pt. „Niezwykłe przygody Sindbada żeglarza”.
- Mistrzostwa Polski Juniorów w hokeju na lodzie, w których uczestniczyło 8 najlepszych drużyn z naszego kraju.
- Turniej Karpacka Młodzieżowa Liga Hokejowa, w którym wzięły udział drużyny ze Słowacji, Węgier, Ukrainy, Rumuni, reprezentacja Polski U19 oraz gospodarze turnieju Niedźwiadki MOSiR Sanok.
- Mistrzostwa Polski w kickboxingu, w których wzięło udział ponad 200 zawodników.
- IV Wojewódzka Olimpiada Osób Niepełnosprawnych 2019, w imprezie udział wzięło 90 ośrodków, które zgłosiły do zawodów po 6 swoich zawodników. W konkurencjach wystąpiło ponad 1000 zawodników.
- Finał Sanockiej Ligi Siatkówki w którym uczestniczyły 4 najlepsze drużyny sezonu,
- Druga edycja Pucharu Sanockiej Ligi Unihokeja zorganizowana przez klub „Wilki Sanok”.
- Puchar Polski w short tracku.
- Turniej Karpackiej Młodzieżowej Ligi Hokejowej U-15.
- Druga edycja Turnieju Milan CUP w kategorii U-12 w którym startowało 12 drużyn hokejowych z 5 krajów.
- Rozgrywki ligowe hokeistów UKS Niedźwiadki (w tym mecze międzypaństwowe w poszczególnych grupach wiekowych).
- Mecze hokejowe w ramach rozgrywek II Ligi Słowackiej oraz I Ligi Polskiej rozgrywali hokeiści klubu UKS Niedźwiadki Sanok.
- Ślizgawki szkolne i ogólnodostępne, treningi hokeistów, short-trakowców, łyżwiarzy szybkich, zajęcia szkółek sportowych i rekreacyjnych.

W okresie mrożenia lodowiska hala miała około - 90% obłożenie.

Ogółem z obiektu skorzystało około 95 tys. osób.

Dochody w 2019 roku wyniosły: 250.684,49 zł.

16.2. Dom Sportowca „Błonie”

W 2019 roku z usług Domu Sportowca „BŁONIE” skorzystało **9 306** osób. Byli to przede wszystkim uczestnicy zawodów łyżwiarskich, zgrupowań sportowych, wycieczek szkolnych i biur podróży z Warszawy, Tomaszowa Mazowieckiego, Kielc, Gdańska, Giżycka, Zakopanego, Lubina, Bydgoszczy i Elbląga oraz uczestnicy rozgrywek w hokeju na lodzie, turniejów i imprez charytatywnych, uczestnicy Samochodowych Górskich Mistrzostw Polski,

Dom Sportowca gościł również, uczestników wycieczek szkolnych i zakładowych, zawodników Mistrzostw Polski w Kixboxingu oraz turnieju siatkówki.

Uzupełnieniem zorganizowanej działalności Domu Sportowca byli klienci indywidualni.

Średniomiesięczne obłożenie Domu Sportowca:

Miesiąc	Obłożenie w 2018 r.	%	Obłożenie w 2019 r.	%
Styczeń	18		35	
Luty	69		25	
Marzec	16		36	
Kwiecień	14		8	
Maj	42		39	
Czerwiec	57		39	
Lipiec	81		89	
Sierpień	95		70	
Wrzesień	17		27	
Październik	24		11	
Listopad	26		17	
Grudzień	44		19	
Średnioroczne obłożenie	41,9		34,58	

Plan dochodów na 2019 rok wynosił - 520.000,00 zł.

Wykonanie - 686.761,47 zł - tj. 132%.

Średnie obłożenie - ok. 34,58 %.

16.3. Tor Lodowy

W 2019 roku tor lodowy czynny był od 1 stycznia do 3 marca oraz od 7 grudnia do 31 grudnia okresu sprawozdawczego.

W tym okresie z obiektu korzystali przede wszystkim zawodnicy sanockiego klubu SKŁ „GÓRNIK” Sanok – w ramach treningów sekcji łyżwiarstwa szybkiego. Obiekt był również wykorzystywany przez uczestników obozów sportowych z Lubina, Warszawy, Milanówka, Giżycka, Zakopanego i Tomaszowa Mazowieckiego. W styczniu przeprowadzono jedną imprezę łyżwiarską - Ogólnopolskie Zawody Dzieci.

Ponadto z toru lodowego korzystała młodzież sanockich szkół w ramach zajęć wychowania fizycznego. Uzupełnieniem działalności sportowej były organizowane ogólnodostępne ślizgawki, dla potrzeb których dodatkowo pracowała wypożyczalnia butów z łyżwami oraz ostrzalnia łyżew.

Po sezonie mroźniowym tor służył jako wrotowisko, z którego korzystali zawodnicy SKŁ” Górnik”, MKS Sprint oraz UKS „Niedźwiadki”. Obiekt służył również jako miejsce imprezy integracyjnej dla pracowników – członków związku zawodowego firmy PASS-POL Sanok. Druga połowa roku to również wykorzystanie obiektu dla sportowców ww. klubów, miejsce zabaw integracyjnych dla

różnych organizacji i stowarzyszeń oraz zajęć wychowania fizycznego sanockich szkół.

Ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne, sezon 2019/2020 rozpoczęliśmy dopiero 7 grudnia, co skutkowało przełożeniem planowanych zawodów „barbórkowych” na styczeń 2020 roku.

Ilość zorganizowanych ślizgawek dla klientów indywidualnych:

Lata	2018	2019
Arena	84	87

Plan dochodów na 2019 rok wynosił - 110.000,00 zł.

Wykonanie: 130.240,01 zł tj. 118,4 %.

16.4. Stadion Sportowy Wierchy

W 2019 roku obiekt stadionu sportowego był eksploatowany w pełnym zakresie: udostępniania siłowni dla klubów sportowych: Ekoball, KS Komunalni, MKS Gryf, TSV Volleyball, SKŁ Górnik oraz wynajmu pomieszczeń biurowych dla potrzeb klubów sportowych. Od miesiąca marca na płycie piłkarskiej prowadzono rozgrywki IV ligi piłki

nożnej
oraz rozgrywki juniorski.
Organizowano wspólnie z EKOBAL-em i Akademią Piłkarską turnieje piłkarskie, zawody w trójboju obronnym TG „Sokół”. W maju oddano do użytku bieżnię lekkoatletyczną wraz z urządzeniami lekkoatletycznymi i sztucznym oświetleniem. W drugiej połowie roku kontynuowano rozgrywki

ligowe w piłce nożnej, z bieżni i urządzeń lekkoatletycznych korzystali uczniowie sanockich szkół i Klubu „Komunalni Sanok” oraz mieszkańcy Sanoka oraz okolicznych miejscowości.

W siłowni trenowali zawodnicy sanockiego klubu podnoszenia ciężarów GRYF, gdzie również organizowane były zawody w podnoszeniu ciężarów. Siłownia cieszyła się dużą popularnością wśród klientów indywidualnych dbających o swoją kondycję fizyczną. Wykonano również remont kapitalny budynku administracyjnego, w którym na parterze wykonano szatnie wraz z zapleczem sanitarnym, a na piętrze pomieszczenia biurowe i techniczne.

Plan dochodów na 2019 rok wynosił - 23.000,00 zł

Wykonanie: 38.822,62 zł tj. 168,79 %

16.5. Centrum Rehabilitacji i Sportu w Sanoku

W 2019 roku z obiektów CRiS skorzystało ok. **260 000** osób, w tym klienci indywidualni oraz szkoły pływackie, szkoły podstawowe, kluby sportowe, stowarzyszenia, uczestnicy zawodów;

– basen kryty **111 064**

– basen zewnętrzny **10 742**

– sauna **16 816**

6 kwietnia 2019 r. odbyły się finałowe zawody IV Edycji Południowo-Podkarpackiej Ligi w Pływaniu na basenie wewnętrznym.

Odbyły się również następujące zawody:

- ✓ maj 2019 – zawody organizowane przez „PŁYWAK” – basen wewnętrzny.
- ✓ 15 czerwca Otylia Swim Tour – basen wewnętrzny.
- ✓ 22 czerwca zawody Aktiv Pro Rymanów – basen wewnętrzny.

W dniu 19 czerwca 2019 roku. nastąpiło uroczyste otwarcie basenów zewnętrznych Centrum Rehabilitacji Sportu w Sanoku.

Trzy dni, tj. 17-19 czerwca były dniami bezpłatnego korzystania z obiektu otwartego przez klientów.

W związku z otwarciem strefy zewnętrznej zakupiono wyposażenie i sprzęt niezbędny do funkcjonowania basenów zewnętrznych: odkurzacz basenowy, stanowiska ratownicze, wyposażenie pomieszczenia ratowniczego, transpondery (zegarki), wyposażenie, oznakowanie terenu basenu, leżaki, parasole, artykuły biurowe, środki łączności.

W czerwcu odbyło się Pool Party na basenie zewnętrznym – powitanie lata i sezonu kąpielowego w CRiS w Sanoku.

W związku z zalaniem pomieszczeń technicznych obiekt Centrum Rehabilitacji i Sportu pozostał zamknięty od dnia 13 lipca 2019 roku, do 15 listopada 2019 roku.

Plan dochodów na 2019 rok wynosił: -2 780 000,00 zł,

Wykonanie:

- basen wewnętrzny: 1 371 948,19 zł,

- basen zewnętrzny: 100 945,73 zł,

Wykonanie razem: 1 472 893,92 zł - co stanowi 53%.

16.6. Kort Tenisowy w Hali Pneumatycznej

W 2019 r. z kortu tenisowego w hali pneumatycznej skorzystało około **4 500** osób. Były to zarówno osoby prywatne jak i zawodnicy klubu SKT Sanok.

Dochody ze sprzedanych biletów i karnetów za 2019 r. wyniosły: 20.1612,54 zł.

16.7. Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Sosenki”

Ośrodek nie prowadził działalności w 2019 roku.

16.8. Realizacja zadań inwestycyjnych MOSiR Sanok W 2019 Roku.

Lp.	Przedmiot zamówienia	Wydatek
1	Modernizacja rurociągu kanalizacji deszczowej do rzeki San	34.736,70
2	Wykonanie kosztorysów pod zadanie pn.” Wyłożenie kostką brukową placu/łącznika pomiędzy Domem Sportowca a halą pneumatyczną i torem	300,00
3	Wykonanie zabudowy części holu na Ip. w CRiS	31.049,25
4	Modernizacja pomostów do podnoszenia ciężarów na siłowni na stadionie	10.365,70
5	Wykonanie kompletnego projektu przebudowy stanowiska komentatorskiego (wieży) na stadionie piłkarsko - lekkoatletycznym.	17.394,15
6	Wykonanie pylonu reklamowego	11.942,00
7	Wykonanie montażu powłoki balonowej hali pneumatycznej z kortem do fundamentu.	13.481,25
8	Wykonanie monitoringu zaplecza toru lodowego	12.709,07
9	Wykonanie nawierzchni z kostki brukowej przy torze lodowym oraz CRiS	114.965,08
10	Wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej przebudowy hotelu	4.776,84
11	Modernizacja pulpitu sędziowskiego	10.270,11
12	Rozbudowa i modernizacja sieci teleinformatycznej	13.086,40
13	Zakup klimatyzatora w serwerowni CRiS	10.270,15
14	Zakup odkurzacza basenowego na CRiS	23.772,00
17	Zakup garażu blaszanego na stadion	28.063,78
18	Zakup pompy na CRiS	12.360,01
21	Zakup kuchni indukcyjnej	10.335,41
Ogółem		359.877,90

Zakupy inwestycyjne: 84.801,35
Wydatki inwestycyjne: 275.076,55

W obiektach MOSiR w 2019 r. wykonano również remonty i prace konserwacyjne o łącznej wartości 102 266,71 zł.

17. BEZPIECZEŃSTWO, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I OBRONNOŚĆ SANOKA - W 2019 R.

17.1. Zarządzanie kryzysowe

- W 2019 roku w ramach zapobiegania i reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych i kryzysowych zbierane były informacje o występowaniu oraz natężeniu opadów deszczu a przy tym zbieranie informacji o stanie wysokości wód w rzekach. W tym zakresie – Urząd Miasta w Sanoku korzystał z systemu monitoringu powodziowego prowadzonego przez firmę RWD PROSPECT Sp. z o.o. z Tarnowa oraz z Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej – biuro prognoz meteorologicznych w Krakowie, gdzie na bieżąco otrzymywaliśmy informację o stanie zagrożeń jakie mogłyby występować na terenie miasta Sanoka. Uzyskane ostrzeżenia przekazywano ludności miasta Sanoka za pomocą systemu VOCATEL, przeznaczonego do automatycznego, masowego powiadomienia o zagrożeniach, przy wykorzystaniu powszechnie stosowanych środków komunikacji.
- W ramach ochrony ludności przed powodzią na terenie Sanoka, funkcjonuje przy ul. Jana Pawła II - magazyn sprzętu przeciwpowodziowego, w którym znajdują się niezbędne materiały służące do zabezpieczenia brzegów rzeki San w czasie powodziowym. Podpisano również stosowne umowy z SPGK Sp. z o.o. oraz z Przedsiębiorstwem „STAL-BET” na sprzedaż piasku na wypadek konieczności usypania wałów przeciwpowodziowych.
- W czerwcu 2019 r. odbyły się posiedzenia (szkolenia) Zespołu Zarządzani Kryzysowego. Przedmiotem posiedzenia było realizowanie zagadnień obronnych przez organy administracji samorządowej wynikającej z założeń (koncepcji) do ćwiczenia wojewódzkiego – „BIESZCZADY 19” i ogólnopolskiego „DRAGON 19”.
- Od 14 lipca do 30 października 2019 r. w ramach zarządzania kryzysowego prowadzone były czynności weryfikacyjne strat poniesionych w infrastrukturze gminnej spowodowane przez deszcz nawalny. Intensywne opady wystąpiły w okresie od 13 do 14 lipca 2019 r. Straty w infrastrukturze komunalnej wyniosły ponad 9 mln złotych. Weryfikację strat przeprowadziła Komisja powołana przez Burmistrza Miasta Sanoka zarządzeniem nr 145/2019 - przy współudziale przedstawicieli Wydziału Środowiska i Rolnictwa Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego. Protokoły i wnioski w tej sprawie zostały przekazane do Wydziału Środowiska i Rolnictwa Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.
- W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom Sanoka oraz zapewnienia schronienia i opieki osobom bezdomnym, a także potrzebującym pomocy w okresie zimowym - Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności opracowało procedurę postępowania z osobami wymagającymi pomocy w okresie zimowym. W tym zakresie Urząd Miasta

Sanoka prowadził wspólne przedsięwzięcia ze Strażą Miejską i jednostkami organizacyjnymi, w tym: Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sanoku, Samodzielnym Publicznym Miejskim Zespołem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Sanoku oraz Towarzystwem Pomocy im św. Brata Alberta koło w Sanoku.

- W celu przygotowania miasta Sanoka na wypadek różnorodnych zdarzeń o charakterze zagrażającym ludności, a jednocześnie prowadzącym do podwyższenia standardu udzielanej pomocy Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności dokonało zakupów sprzętu:

1) dla wyposażania jednostki strzeleckiej 2210 w Sanoku, kurtek CONGER 6 szt. o wartości 2 062,60 zł

2) na potrzeby nowo utworzonej drużyny wodnej przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Sanoku - przyczepę niskopodłogową do transportu łodzi o wartości 3 444,00 zł oraz silnik zaburtowy o wartości 12 496,00 zł

3) w celu utrzymania i konserwacji schronu przy ul. Kościuszki 10 niezbędnego do ochrony ludności, wykonano roboty elektryczne oraz zakupiono urządzenie służące do osuszania murów.

- Biuro Zarządzania Kryzysowego było współorganizatorem wspólnie ze Szpitalem Specjalistycznym w Sanoku, w listopadzie 2019 r. ćwiczeń na temat „Wypadek Masowy”. Dwudniowe ćwiczenia były przeprowadzone w obiektach Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji ARENA w Sanoku. W ćwiczeniach brały udział jednostki Bieszczadzkiego Pogotowia Ratunkowego SP ZOZ w Sanoku, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sanoku, Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie, Komendy Powiatowej Policji w Sanoku oraz Ochotniczej Straży Pożarnej Sanok – Olchowce.

Ponadto w dniach 13-14 marca pracownicy BZKiO wzięli udział w szkoleniu „PARASOL” dotyczącym wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń o charakterze niemilitarnym w Sanockim Domu Kultury.

17.2. Obrona cywilna

1. W 2019 roku Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności zgodnie z zarządzeniem nr 34/19 Wojewody Podkarpackiego – szefa Obrony Cywilnej Województwa opracowało kalendarzowy „Plan działania w zakresie ochrony ludności, obrony cywilnej i bezpieczeństwa gminy Miasta Sanoka. Zarządzenie Nr 44/2019 Burmistrza Miasta Sanoka –

Szefa Obrony Cywilnej Miasta Sanoka – określa podstawowe założenia i kierunki działania w zakresie obrony ludności. Kalendarzowy plan działania zakłada systematyczne i ciągłe przygotowanie na wypadek zagrożenia Urzędu Miasta, jednostek podległych Burmistrzowi oraz ludności cywilnej. Plan uwzględnia wszystkie zadania, które obejmują przygotowanie obiektów infrastruktury ochronnej i ich utrzymania, na potrzeby związane z ochroną ludności w sytuacjach kryzysowych. W Planie znajdują się zagadnienia dotyczące edukacji społeczeństwa z zakresu obrony cywilnej, samoewakuacji, systemów ostrzegania i alarmowania ludności.

2. Zgodnie z zarządzenia Szefa Obrony Kraju i Wojewody Podkarpackiego na terenie Gminy Miasta Sanoka funkcjonują jedno schronienie i dwa ukrycia dla ludności typu 1-ego w stanie gotowości:

a/ Ukrycie dla ludności na ulicy Kościuszki 6 - przeznaczone jest do pracy Samodzielnej Drużyny Wykrywania i Alarmowania – jest to formacja specjalistyczna o wyższym stopniu gotowości do reagowania.

b/ Ukrycie dla ludności przy ul. Kościuszki 10. Budowla ta przekazana jest do dyspozycji Jednostki Strzeleckiej Nr 2210 – stowarzyszenia działającego na potrzeby miasta w zakresie współdziałania w systemie zarządzania kryzysowego.

c/ Schronienie przy ul. Wałowej 1 jest nie używane z powodu braku wykonania remontu w tym obiekcie - obiekt w chwili obecnej nie nadaje się do użytku. W 2019 roku Burmistrz Miasta Sanoka podjął działania związane z likwidacją wspomnianego schronienia i przekazania obiektu na rzecz mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej Wałowa 1.

3. Oprócz funkcjonujących dwóch formacji OC, tj. Drużyny Alarmowania i Wykrywania oraz Jednostki Strzeleckiej powołana została nowa Drużyna Ratownictwa Wodnego, utworzona na bazie Ochotniczej Straży Pożarnej Sanok – Olchowce. Na potrzeby tej drużyny została zakupiona w 2019 roku łódź wraz silnikiem i przyczepka niskopodłogowa. Na terenie Urzędu działa Drużyna, powoływana w zależności do potrzeb, której zadaniem jest opieka logistyczna głównego i zapasowego stanowiska kierowania Burmistrza Miasta Sanoka - Szefa OC .

4. Na terenie Gminy Miasta Sanoka ponadto funkcjonują zakładowe Formacje Obrony cywilnej:

- Pluton Ratownictwa Ogólnego – SPGK w Sanoku,
- Drużyna Ratownictwa Ogólnego – Spółdzielnia Mleczarska „MLEKOVITA”,
- Drużyna Likwidacji Skazań – SPGK w Sanoku,
- Drużyna Likwidacji Skazań – MOSiR Sanok.

4. Zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Miasta Sanoka 44/2019 z 28.02.2019 nałożono obowiązek na wszystkie jednostki podległe urzędowi miasta oraz szkoły podstawowe i przedszkola opracowanie corocznego „Planu działania w zakresie ochrony załogi, obrony cywilnej i bezpieczeństwa na terenie zakładów pracy”. Przedmiotowe Plany działania uzgadniane i zatwierdzane są przez Biuro Zarządzania Kryzysowego i Obronności Urzędu Miasta Sanoka.

17.3. Działania burmistrza miasta Sanoka w zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka w 2019 roku.

- W 2019 roku zaktualizowano główną dokumentację dotyczącą:
 1. Dokumentacji Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka. Przeprowadzono szkolenie obsady stałego dyżuru ze szczególnym uwzględnieniem posługiwania się tabelami szyfrującymi i posługiwaniem się „Planem operacyjnym funkcjonowania gminy na wypadek zagrożenia i w czasie wojny”.
 2. Utworzono główne i zapasowe stanowisko kierowania Burmistrza Miasta Sanoka na wypadek zagrożenia funkcjonowania Urzędu Miasta Sanoka w czasie stanu zagrożenia i wojny. Wykonano plany dotyczące jego zaopatrzenia w niezbędne środki łączności, obsady stanowisk pracy oraz sposobu ewakuacji Urzędu do zapasowego stanowiska kierowania Burmistrza.
 3. Dokumentacji Akcji Kurierskiej na terenie Gminy Miasta Sanoka. Zaktualizowano trasy kurierskie na terenie gminy Miasta Sanoka oraz obsadę kurierów dostarczających pakiety mobilizacyjne do odbiorców – na potrzeby Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku.
 4. Dokumentacji „Przygotowania podmiotów leczniczych Gminy Miasta Sanoka”. Dokonano analizy pod kątem ilości personelu medycznego zatrudnionego na terenie Gminy Miasta Sanoka z podziałem na specjalizacje w publicznych i niepublicznych punktach służby zdrowia. Personel medyczny przeznaczony będzie na potrzeby zabezpieczenia jednostek wojskowych i Zastępczego Miejsca Szpitalnego na terenie Sanoka.
 5. Dokumentację systemu HNS – punktów kontaktowych państwa gospodarza. Sporządzenie wykazów parkingów, stacji benzynowych, miejsc zakwaterowania i wyżywienia dla wojsk sojusznicznych przechodzących lub zakwaterowanych na terenie Gminy Miasta Sanoka. Utworzenie punktu kontaktowego/informacyjnego na terenie Urzędu Miasta Sanoka do kontaktów z jednostkami wojskowymi.
- W zakresie przygotowań obronnych Miasta Sanoka:
 1. Sporządzono Program Szkolenia Obronnego na lata 2019-2021,

2. Sporządzono Plan Szkolenia Obronnego na 2019 rok,

Zgodnie z przyjętym planem przeprowadzono 2 szkolenia członków Akcji Kurierskiej na potrzeby miasta Sanoka i członów Stałego Dyżuru Burmistrza Miasta Sanoka. W ramach szkolenia członkowie akcji kurierskiej i członkowie stałego Dyżuru Burmistrza Miasta uczestniczyli w treningach powiatowych oraz w wojewódzkich ćwiczeniach obronnych „Bieszczady 2019” i „Dragon 2019”. Na szkolenia przeznaczono 39 godzin, w których zaangażowanych 66 pracowników urzędu.

- Organizacja Kwalifikacji Wojskowej.

1. W okresie od 1-14 marca 2019 roku przeprowadzona była Kwalifikacja Wojskowa,

2. Do Kwalifikacji Wojskowej wezwano:

- 205 mężczyzn z rocznika podstawowego,

- 83 mężczyzn z rocznika starszego,

- 12 kobiet.

3. Przeprowadzono procedurę zabezpieczenia – świadczeń rzeczowych i osobistych na uzupełnienie doraźnych i etatowych potrzeb – na wypadek mobilizacji i w czasie wojny.

4. W 2019 roku wszczęto 90 postępowań administracyjnych w zakresie świadczeń rzeczowych i osobistych.

5. Umorzono 3 postępowania administracyjne.

6. Wydano 87 decyzji administracyjnych o nałożenie świadczeń rzeczowych i osobistych na zaspokojenie doraźnych i etatowych potrzeb jednostek wojskowych i administracji.

7. Anulowano 54 decyzje administracyjne ma wniosek Komendanta Wojskowej Komendy Uzupełnień w Sanoku i Starosty Sanockiego.

8. Zrealizowano 3 wnioski żołnierzy rezerwy o wypłacenie świadczeń rekompensacyjnych za utracone zarobki ze względu na ich udział w ćwiczeniach wojskowych.

17.4. Ochotnicza Straż Pożarna Gminy Miasta Sanoka

W czerwcu 2019 roku Biuro zarządzania Kryzysowego i Obronności przejęło nadzór nad Ochotniczą Strażą Pożarną w Sanoku – Olchowcach.

W 2019 roku OSP w Sanoku – Olchowcach liczyła 35 strażaków ochotników, w tym:

- 19 strażaków biorących aktywny udział w zdarzeniach,

- 11 strażaków zasłużonych i będących na zwolnieniach lekarskich,

- 5 nowoprzyjętych młodych strażaków-ochotników.

W roku sprawozdawczym Burmistrz Miasta Sanoka i samorząd miejski udzielił pomocy organizacyjnej i wsparcia finansowego, w kwocie ogółem 20.811.72 zł, z przeznaczeniem na:

1. Kierowanie i finansowanie strażakom-ochotnikom badań okresowych i konsultacje psychologiczne.
2. Pokrycie wydatków ubezpieczenia i różne opłat.
3. Pokrycie wydatków wynagrodzeń osobowych i bezosobowych związanych z utrzymaniem samochodu bojowego i sprzętu ratowniczego.
4. Zakup paliwa.

Dodatkowo – w 2019 roku – na potrzeby drużyny ratownictwa wodnego OSP w Sanoku – Olchowcach zakupiono – łódź ratunkową wraz z silnikiem wartości 12 496,- zł oraz przyczepkę niskopodwoziową wartości 3 444 zł..

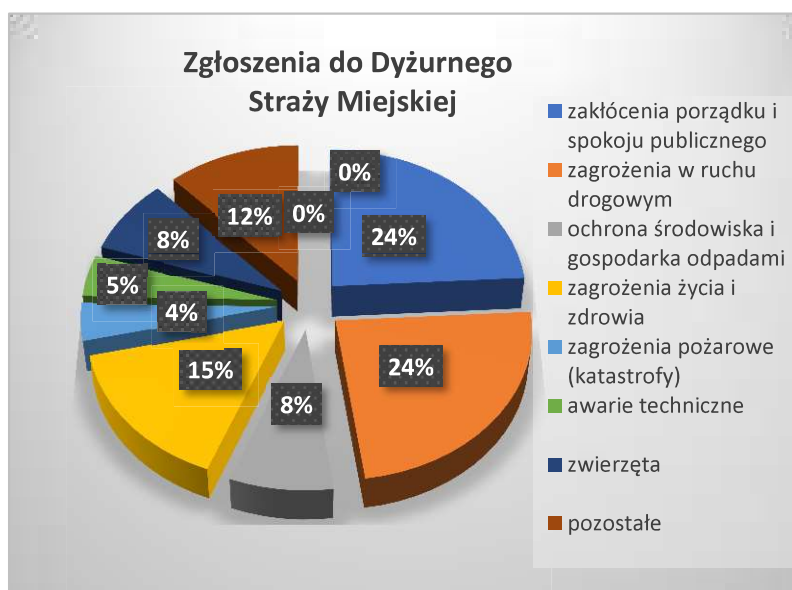
18. DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ GMINY MIASTA SANOKA

Na dzień 31 grudnia 2019 roku w Straży Miejskiej w Sanoku służbę pełniło 12 strażników miejskich (w roku 2018 -13).

W roku 2019 Straż Miejska wystawiła **800** patroli własnych (w tym: **183** piesze i **617** partole zmotoryzowane) oraz **22** patroli łączonych realizowanych wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Sanoku.

W roku 2019 patrole Straży Miejskiej przeprowadziły **3 463** interwencji własnych oraz **119** interwencji podejmowanych we wspólnych patrolach z funkcjonariuszami Policji. Na ogólną liczbę **3 582** interwencji **2 010** to zgłoszenia od mieszkańców naszego miasta. Zgłoszenia, które wpływały do Dyżurnego Straży Miejskiej w 2019 roku najczęściej dotyczyły:

- zakłócania spokoju i porządku publicznego: **484**,
- zagrożeń w ruchu drogowym: **478**,
- ochrony środowiska i gospodarki odpadami: **161**,
- zagrożeń życia i zdrowia: **311**,
- zagrożeń pożarowych (katastrofy): **83**,
- awarii technicznych: **90**,
- zwierząt: **165**,
- pozostałe: **238**,

W 2019 roku - czasie wykonywania obowiązków służbowych 1 strażnik poniósł czasowy uszczerbek na zdrowiu i 3 dokonano czynnej napaści na strażnika miejskiego.

Ewidencja wyników działań straży:

L p	Rodzaj wykroczeń	Środki oddziaływania wychow. (art. 41 k.w.)	Grzywna nałożona w drodze mandatu karnego		Wnioski do sądu	Inny sposób zakończenia czynności (np. odstąpienie o ukaranie, przekazanie do innych organów)	Razem
			liczba	Kwota			
1	Ustawie – Kodeks wykroczeń:						
a)	wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	383	5	220	1	0	389
b)	wykroczenia przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	69	1	500	2	0	72
c)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	73	12	800	0	0	85
d)	wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	811	120	13 650	48	0	979
e)	wykroczenia przeciwko osobie	0	0	0	1	0	1
f)	wykroczenia przeciwko zdrowiu	0	0	0	1	0	1
g)	wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej	387	3	300	30	1	421
h)	wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego	138	5	500	0	0	143
2.	ustawie o wychowaniu w trzeźwości	335	32	2 650	60	3	430

	i przeciwdziałaniu alkoholizmowi						
3.	ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	77	9	450	5	0	91
4.	ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	20	2	100	1	0	23
5.	ustawie o odpadach	5	9	1 150	0	0	14
6.	ustawie - Prawo wodne	4	0	0	1	0	5
7.	ustawie o zużytym sprzęcie elektronicznym i bateriach	6	0	0	0	0	6
8.	ustawie - Kodeks wyborczy	5	0	0	0	0	5
9.	akty prawa miejscowego (przepisy porządkowe)	128	2	550	0	0	130
OGÓŁEM		2 441	200	20 870	150	4	2 795

Pozostałe wyniki działania:

Lp.	wyszczególnienie	Liczba spraw
1	Osoby doprowadzone do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania	132
2.	Ujawnione przestępstwa	3
3.	Osoby ujęte i przekazane Policji	5
4.	Zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsca zagrożonego takim zdarzeniem	22
5.	Pojazdy usunięte z drogi na podstawie art. 50a ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. – Prawo o ruchu drogowym	21
6.	kontrola osobista, przeglądanie zawartości podręcznych bagaży osoby	31
Razem:		214

Współpraca Straży Miejskiej w Sanoku z Komendą Powiatową Policji w Sanoku.

✓ Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sanoku przeprowadzili:

- kontrole pod kątem spalania substancji niedozwolonych: **75** (40-2018 rok),
- kontrole pod kątem utrzymania zwierząt (obowiązkowe szczepienia psów, obowiązek posiadania zestawu do sprzątnięcia, warunki bytowe zwierząt): **84** (142-2018 rok),
- kontrole terenów placówek oświatowych: **1 060** (1 020-2018 rok),
- kontrole posesji pod kątem utrzymania porządku (porządek na posesji, składowanie odpadów komunalnych, odprowadzenia nieczystości ciekłych): **331** (375-2018 rok).

✓ Strażnicy prowadzili zajęcia profilaktyczne w placówkach oświatowych:

- dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych: odpowiedzialności prawna za przestępstwa i wykroczenia, negatywne skutki zażywania środków odurzających, narkotyków, spożycia alkoholu oraz palenia tytoniu.
- dla dzieci szkół podstawowy: zasady bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym oraz niebezpieczeństwa jakie niosą za sobą kontakty z osobami obcymi. Łącznie przeprowadzono **21** godzin dydaktycznych.

Lp.	Rodzaj współpracy	Krótką informacją dotyczącą współpracy
1	Patrole mieszane: - liczba wspólnych patroli w ciągu roku	22 patrole mieszane w tym: z Wydziałem Ruchu Drogowego: 12 z Wydziałem Prewencji: 10
	Szkolenia: - liczba i rodzaj szkoleń	Szkolenie dla funkcjonariuszy WP KPP z zakresu pierwszej pomocy
3	Akcje prewencyjne: - liczba zaangażowanych strażników i liczba akcji	Patrole mieszane w ramach akcji „Pieszy” - 12
4	Inne wspólne inicjatywy	Zabezpieczenie na terenie Miasta: - uroczystości państwowych, religijnych oraz kulturalnych, - koncertów i imprez masowych, sportowych, - zgromadzeń publicznych. W ramach stałej łączności pomiędzy dyżurnymi: - dyżurny PKP przekazał do dyżurnego SM - 141 interwencji - dyżurny SM przekazał do dyżurnego KPP - 65 interwencji

19. ZAKOŃCZENIE

Raport o stanie Gminy Miasta Sanoka zawiera najważniejsze informacje dotyczące wszystkich zadań nałożonych na gminę miasta Sanoka, które wynikają z realizacji ustawy o samorządzie gminnym, w tym: działalności uchwałodawczej i wykonawczej, demografii, zagospodarowania przestrzennego miasta, stanu środowiska naturalnego i gospodarki komunalnej, działań gospodarczych i inwestycyjnych, a także działalność sanockiej - miejskiej, służby zdrowia, pomocy społecznej i bezpieczeństwa mieszkańców.

W niniejszym opracowaniu przedstawiona została również działalność miejskich instytucji kultury, sportu i rekreacji wraz z wykazem przedsięwzięć realizowanych przez te instytucje. Raport prezentuje również sytuację sanockiej oświaty. Przekazane w nim informacje dotyczą sprawozdania z realizacji budżetu, w tym: wykonanie planów rzeczowo-finansowych jednoosobowych spółek Gminy Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji kultury.

W raporcie zebrano materiały, informacje i dane statystyczne opracowane przez pracowników Urzędu Miasta Sanoka oraz miejskich instytucji publicznych. Korzystano również z informacji publikowanych przez Wojewódzki Urząd Statystyczny w Rzeszowie i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Sanok - 23 lipca 2020 r.